

JAARVERSLAG VLAAMSE SOCIALE INSPECTIE

2017

Vlaamse
overheid

DEPARTEMENT
WERK & SOCIALE ECONOMIE

SAMENSTELLING

Vlaamse overheid

DEPARTEMENT WERK & SOCIALE ECONOMIE

Afdeling Toezicht en Handhaving – Vlaamse Sociale Inspectie

Koning Albert II-laan 35 bus 20

1030 Brussel

02 553 08 88

toezicht.handhaving@wse.vlaanderen.be

www.werk.be

VERANTWOORDELIJKE UITGEVER

Dirk Vanderpoorten

Secretaris-generaal

LAY-OUT

Perplex | Aalst

UITGAVE

Juli 2018

Inhoudsopgave

1	WOORD VOORAF	7
2	EEN SLAGVAARDIGE TOEZICHT EN HANDHAVING	8
2.1	Organogram	8
2.2	Vorming, Training en Opleiding	8
2.3	ICT	9
2.3.1	Fraudedetectie	9
2.3.2	E-PV	9
3	STRATEGISCH PROJECT	11
3.1	Operationalisering van de strategische boordtabel toezicht en handhaving	11
3.2	Diepte-onderzoeken	12
3.3	Ondernemingsgerichte inspecties	13
3.4	Preventief optreden	13
4	KWALITEITSVOLLE TOEZICHTSTAKEN IN UITEENLOPENDE MATERIES	15
4.1	Algemeen	15
4.2	Dienstencheques	20
4.2.1	Eindevaluatie projectteam	20
4.2.2	Resultaten van de uitgevoerde inspecties	20
4.2.3	Voorstellen tot terugvordering	22
4.2.4	Meest voorkomende inbreuken tijdens de inspecties	22
4.3	Economische migratie	24
4.3.1	Arbeidskaarten	24
4.3.2	Beroepskaarten	32
4.4	Private arbeidsbemiddeling	35
4.4.1	Situering	35
4.4.2	Uitgevoerde inspecties	35
4.4.3	Resultaten van de wijze van optreden	37
4.4.4	Vaststellingen – inbreuken	38
4.5	Sociale interventie	38
4.5.1	Vaststellingen	39
4.6	Antidiscriminatie	40
4.6.1	Preventieve inspectieronde quickscans	41
4.6.2	Reguliere inspecties	44
4.6.3	Klachten	45
4.6.4	Algemene beschouwingen	45
4.7	Taaldecreet	45
4.7.1	Inspecties	46
4.8	Tewerkstellingsprogramma's en activeringsmaatregelen	47
4.8.1	GESCO's veralgemeend stelsel	48
4.8.2	Derde Arbeidscircuit	48
4.8.3	Globale beschouwingen	49

4.9	Competentie en loopbaan	49
4.9.1	Betaald educatief verlof	50
4.9.2	Opleidingscheques	51
4.10	Sociale economie	52
4.11	Europees Sociaal Fonds	53
4.11.1	Situering	53
4.11.2	Uitgevoerde audits	54
4.11.2.1	In aantallen	54
4.11.2.2	In Netto Subsidiabele Kost	57
4.11.3	Foutenmarge	58
4.11.3.1	Globaal	58
4.11.3.2	Per prioriteit	59
4.11.3.3	Per kostensoort	60
4.11.3.4	Vaststellingen	61
4.11.4	Financiële outcome	61
5	ADMINISTRATIEVE GELDBOETEN	64
5.1	Procedure	64
5.1.1	Decreet van 30 april 2004 houdende sociaalrechtelijk toezicht	64
5.1.2	Procedure tot verwerking van de dossiers administratieve geldboeten	64
5.1.3	Proces van innen van een administratieve geldboete	66
5.2.	Dossiers 2017	66
5.2.1	“Andere” administratieve geldboeten	67
5.2.2	Dossiers administratieve geldboeten naar aanleiding van feiten vatbaar voor strafvervolgning	67
5.3	Conclusies	72
6	EXTERNE RELATIES – SAMENWERKEN EN NETWERKEN	73
6.1	Sociale Inlichtingen- en Opsporingsdienst (SIOD)	73
6.2	Arrondissementele cellen en Regionale Interventiegroepen (AC's en GRI's)	73
6.3	Andere gewestelijke sociale inspectiediensten	74
6.4	Benelux	74
6.5	Gestructureerd overleg met de arbeidsauditoraten	75
6.6	Andere samenwerkingen en overleg	76
6.7	Ambtelijke werkgroep Vlaams handhavings- en vervolgingsbeleid	77
7	SLOTWOORD	78
8	GLOSSARIUM	79

Overzicht figuren, grafieken en tabellen

Figuren

- Organogram van de Vlaamse Inspectie 8

Grafieken

- Evolutie van het totaal aantal uitgevoerde inspecties ten opzichte van het vooropgesteld aantal inspectie volgens de strategische boordtabel, periode 2014-2017. 16
- Overzicht van het totaal aantal Processen Verbaal periode 2014-2017 18
- Overzicht wijze van optreden 2014-2017 18
- De verhouding dossiers ten opzichte van Processen Verbaal in de periode 2014-2017 19
- Aantal uitgevoerde inspecties 2014-2017 25
- Aantal uitgevoerde inspecties per oorsprong 25
- Aantal opgemaakte documenten 2014-2017 28
- Overzicht van het aantal uitgevoerde inspecties periode 2014- 2017 36
- Overzicht van het aantal inspecties 2017 naar oorsprong 36
- Overzicht van het aantal inbreuken periode 2014-2017 37
- Overzicht van het aantal Pro-Justitia's en waarschuwingen, periode 2014-2017 37
- Verdeling inspecties antidiscriminatie en diversiteit naar oorsprong. 40
- Aantal uitgevoerde inspecties antidiscriminatie en diversiteit 2013 – 2017. 41
- Uitgevoerde inspecties 2014-2017 46
- Evolutie genomen maatregelen over de periode 2014-2017 46
- Aantal audits 54
- Aantal audits per prioriteit OP 2007-2013 en OP 2014-2020 55
- Aantal audits per prioriteit 56
- Geauditeerde NSK 57
- Geauditeerde NSK per prioriteit 58
- Foutenmarge 59
- Terugvorderbaar bedrag 62
- Terugvorderbaar bedrag per dossier 63
- Aantal ontvangen en afgehandelde dossiers administratieve geldboeten over de periode 2012-2017. 67

Tabellen

- Boordtabel 2017 15
- Overzicht van de procentuele realisatiegraad t.o.v. het vooropgesteld objectief periode 2014-2017 16
- Overzicht PV's per materie 19
- Resultaten inspecties dienstencheques 2017 21
- Meest voorkomende inbreuken DCQ 2017 23
- Aantal uitgevoerde inspecties per sector 26
- Top 25 van geïnspecteerde nationaliteiten 27
- Aantal vastgestelde inbreuken 27
- Evolutie van het aantal opgestelde pro justitia's, waarschuwingen en inlichtingenverslagen 28
- Opsplitsen naar de oorsprong van de inspectie 28

• Oorsprong van de inspectie tegenover het totaal aantal uitgevoerde inspecties	29
• Top 10 van de diensten waarnaar in 2017 een inlichtingenverslag werd overgemaakt	29
• Inspectie van derdelanders	30
• Inbreuken op de wet betreffende de tewerkstelling van buitenlandse werknemers	30
• Top 10 weergegeven van geïnspecteerde derdelanders	31
• Top 5 van geïnspecteerde sectoren	31
• Inbreuken op de wet betreffende de tewerkstelling van buitenlandse werknemers naar sector	32
• Geïnspecteerde sectoren	33
• Geïnspecteerde nationaliteiten	34
• Inbreuken vastgesteld tegen het uitoefenen van een zelfstandige activiteit zonder in het bezit te zijn van een beroepskaart	34
• Aantal overgemaakte inlichtingenverslagen aan de bevoegde diensten	35
• Overzicht van het aantal inspecties en het procentueel aandeel per type bemiddelingsactiviteit periode 2014-2017	36
• Overzicht van de voornaamste inbreuken met gevolggeving in 2017	38
• Overzicht van de vaststellingen bij Sociale Interventiedossiers periode 2015-2017.	39
• Overzicht voorgestelde schrappingen bij Sociale Interventiedossiers periode 2014-2016	39
• Overzicht genomen maatregelen 2013 – 2017.	41
• Kennis discriminatiegronden wet van 20 juli 2001 tot bevordering van buurtdiensten en -banen	43
• Overzicht klachten en meldingen 2013-2017	45
• Vastgestelde inbreuken 2014-2017	47
• Overzicht vastgestelde inbreuken inhoudelijke controles GESCO Veralgemeend Stelsel (2017).	48
• Overzicht vastgestelde inbreuken inhoudelijke controles DAC (2017).	49
• Totaal inspecties Competenties en Loopbaan 2017.	50
• Overzicht inspectieresultaten 2017/vooronderzoek + klachten	50
• Overzicht van uitgevoerde controles Sociale Economie, met oorsprong (2017).	52
• Aantal audits per prioriteit	56
• Geauditeerde NSK per prioriteit	57
• Foutenmarge per prioriteit OP 2007-2013	60
• Foutenmarge per prioriteit OP 2014-2020	60
• Foutenmarge per kostensoort	61
• Terugvorderbaar bedrag	62
• Terugvorderbaar bedrag per dossier	63
• Aantal dossiers administratieve geldboeten voor strafbare feiten over de periode 2015-2017 ingedeeld per materie.	68
• Typologie inbreuken in dossiers met verschillende inbreuken over de periode 2015-2017	71
• Wijze van optreden in dossiers administratieve geldboeten in 2017.	71
• Typologie niet geïnde boeten in 2017	72

BESTE LEZER,

2017 was een jaar waarin het departement een nieuwe doorstart maakte. Na een uitgebreide omgevingsanalyse, zochten we de maatschappelijke trends en uitdagingen om de belangrijkste opportuniteiten en bedreigingen voor ons departement te bepalen. Zo kwamen bij ons verhaal achter “alle talenten aan de slag”.

De dialoogdagen met onze medewerkers en de verschillende managementsessies culmineerden uiteindelijk in de Dag van de Medewerker in juni waar een nieuwe structuur voor het departement werd aangekondigd.

De structuur omvat zes afdelingen en daarnaast nog twee diensten:

- Afdeling Algemene Diensten
- Afdeling Beleid
- Afdeling Tewerkstelling en Competenties
- Afdeling Sociale Economie en Werkbaar Werk
- Dienst Economische Migratie en Regulering
- Afdeling ESF en Duurzaam Ondernemen
- **Afdeling Vlaamse Sociale Inspectie**
- Diensten Secretaris-Generaal

De Afdeling Toezicht en Handhaving vervelde in de Vlaamse Sociale Inspectie met Vincent Vandenameele als nieuwe afdelingshoofd.

Ook dit jaar wens ik u veel leesplezier met dit jaarverslag waarin u weerslag krijgt van de werkzaamheden van deze boeiende afdeling in dit turbulente jaar.

Met vriendelijke groeten,

Dirk vanderpoorten

SECRETARIS-GENERAAL
DEPARTEMENT WERK EN SOCIALE ECONOMIE.

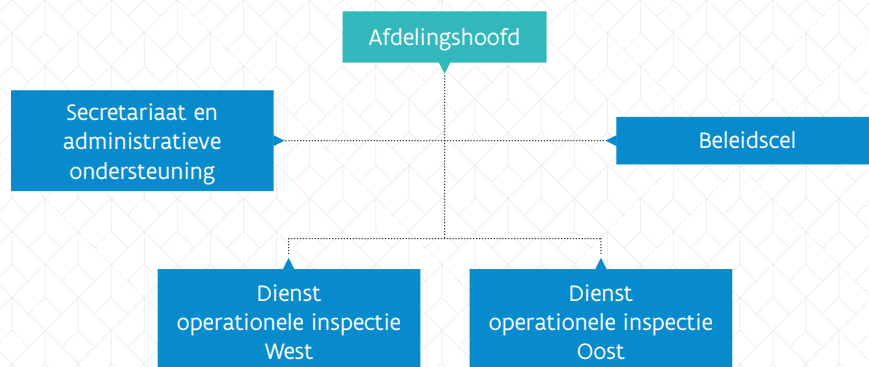

Een slagvaardige toezicht en handhaving

2

2.1 Organogram

Op 31 december 2017 waren er 51 personen (reëel VTE 45,87) in de Vlaamse Sociale Inspectie actief binnen onderstaand organogram:

Figuur: Organogram van de Vlaamse Inspectie

- Dienst operationele inspectie Oost: 1 diensthoofd en 17 inspecteurs;
- Dienst operationele inspectie West: 1 diensthoofd en 19 inspecteurs;
- Beleid cel: 5 medewerkers;
- 1 strategisch hoofdadviseur;
- 1 afdelingshoofd;
- Secretariaat en administratieve ondersteuners: 5 personen.

Inhoudelijk wordt de werking verder ondersteund door materie-experts. In hun tijdsbesteding zijn zij voor een bepaald gedeelte vrijgehouden voor inhoudelijk ondersteunend werk binnen een bepaalde materie.

2.2 Vorming, Training en Opleiding

De Vlaamse Sociale Inspectie heeft de traditie sterk in te zetten op een degelijk vormingsbeleid. Zo participeerde de afdeling ook in 2017 ten volle aan het vormingsplan van het Departement Werk en Sociale Economie.

Zo werd door de Vlaamse Sociale Inspectie in 2017 in totaal 837 uren aan vorming gevolgd.

Er werd verder ingezet op interne vorming binnen het Departement Werk en Sociale Economie dit door opleidingen op maat, die focussen op de kennisversterking van de inspecteurs. In 2017 was er aandacht voor een aantal technische vormingen voor de inspecteurs in kader van een doorgedreven inspectiemethodologie.

In 2017 werd onder meer ingezet op vorming rond volgende thema's:

- Het opmaken van een Proces-Verbaal;
- Verhoortechnieken;
- De regelgeving rond staatsteun;
- Interne toelichting nieuwe bepalingen discriminatie in de regelgeving dienstencheques;
- Infosessies economische migratie.

Daarnaast is er veel tijd besteed aan de verbreding van de kennis omtrent dienstencheques naar de twee teams.

2.3 ICT

In 2017 werd op het vlak van ICT, naast de continuering van de reeds bestaande zaken, gewerkt rond de volgende clusters:

2.3.1 Fraudedetectie

Bij de inkanteling van de Vlaamse Dienstencheques werden simultaan enkele aanpassingen in ondermeer registratie en controleprocedures ondernomen om specifieke vormen van fraude sterk te bemoeilijken. Zo werd na het vermijden van ernstige inbreuken in eerste instantie, de aandacht verschoven naar het opsporen van anomalieën. In 2017 heeft de Vlaamse Sociale Inspectie haar onderzoeken uitgevoerd naar aanleiding van een analyse van risico-factoren op basis van een Business Intelligence tool. Dit heeft reeds een sterke stijging van het aantal inspecties met inbreuken en inspecties met voorstel tot terugvordering tot gevolg gehad. De huidige risico-analyse werkt voorlopig nog vooral op ervaring en semi-automatische opzoeken.

Eind 2017 werd een project opgestart om o.a. dit proces via analytische toepassing te automatiseren op basis van machine learning algoritmes. Daarnaast is het de bedoeling relaties en verbanden tussen relevante data grafisch te visualiseren om patronen te detecteren.

Meer en meer een verhaal van data-analyse en fraudedetectie.

Bij de overheveling van de Vlaamse Dienstencheques werden simultaan enkele aanpassingen in o.a. registratie en controleprocedures ondernomen om specifieke vormen van fraude sterk te bemoeilijken. Het vermijden van ernstige misbruiken was een eerste belangrijke stap. In een volgende stap werd de aandacht verschoven naar het opsporen van anomalieën. In 2017 heeft de Vlaamse Sociale Inspectie haar onderzoeken uitgevoerd naar aanleiding van een analyse van risico-factoren. Dit heeft reeds een sterke stijging van het aantal inspecties met inbreuken en inspecties met voorstel tot terugvordering tot gevolg gehad. De huidige risico-analyse werkt voorlopig nog vooral op ervaring en semi-automatische opzoeken.

Eind 2017 werd een Proof of Concept opgestart om o.a. dit proces via analytische toepassing te automatiseren op basis machine learning algoritmes. We starten met de ontwikkeling van deze Proof of concept in 2018.

2.3.2 E-PV

Er zijn sinds enkele jaren gesprekken tussen de federale overheidsdienst WASO en de Vlaamse Sociale Inspectie met betrekking tot de aansluiting van onze afdeling tot het project e-PV. Het elektronisch PV werd in eerste instantie ingevoerd voor de 4 federale sociale inspectiediensten. Voorheen

werkte elk met zijn eigen papieren proces-verbaal – het project e-PV vervangt dit door één uniek elektronisch pv. Omwille van het gebruik van een eigen applicatie (elektronisch inspectiedossier) dient voor de aansluiting van onze dienst op het elektronisch PV een web-service ontwikkeld te worden zodat de data die onze inspecteurs invoeren in de eigen toepassing kunnen worden overgenomen in het e-PV. Omwille van andere budgettaire prioriteiten langs de kant van e-PV, konden de analyse-gesprekken pas in 2016 worden opgestart. In 2017 werd de analyse gecontinueerd en beëindigd. De nodige machtigingen voor onze dienst werden tevens in 2017 aangevraagd en verkregen.

Om de gegevens van de Vlaamse Sociale Inspectie te kunnen raadplegen, gaf de Vlaamse Toezichtcommissie aan dat er tevens in de omgekeerde richting machtigingen moeten aangevraagd worden voor de overige gebruikers van e-PV. De nodige documenten werden ingevuld en aan FOD WASO overgemaakt voor vervollediging en indiening. De beëindiging van de analyse dient nu te resulteren in de ontwikkeling van een webservice langs federale zijde en een aanpassing van de eigen systemen. Er wordt verwacht dat de effectieve ontwikkeling in 2018 kan opgestart worden.

Strategisch project

3

3.1 Operationalisering van de strategische boordtabel toezicht en handhaving

Naar aanleiding van de overgedragen bevoegdheden in het kader van de 6^e staatshervorming besliste de afdeling haar operationele activiteiten te organiseren door middel van een strategische langetermijn-boordtabel. In 2016 werd het concept uitgewerkt en werd een methodische aanpak voorgesteld voor de werking van de afdeling, gaande van de verschillende inspectiedoelstellingen, over steekproeftrekking met ken- en stuurgetallen in de boordtabellen, tot vertaling in inspectie-types.

In 2017 werd gewerkt aan verdere operationalisering. Er werd ingezet op:

- **Visie-ontwikkeling:** Om te kunnen groeien in onze rol als partner voor het beleid én om op het terrein meer slagkracht aan de dag te leggen, heeft de afdeling – parallel aan de departementale strategische oefening – een eigen visie-oefening gemaakt. Centraal daarbij stonden de taken, de rol en de plaats van de afdeling in het departement, maar ook binnen het bredere inspectielandschap. Verschillende overlegmomenten droegen bij tot de gedragenheid doorheen het afdeling, met een presentatie op het departementale managementteam in juni en een sessie op de strategische dagen in september als tussentijdse verwezenlijkingen. Finaal resulteerde de oefening in de omslag naar een Vlaamse Sociale Inspectie.
- **Risicoanalyse:** Binnen het strategisch project wordt ingezet op ondernemingsgerichte risicoanalyse als cruciaal element in het kader van fraudedetectie. Er werd gepiloteerd met het project 'fraudedetectie bij dienstencheques', waarbij we startten met de analyse van een systeem om risico-profielen te detecteren en aan te passen. Hierbij worden de data van interne en externe bronnen samengevoegd en vervolgens gelinkt aan ondernemingen met reeds vastgestelde inbreuken. In de statistische analyse wordt gezocht naar parallellen tussen de gegevens.

Momenteel wordt enerzijds gewerkt aan het invoegen van de databronnen in het systeem en anderzijds met de reeds beschikbare data getest welke methoden de meest betrouwbare correlatie geeft. Deze testing moet leiden tot een proof of concept voor de bouw van een fraude-detectie-systeem. Dit systeem zal wellicht aanvullend zijn op de huidige werking waarbij er, in functie van de inspectie-capaciteit, onderzoeken geïnitieerd worden op basis van data-analyse.

- **Dekkingsgraden en steekproeftrekking:** De vereiste gegevens zijn beschikbaar en kunnen worden aangewend bij de opmaak van boordtabellen en rapportering over inspectierondes. We beogen met de contextualisering van onze inspectieresultaten een grotere beleidsimpact, door aan te geven in welke mate onze bevindingen representatief zijn.
- **Borging van controle-elementen:** De correcte toepassing van de regelgeving in al zijn facetten is niet alleen een aspect dat de Vlaamse Sociale Inspectie aanbelangt. Ook voor de operationele diensten is een vlot uitvoerbare en controleerbare regelgeving belangrijk. Als departement moeten we onze procedures zo opstellen dat fouten en misbruiken door de klanten van onze dienstverlening maximaal vermeden en ontmoedigd worden. Vanuit het departement is het dan ook van belang dat de verschillende diensten samenwerken om dubbele controles te vermijden, barrières op te heffen en risico's in te schatten. We hebben daarom een oefening opgezet omtrent de borging van de (correcte) aanwending van de regelgeving. Momenteel loopt een testcase op

de materie arbeidskaarten. Op basis van de bevindingen zal deze oefening nadien uitgebreid worden naar andere materies.

- HR-strategie: Binnen de strategische oefening werd ook ingezet op de ontwikkeling van een toekomstgericht HR-luik, met aandacht voor de noden van de afdeling naar competenties en medewerkers. Zo werd een eerste analyse gemaakt van de huidige en toekomstige profielvereisten in het licht van de nieuwe uitdagingen waar de Vlaamse Sociale Inspectie voor staat.

3.2 Diepte-onderzoeken

Sinds 2013 wordt ervoor gekozen om de arbeidsintensieve diepteonderzoeken beter in het vizier te brengen en apart op te volgen. Diepteonderzoeken zijn onderzoeken die vanwege een aantal bepalende kenmerken een bijzondere onderzoeksmethodiek vergen.

De kenmerken die een onderzoek tot een diepteonderzoek maken worden hieronder opgesomd in een niet-exhaustieve niet-cumulatieve lijst:

1. Het onderzoek vergt onderzoekdaden in diverse geografische regio's;
2. Het onderzoek behelst meer dan één deelmaterie waarvoor de afdeling bevoegd is;
3. Het onderzoek overschrijdt met een factor 3 het voorziene gemiddeld aantal mensdagen per dossier zoals voorzien in de boordtabel;
4. Het onderzoek loopt in samenwerking met één of meerdere externe diensten;
5. De gecumuleerde toegekende subsidiebedragen overschrijden het gemiddelde in de materie(s).

Het is duidelijk dat niet elk van deze kenmerken afzonderlijk een onderzoek tot diepteonderzoek maakt. Het is in de specifieke combinatie van deze criteria dat maakt dat een onderzoek voldoende zwaarte krijgt om als diepteonderzoek beschouwd te worden. Elke materie kan voorwerp uitmaken van een diepteonderzoek.

In 2017 werden 19 onderzoeken weerhouden als diepteonderzoek. De aanleiding van deze onderzoeken zijn:

- 7 eigen onderzoeken, spontaan opgestart;
- 10 onderzoeken op vraag van de beleidsafdelingen van het Departement Werk en Sociale Economie, de SERV,...;
- 1 opvolgingscontrole;
- 1 onderzoek naar aanleiding van een klacht of melding.

In 8 van de 19 diepteonderzoeken (47%) werd samengewerkt met een andere dienst. In de meerderheid van de gevallen is dat met de federale dienst Toezicht Sociale Wetten.

De totale tijd die aan deze onderzoeken werd besteed is 1,26 VTE.

Deze onderzoeken werden hoofdzakelijk uitgevoerd in de materies migratie, arbeidsbemiddeling en dienstencheques.

Diepteonderzoeken leiden regelmatig tot het opstellen van een Pro Justitia waardoor er mogelijks een strafrechtelijke sanctionering volgt. In deze 19 onderzoeken werden 12 Pro Justitia's opgesteld. Tevens werd in 3 dossiers een advies geformuleerd terugvordering van subsidies.

3.3 Ondernemingsgerichte inspecties

De Vlaamse Sociale Inspectie benadert momenteel haar optreden quasi uitsluitend materiegericht. De ondernemingsgerichte aanpak kan er op uit zijn om, vertrekkend vanuit een grondige voorbereiding, dossiers aan te pakken waarin de materie-gerichte aanpak te kort schiet. In 2017 werd dit project verder uitgerold met een focus op targets waarbij een materiegerichte aanpak bij deze ondernemingen geen voldoende duidelijkheid geeft over de aanwending van de maatregelen waarvoor we bevoegd zijn.

Vanuit een interne bevraging werd gekozen om een drietal dossiers te selecteren op basis van de interne gegevens aanwezig bij de Vlaamse Sociale Inspectie. Terecht werd hierbij de opmerking gemaakt dat in kader van billijke behandeling we in de toekomst moeten streven naar een meer objectieve manier van steekproeftrekking. Het departementale project rond Big Data biedt zeker interessante perspectieven.

De eerste ondernemingsgerichte onderzoeken werden uitgevoerd begin 2018. Uit de voorbereiding werden alvast volgende bedenkingen meegegeven:

- De ondernemingsgerichte aanpak leent zich voornamelijk voor dossiers van financiële aard en moet een oplossing bieden om het naast elkaar controleren van maatregelen tegen te gaan met als voornaamste bedoeling dubbele subsidiëring uit te sluiten.
- Dossiers waar de nadruk ligt op strafrechtelijke sanctionering en vervolging (economische migratie, private arbeidsbemiddeling) worden momenteel al integraal gecontroleerd. In deze materies is een sluitende voorbereiding ook niet mogelijk. De meerwaarde van een ondernemingsgerichte aanpak is in deze beperkt.
- De onduidelijkheid met betrekking tot het cumuleren van maatregelen en de bijhorende moeilijkheden op vlak van toezicht zijn niet van de baan met een ondernemingsgerichte aanpak.
- Op vlak van het bepalen van targets biedt het departementale project rond Big Data perspectieven. Langs de andere kant is het duidelijk dat de ondernemingsgerichte aanpak staat of valt bij het ontsluiten en combineren van data.

3.4 Preventief optreden

Het preventief optreden neemt een belangrijke plaats in in de toezichtstaken die de Vlaamse Sociale Inspectie uitvoert. Uitgangspunt daarbij is dat het verstrekken van informatie over de vigerende regelgeving de spontane naleving ervan in de hand werkt. Preventieve inspectierondes zijn dan ook in de eerste plaats gericht op toelichting van wetgeving en het verstrekken van informatie over mogelijke tekortkomingen in de werking van de onderneming. Het moment wordt ook aangegrepen om het handhavingsbeleid te verduidelijken en de Vlaamse Sociale Inspectie voor te stellen als bevoegde inspectiedienst. Daarmee willen we ons kenbaar maken als contact voor eventuele vragen betreffende correcte uitvoering van de regelgeving of als meldpunt voor klachten.

Het Vlaamse beleid Werk en Sociale Economie alsook de Vlaamse Sociale Inspectie vinden preventieve handhaving van groot belang. Preventie kan voorkomen dat er een (strafrechtelijk) onderzoek zou moeten plaatsvinden. Indirect zorgen preventieve inspectierondes zo voor een vermindering van inspectielast en dus een efficiëntere inzet van inspectiemiddelen. De informatieverstrekking werkt immers in twee richtingen; gebruikers van een maatregel hebben betere kennis over de correcte aanwending en contactgegevens bij vragen daarover, én de afdeling heeft gegevens over de inbreukenrisico's en een zicht op de gebruikerspopulatie.

Preventieve inspectierondes worden vandaag dan ook voornamelijk opgezet in nauwe samenwerking met de beleidsafdelingen van het Departement Werk en Sociale Economie, zodat de verkregen informatie optimaal wordt aangewend.

Hoewel sensibilisering en informatieverstrekking de primaire doelstellingen zijn van een preventieve inspectieronde, kan het gebeuren dat een inspecteur op zo'n ernstige inbreuken stoot dat deze alsnog worden geverbaliseerd. Handhavingsinstrumenten bevinden zich immers steeds op een continuüm, en kunnen in de praktijk niet eenduidig preventief of repressief genoemd worden. Omgekeerd kan bijvoorbeeld ook een preventieve werking uitgaan van repressieve instrumenten. Een sanctie kan zo afschrikkend werken op een geïnspecteerde en zijn/haar omgeving of gelijkgezinden dat (herhaling van) regelovertreding wordt voorkomen.

In 2017 werden enkele preventieve inspectierondes georganiseerd, elk met eigen doelstellingen.

De onderzoekronde inzake Betaald Educatief Verlof werd opgestart in 2016. Daarbij werden in totaal 170 ondernemingen onderzocht. In 2017 werd dit gecontinueerd, met opnieuw 70 inspecties geïnitieerd vanuit de afdeling. Het vooronderzoek was gericht op gegevensverzameling voor de risicoanalyse en de geplande hervormingen. Bij onderzoeken ter plaatse werd de context van de staatshervorming verduidelijkt, en werd de afdeling geïntroduceerd als nieuwe controle instantie.

Op basis van de resultaten van het vooronderzoek bij betaald educatief verlof werd voorgesteld een uitgebreid sanctiekader op te nemen in het nieuwe decreet betreffende het Vlaamse Opleidingsverlof. Dit moet het toelaten misbruik eenvoudiger te linken aan de regelgeving, en strenger te kunnen optreden bij vastgestelde inbreuken. Maar we gaan er daarbij ook vanuit dat dit sanctiekader – meer bepaald de mogelijke consequenties – zou moeten leiden tot een verhoogde waakzaamheid bij het doorgeven van de gegevens.

Verder heeft de Vlaamse Sociale Inspectie ook een grootschalige inspectieronde met discriminatie-quickscans op touw gezet bij dienstencheque-ondernemingen, gekoppeld aan de wijziging in de regelgeving van de Wet ter bevordering van buurtdiensten en -banen dd. 20 juli 2001.

In 2018 plant de Vlaamse Sociale Inspectie opnieuw enkele preventieve rondes. Een inspectieronde vanuit preventief oogpunt is het meest opportuun na een lange 'inspectiepauze' (d.w.z. na een periode waarin een maatregel omwille van het lage inbreukenrisico minder frequent geïnspecteerd werd) of bij een verandering van de regelgeving.

Daarom richt de Vlaamse Sociale Inspectie zich dit jaar op de toekomstige Maatwerkbedrijven, de huidige Beschutte en Sociale Werkplaatsen. Vanaf 1 januari 2019 kent het Maatwerkdecreet, met het uitvoeringsbesluit van 17/02/2017, een doorstart. Sector en administratie zijn in volle voorbereiding, en ook de Vlaamse Sociale Inspectie wil bijdragen aan een vlotte overgang naar de nieuwe regelgeving.

Kwaliteitsvolle toezichtstaken in uiteenlopende materies

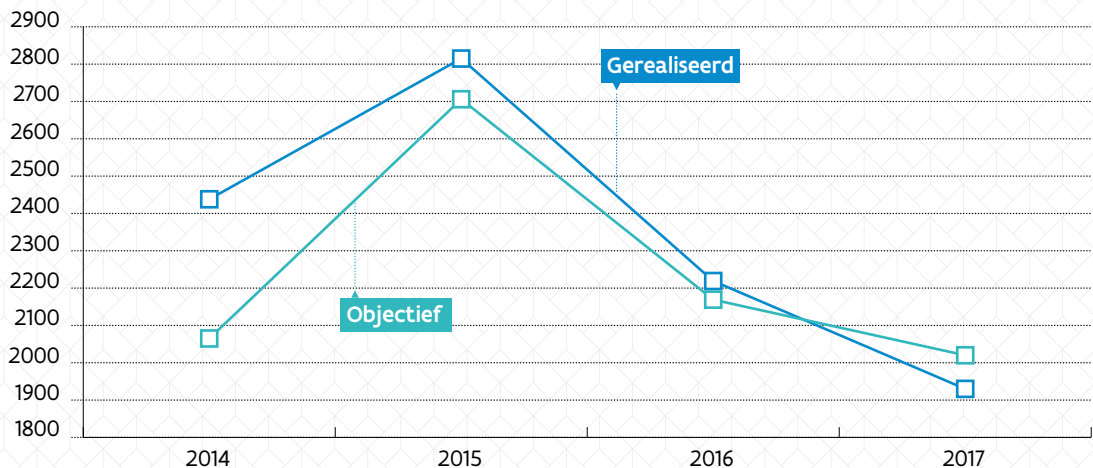
4

4.1 Algemeen

MATERIE / THEMA / CLUSTER	2017			STAND VAN ZAKEN 31/12/2017	
	MENS-DAGEN/ DOSSIER	VTE	OBJECTIEF	TOTAAL # INSPECTIES	% VAN LINEAIR VERWACHT
Ondernemingsgerichte onderzoeken		1		0,21	
Diepteonderzoeken		0,9		1,26	
Economische Migratie (arbeidskaarten)	2	7,2	630	603	96%
Economische Migratie (beroepskaarten)	2	0,8	70	67	96%
AC-acties (deelname)	2	2,51	220	198	90%
AC-acties (coördinatie)	4	0,46	20	27	135%
Private arbeidsbemiddeling	2,5	4,43	310	296	95%
Sociale Interventie	1,5	0,09	10	19	190%
Antidiscriminatie / EPA (incl bij DCO)	2,25	2,64	205	174	85%
				Waarvan 100 preventieve controles	
Europees Sociaal Fonds	9	1,54	30	30	100%
Sociale Economie	1,75	0,15	15	13	87%
Activeringsmaatregelen	2	0,00	0	1	
Tewerkstellingsmaatregelen	1,5	0,75	88	76	86%
Competentie & Loopbaan	2	0,99	87	90	103%
				Waarvan 70 preventieve controles	
Taaldecreet	1,25	0,25	35	35	100%
Dienstenchequebedrijven	5	8,57	300	301	100%
Totaal # onderzoeken		32,28	2020	1930	96%

Tabel: Boordtabel 2017

In tegenstelling tot de voorbije jaren slaagde de Vlaamse Sociale Inspectie er in 2017 niet in haar doelstellingen volledig te realiseren en strandde op 96% van de vooropgestelde objectieven. De redenen hiervoor zijn grotendeels terug te brengen op de toegenomen complexiteit van de dossiers doorheen de jaren. De focus is meer en meer komen te liggen op fraudebestrijding en de voorbereiding op strafrechtelijke vervolging. Minder en minder controles hebben een hoofdzakelijk administratieve invalshoek. Dit maakt de uitdaging naar 2018 almaar groter.

	2014	2015	2016	2017
Objectief	2065	2706	2169	2020
Gerealiseerd	2438	2815	2219	1930

Grafiek: Evolutie van het totaal aantal uitgevoerde inspecties ten opzichte van het vooropgesteld aantal inspectie volgens de strategische boordtabel, periode 2014-2017.

De realisatiegraad ten opzichte van het vooropgesteld objectief volgens de respectieve strategische boordtabellen is:

JAAR	VOOROPGESTELD OBJECTIEF	GEREALISEERD AANTAL INSPECTIES	% REALISATIEGRAAD
2014	2.065	2.438	118%
2015	2.706	2.815	104%
2016	2.169	2.219	102%
2017	2.020	1.930	96%

Tabel: Overzicht van de procentuele realisatiegraad t.o.v. het vooropgesteld objectief periode 2014-2017

Korte toelichting bij tabel:

Dienstencheques

In 2017 werden 301 onderzoeken uitgevoerd die resulteerden in 35 dossiers waarin Pro Justitia werd opgesteld. Er werd voorgesteld terug te vorderen voor een totaalbedrag van 2.524.986€ waarvan 45.138€ bij 6 gebruikers en 2.479.848€ bij 57 ondernemingen.

Tewerkstelling van buitenlandse werknemers

In 2017 werden 816 onderzoeken uitgevoerd. 603 ondernemingen werden autonoom door de afdeling gecontroleerd, 213 acties werden uitgevoerd in arrondissementeel celverband, waarbij 1641 ondernemingen werden gecontroleerd. Daarnaast werden 67 onderzoeken beroepskaarten afgerond in 2017. 61 van deze onderzoeken werden uit eigen initiatief opgestart, 1 dossier naar aanleiding van een melding en 5 onderzoeken werden aangevraagd door een andere dienst.

Private arbeidsbemiddeling

Afgelopen jaar werden 296 inspecties, waarvan meer dan de helft spontane inspecties. Klachten en meldingen maakten 17% uit van het totaal.

Het verrichten van uitzendactiviteiten zonder de nodige erkenning is de meest geverbaliseerde inbreuk. Nieuw is dat gebruikers meer en meer mee geverbaliseerd worden.

Sociale Interventie

Na afloop van de begeleidingstermijn worden steekproefsgewijs inspecties uitgevoerd bij de outplacement-kantoren die de begeleiding in deze sociale interventiedossiers uitvoerden. In 2017 werden 19 dossiers geïnspecteerd.

Antidiscriminatie

In 2017 werden in totaal 174 inspecties uitgevoerd waaronder een preventieve inspectieronde georganiseerd van 100 quickscans bij dienstencheque-ondernemingen. Daarnaast werden 65 reguliere inspecties uitgevoerd, op initiatief van de afdeling en 9 klachten geïnspecteerd.

Taaldecreet

In 2017 werden 35 inbreuken op het taaldecreet vastgesteld.

Tewerkstellingsprogramma's

In 2017 werden 76 inspecties verricht op tewerkstellingsmaatregelen; 17 GESCO veralgemeend stelsel, 58 DAC en 1 koepelorganisatie.

Competentie en Loopbaan

Binnen deze cluster werden in totaal 90 inspecties uitgevoerd waarvan 72 dossiers Betaald Educatief Verlof en 18 dossiers opleidingscheques.

Sociale economie

Gezien de transitie waarin de hele sector zich in 2017 bevond, heeft de Vlaamse Sociale Inspectie beslist voornamelijk te inspecteren naar aanleiding van een klacht of op vraag van de administratie. Zo werden in totaal 13 dossiers afgerond.

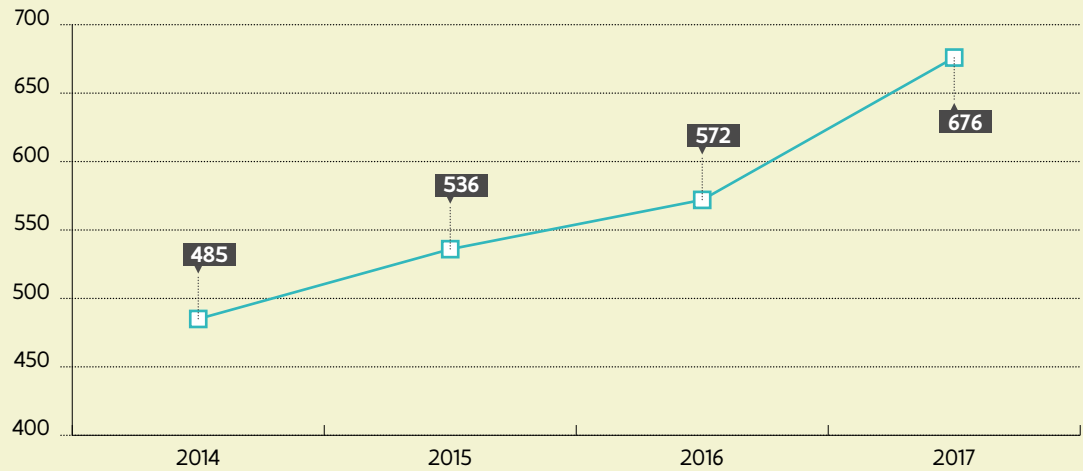
Europees Sociaal Fonds

In het kader van het Europees Sociaal Fonds, werkt de Vlaamse Sociale Inspectie in onderaanneming van de Vlaamse auditautoriteit. Die bepaalt – op basis van steekproeftrekking – hoeveel dossiers effectief in onderzoek worden gezet. In 2017 werden 30 toegewezen dossiers opgeleverd.

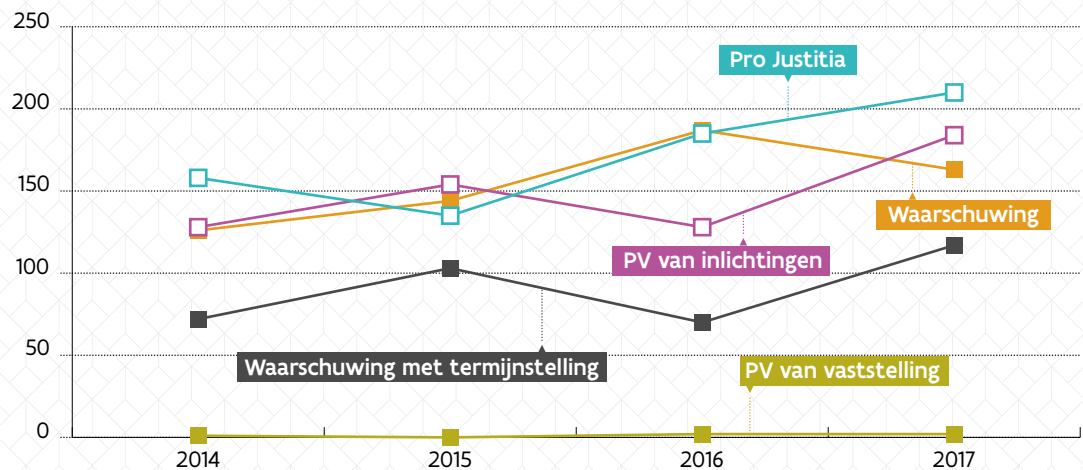
Wijze van optreden

In 2017 werden er 676 Processen-verbaal opgesteld:

- Pro Justitia 210;
- Proces-verbaal van Inlichtingen 184;
- Proces-verbaal van Vaststelling 2;
- Waarschuwing 163;
- Waarschuwing met termijnstelling 117.

Grafiek: Overzicht van het totaal aantal Processen Verbaal periode 2014-2017

	2014	2015	2016	2017
Pro Justitia	158	135	185	210
PV van Inlichtingen	128	154	128	184
PV van Vaststelling	1	0	2	2
Waarschuwing	126	144	187	163
Waarschuwing met termijnstelling	72	103	70	117

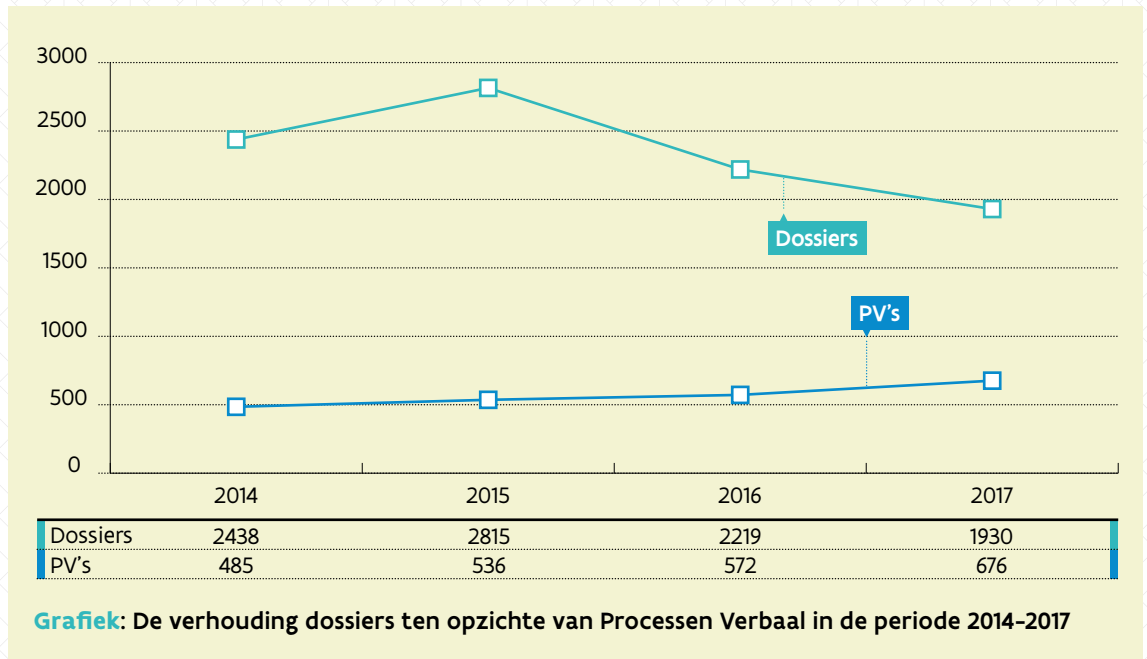
Grafiek: Overzicht wijze van optreden 2014-2017

Het aantal Processen-verbaal blijft stijgen in absolute aantallen, alsook de verhouding opgestelde Processen-verbaal ten opzichte van het aantal afgewerkte dossiers:

- In 2014 bedroeg de verhouding 2.438 uitgevoerde inspecties t.a.v. 485 Processen-verbaal of om de 5,03 dossiers werd er een Proces-verbaal opgemaakt. Het hoge aantal behandelde dossiers KB474 waarbij geen Processen-verbaal werden opgemaakt vertekende in de negatieve zin de verhouding.
- In 2015 werd een verhouding gerealiseerd van 2.815 uitgevoerde inspecties ten aanzien van 536 Processen-verbaal of werd om de 5,25 dossiers Proces-verbaal opgesteld.
- In 2016 werd 1 Proces-verbaal opgesteld om de 3,88 dossiers.
- In 2017 zitten we al een 1 PV opgesteld om de 2,86 dossiers.

De grafiek hieronder maakt dit duidelijk:

DOCUMENTTYPE	MATERIE	AANTAL
Pro Justitia	Migratie	114
	Arbeidsbemiddeling	48
	Dienstencheques	35
	Beroepskaarten	21
	Taaldecreet	7
	Evenredige participatie op de arbeidsmarkt	2
PV van Inlichtingen	Migratie	95
	Dienstencheques	43
	Arbeidsbemiddeling	21
	Beroepskaarten	11
	Evenredige participatie op de arbeidsmarkt	5
	Betaald Educatief Verlof	3
Waarschuwing	Sociale Economie	2
	Arbeidsbemiddeling	61
	Migratie	54
	Dienstencheques	39
	Taaldecreet	10
Waarschuwing met Termijnstelling	Evenredige participatie op de arbeidsmarkt	6
	Dienstencheques	68
	Arbeidsbemiddeling	33
	Taaldecreet	10
PV van Vaststellingen	Migratie	7
	Arbeidsbemiddeling	2

Tabel: Overzicht PV's per materie

Meer gedetailleerde informatie over de Processen-verbaal vind je in dit rapport terug bij de resultaten en vaststellingen van de respectieve materies.

Verder in dit hoofdstuk zullen de inspecties behandeld worden per materies:

- Dienstencheques;
- Tewerkstelling van buitenlandse werknemers;
- Private arbeidsbemiddeling;
- Sociale Interventie;
- Antidiscriminatie;
- Taaldecreet;
- Activeringsmaatregelen en tewerkstellingsprogramma's;
- Competentie en Loopbaanbeleid;
- Sociale Economie;
- Europees Sociaal Fonds.

4.2 Dienstencheques

Het departement Werk en Sociale werd in mei 2015 bevoegd voor de inspectie, handhaving en sanctionering van de Buurt- en nabijheidsdiensten. Het projectteam “inkanteling inspectie dienstencheques” dat de transitie in goede banen geleid heeft, werd geïntegreerd in de reguliere werking van de Vlaamse Sociale Inspectie. Als afsluitende actie werd nog een eindevaluatie opgenomen.

4.2.1 Eindevaluatie projectteam

In het projectplan werden een 40-tal mijlpalen gespreid over de ganse projectperiode. Met onze kwartaalrapportering kon men intern de diverse actie-domeinen, nl. de operationele werking, juridische-, technische en ICT-aspecten en. Uit de eindevaluatie blijkt dan ook dat het merendeel van deze mijlpalen kunnen beschouwd worden als behaald. In de vorige jaarverslagen werd reeds aandacht besteed aan de projectwerking.

Naast een beschrijving van de werkzaamheden in de voorbije periode richtte de eindevaluatie de blik vooruit met enkele aanbevelingen en aandachtspunten zoals:

- Verder investeren in vormen van fraudedetectie
- Samenwerking met andere gewesten
- Een actualisering van het controle-en sanctiekader dat bijna integraal overgenomen werd van RVA.

Deze elementen worden nu verder opgenomen en uitgewerkt.

4.2.2 Resultaten van de uitgevoerde inspecties

In de boordtabel van de afdeling Vlaamse Sociale Inspectie werden 300 inspecties dienstencheques (excl. inspecties anti-discriminatie bij dienstencheque-ondernemingen) als streefdoel vooropgesteld.

Zoals je kan zien in de algemene boordtabel realiseerden we in totaal 301 inspecties, die afgerond in de loop van dat jaar. Hiermee werd de kwantitatieve doelstelling behaald.

We maken hierbij een onderscheid tussen volgende inspecties:

- gewone inspecties bij onderneming (meestal gebaseerd op een of meerdere elementen uit de risico-analyse)

- inspecties bij nieuw erkende ondernemingen: Deze inspecties worden hoofdzakelijk om preventieve redenen opgezet. Bij vaststellingen van inbreuken kan de onderneming dit vaak nog snel remediëren én uit voorzorg dat ondernemingen met minder goede bedoelingen van het dienstencheque-systeem kunnen gebruik maken.
- Vanaf dit jaar worden ook inspecties bij gebruikers apart geregistreerd. Indien tijdens een onderzoek bij een onderneming wordt vastgesteld dat bepaalde personen wetens en willen meegewerkt hebben aan (of oorzaak zijn van) inbreuken door de ondernemingen wordt een specifiek onderzoek naar hen uitgevoerd.

In onderstaande tabel wordt een overzicht gegeven van de vaststellingen bij de uitgevoerde inspecties:

	BIJ ONDERNEMINGEN	BIJ GEBRUIKERS	BIJ NIEUWE ERKENNING	TOTAAL
Aantal inspecties	237	29	35	301
Aantal inspecties met inbreuken	156	29	10	192
Aantal inbreuken	445	82	33	560
Aantal inbreuken opgenomen in een Pro Justitia	85	31	14	130
Aantal inspecties met Pro Justitia	22	12	2	35
Aantal inspecties met voorstel terugvordering	54	6	3	63

Tabel: Resultaten inspecties dienstencheques 2017

Net als vorig jaar werden er dus een 300-tal inspecties verricht in het kader van toezicht op de dienstencheque-reglementering.

Er werden 35 dossiers opgestart naar nieuwe erkende ondernemingen. Bij één van de nieuw opgestarte ondernemingen werden tweemaal fictieve prestaties vastgesteld en werd er telkens PV opgesteld en een terugvordering. Daarnaast werd ook voorgesteld om de erkenning van deze onderneming in te trekken. Bij de overige 8 ondernemingen werden inbreuken vastgesteld waarvoor een waarschuwing (met termijn) opgesteld. Bij een van deze ondernemingen werd eveneens een terugvordering (621 euro) voorgesteld.

Bij de andere ondernemingen werden 237 dossiers afgerond waarvan er bijna 2/3de werden afgesloten met vaststellingen. Dit is een sterke stijging ten opzichte van 2016 toen er bij ongeveer de helft van de controles inbreuken werden vastgesteld. Een mogelijke verklaring hiervoor kan de verbeterde risico-analyse zijn en de ervaring van de inspecteurs om bepaalde zaken boven water te krijgen. Het totaal aantal vastgestelde inbreuken stijgt evenredig met het stijgende aantal inspecties met inbreuken. Zo werden er in 2017 in totaal 560 inbreuken vastgesteld op 192 inspecties met inbreuken t.o.v. 365 inbreuken bij 129 inspecties in 2016. De verhouding blijft dus ongeveer op bijna 3 inbreuken per inspectie met inbreuken.

Het aantal Pro Justitia's is stabiel gebleven ten opzichte van vorig jaar, maar staat nu wel in verhouding tot meer inbreukdossiers. In het merendeel van de gevallen wordt er door de inspecteur geopteerd om de rechtzetting van de inbreuken via een waarschuwing (met termijnstelling) te laten primeren op een strafrechtelijke procedure.

Een inspectie wordt steeds geïnitieerd bij een onderneming. Wanneer echter blijkt dat de verantwoordelijkheid van het ontstaan van de inbreuken zich situeert bij de gebruiker kan hiervoor een apart dossier aangemaakt. Een belangrijk element in het sanctiekader met betrekking tot misbruiken door gebruikers is immers dat gebruikers die doelbewust meewerken aan inbreuken bestraft kunnen worden met een strafrechtelijke sanctie. Het betreft hier dan bv. gebruikers die cheques aankopen voor particulieren of ondernemingen waarvan men weet dat er geen (reglementaire) prestaties tegenover staan.

Hoewel de onderneming volgens art. 13/3 van het Decreet houdende sociaalrechtelijk toezicht, diegene is die uiteindelijk de inbreuk pleegt door de uitbetaling van zulke cheques te vragen, kunnen er dus ook gevolgen zijn voor de gebruikers.

Zo kunnen er volgende maatregelen aan de gebruiker opgelegd worden: een Pro Justitia die kan leiden tot vervolging of administratieve geldboete, een terugvordering van het overheidsaandeel van de cheque (nu: 13,69 euro/cheque), het blokkeren van een gebruiker gedurende een jaar of het terugvorderen van het fiscaal voordeel door FOD Financiën kunnen en worden voorgesteld.

In 29 gevallen werden bijkomende maatregelen genomen naar gebruikers, waarvan 12 Pro Justitia's

Naar analogie met de stijging van het aantal onderneming waar inbreuken werden vastgesteld steeg ook het aantal terugvorderingsdossiers.

In totaal worden er 63 terugvorderingen voorgesteld. Dit is een stijging met 50 % t.o.v de 42 terugvorderingen in 2016. Ook hier is een sterkere focus op onderzoeken opgestart uit deze data-analyse in plaats van op administratieve controles wellicht een belangrijke verklaring in. Dit neemt echter niet weg dat de inspectie in de volgende periode terug meer aandacht zal hebben voor bv. meer preventieve controles waar het aantal opgestelde waarschuwingen een relevantere parameter is.

4.2.3 Voorstellen tot terugvordering

In de vorige jaarverslagen werd reeds gemeld dat enkele dossiers het totaalbedrag van de voorstellen tot terugvordering sterk kleuren. Om een meer gedifferentieerd beeld te geven wordt in dit jaarverslag voor het eerst een opsplitsing gegeven op basis van de hoogte van het voorgestelde bedrag. Er werd voorgesteld terug te vorderen voor een totaalbedrag 2.524.986€ waarvan 45.138€ bij 6 gebruikers en 2.479.848€ bij 57 ondernemingen. Bij 6 ondernemingen werd voor meer dan 100.000€ voorgesteld terug te vorderen (1.744.884€). Bij 8 ondernemingen werd voorgesteld een bedrag tussen de 25.000€ en de 100.000€ terug te vorderen (437.126€), bij 11 ondernemingen een bedrag tussen de 25.000€ en de 10.000€ (193.178€). Het grootste aandeel in dossiers (31 ondernemingen) ligt bij terugvorderingen kleiner dan 10.000€ (104.658€).

Ook in 2017 is er een zeer ongelijke spreiding over de bedragen die teruggevorderd worden bij ondernemingen. De 31 ondernemingen met een terugvordering van lager dan 10.000 euro vertegenwoordigen de helft van de dossiers, terwijl ze slechts 2,5 % van het totaalbedrag uitmaken.

De 10 % met een terugvordering hoger dan 100.000 euro vertegenwoordiger daarentegen meer dan 2/3de van het totaalbedrag.

Er werden 9 voorstellen tot intrekking van erkenning van de onderneming geformuleerd vanuit de inspectie omwille van zware inbreuken.

Er werd eveneens 6 keer voorgesteld om bij de gebruiker terug te vorderen.

4.2.4 Meest voorkomende inbreuken tijdens de inspecties

In totaal werden er 560 inbreuken vastgesteld bij de inspectie met betrekking tot de regelgeving dienstencheques. Deze tabel geeft aan per strafsancieniveau op welke artikels van de wet¹ of het KB² er inbreuken gepleegd werden.

1 Wet van 20 Juli 2001 tot bevordering van buurtdiensten en -banen.

2 Koninklijk besluit van 12 december 2001 betreffende de dienstencheques.

SANCTIE- NIVEAU	INBREUKCODE	AANTAL INBREUKEN	AANTAL INBREUK IN PJ'S
4	ART. 10SEXIES, §1, 2° WET (DC AANNEMEN VOOR VERBODEN ACTIVITEITEN)	50	17
	ART. 10SEXIES, §2, 1°-6° WET (diverse bepaling mbt. VALSHEID IN GESCHRIFTE, ONVOLLEDIGE VERKLARINGEN, FICTIEVE GEGEVENS)	32	21
	ART. 2QUATER §4,18° KB (#ARBEIDSUREN DC VS #DIENSTENCHEQUES)	18	3
	ART. 2QUATER §4, 10° KB (ENKEL ACTIVITEITEN UIT ERKENNING)	6	2
Totaal strafsanc-tieniveau 4		106	43
3	ART. 2QUATER §4, 15° KB (ONCONTROLEERBARE REGISTRATIE)	54	11
	ART. 10QUINQUIES, 8° WET (INBREUK GEBRUIKER/WERKNEMER ZWAAR)	29	13
	ART. 6, 3E LID KB (WERKEN MOETEN ZIJN UITGEVOERD)	26	8
	ART. 2§2, 1E LID, A) WET (SUI GENERIS)	19	4
	ART. 2, 2E LID KB (WERKEN LATEN UITVOEREN DOOR DCWERKNEMER)	8	3
	ANDERE	5	1
Totaal strafsanc-tieniveau 3		141	40
2	ART. 6BIS KB (ONDERNEMING GEEN DC BESTELLEN OF TEKENEN)	52	10
	ART 7 KB (GEGROEPEERD PER MAAND)	2	1
Totaal strafsanc-tieniveau 2		54	11
geen	ART. 2QUATER §4, 12° KB (ALLE WETTELIJKE EN REGLEMENTAIRE BEPALINGEN NALEVEN)	85	10
	ART. 6, 1E LID KB (DIENSTENCHEQUE PER GEPRESTEERD UUR)	52	8
	ART. 1, 2° A) KB (DEFINITIE ACTIVITEITEN EN WOONPLAATS GEBRUIKER)	33	6
	ART. 3§2 KB (DIENSTENCHEQUE ENKEL VOOR ARBEIDSTIJD)	24	5
	ART. 2QUATER §4, 16° KB (CORRECTE REGISTRATIE IN DMFA)	23	2
	ART. 3, 4E LID WET (GEEN FAMILIE VAN GEBRUIKER)	15	1
	ART. 2QUATER §4, 20° KB (TEWERKSTELLING BUITENLANDSE WERKNEMERS)	10	nvt
	ANDERE	17	4
Totaal geen strafsanc-tie		259	36
Totaal alle sanc-tieniveaus		560	130

Tabel: Meest voorkomende inbreuken DCQ 2017

Voor ongeveer de helft van de vastgestelde inbreuken (259) heeft de decreetgever geen strafsanc-ties voorzien. Het departement WSE kan in deze gevallen nog wel administratief optreden door middel van terugvorderingen of intrekking van de erkenning. Het betreft hier vaak administratieve tekortkomingen met betrekking tot de arbeidsovereenkomst.

Andere veel voorkomende inbreuken in deze categorie zijn het aanvaarden van dienstencheques voor andere zaken dan gepresterde arbeidstijd (bv. vergoedingen voor materiaal, afzeggingen,...). In een aantal gevallen werden deze zaken wel als verzwarend element in een reeds opgestelde pro justitia aan de onderneming opgenomen.

Ook een inbreuk op de definitie van dienstencheques werd 33 keer weerhouden. Het betreft hier hoofdzakelijk inbreuken gericht aan de gebruikers (die hun dienstencheques voor iets anders aangewend hebben dan voor bv. huishoudelijke hulp in hun woning)

Er werden 106 inbreuken vastgesteld op strafsanc-tieniveau 4 waarbij de overtreder gestraft kan worden met een gevangenisstraf van zes maanden tot drie jaar en een strafrechtelijke geldboete van 600 tot 6000 euro.

Meest voorkomend zijn hier:

- Het aannemen van dienstencheques voor verboden activiteiten (bv. verzorgende taken uitvoeren, poetsen van niet-private ruimten)
- Diverse vormen van fraude met fictieve gegevens, valsheid in geschrifte..

- Het indienen van meer dienstencheques dan dat er gepresteerde uren zijn (die niet reglementair verklaard kunnen worden adhv de registratie). T.o.v. vorig jaar is er wel een daling van dit soort inbreuken.

Er werden 141 inbreuken vastgesteld op strafsancieniveau 3 waarbij de overtreder gestraft kan worden met een gevangenisstraf van 8 dagen tot een jaar en een strafrechtelijke geldboete van 125 tot 1250 euro. Het betreft hier meestal inbreuken op het registratiesysteem, en de sui-generis wanneer een dienstencheque-werknemer tijdens zijn werkuren ook andere activiteiten verricht.

Voor het registratie-systeem, waarbij een pragmatische weg dient gezocht te worden om 1 cheque met een werkuur van een werknemer te linken, blijft voor commotie zorgen. De basishouding van het departement dat het systeem van toewijzing van de cheques transparant moet zijn en de realiteit moet benaderen zal nog verder verfijnd worden in overleg met de sector. Dit wordt in 2018 opgenomen.

In 52 gevallen werden vormen van vertegenwoordiging aangetroffen waarbij de gebruikers en/of de werknemers de cheques niet zelf invulde of ondertekende. Voor deze inbreuken kan de overtreder gestraft kan worden met een strafrechtelijke geldboete van 50 tot 500 euro.

Het betreft hier vooral vertegenwoordiging van de gebruiker door de onderneming, waarbij de onderneming de dienstencheque een systeem opzet waarbij ze zelf de cheques dateren of tekenen in plaats van de gebruiker.

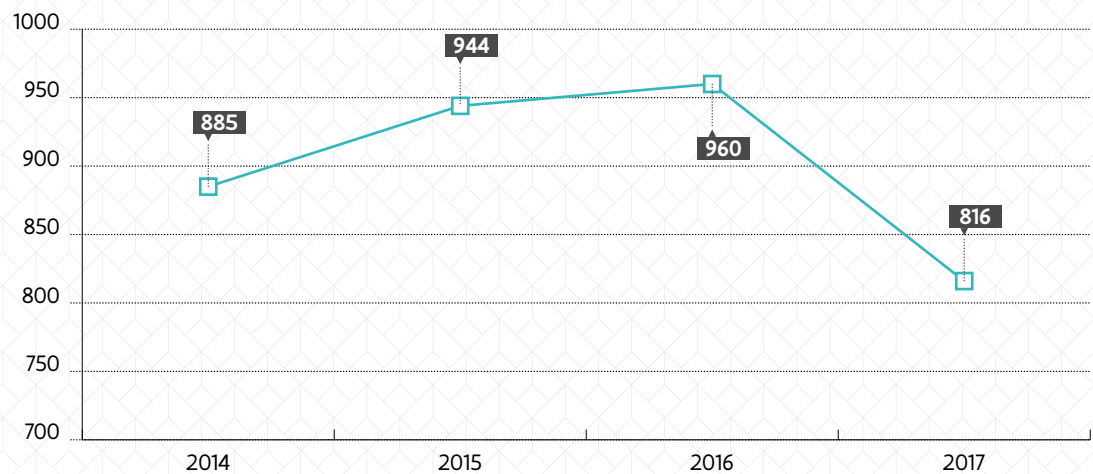
4.3 Economische migratie

4.3.1 Arbeidskaarten

4.3.1.1 Aantal uitgevoerde inspecties

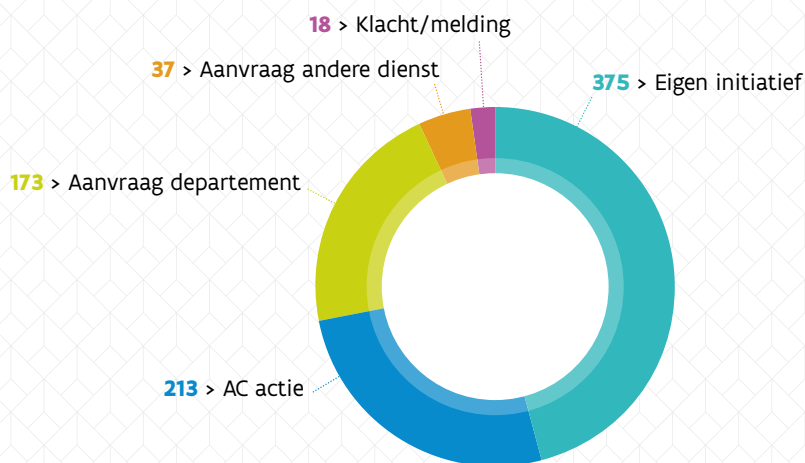
In 2017 werden in totaal 816 onderzoeken uitgevoerd op de naleving van de regelgeving betreffende de tewerkstelling van buitenlandse werknemers (wet van 30 april 1999). Dit betreft een daling tegenover voorgaande jaren maar sinds dit jaar werden er in de cluster economische migratie ook beroepskaarten gecontroleerd.

603 ondernemingen werden autonoom door de afdeling gecontroleerd, 213 acties werden uitgevoerd in arrondissementeel celverband (AC), dit zijn gecoördineerde controles in samenwerking met andere inspectie- en politiediensten waarbij tijdens 1 actie meerdere ondernemingen worden gecontroleerd. Tijdens deze 213 acties werden 1641 ondernemingen gecontroleerd.

Grafiek: Aantal uitgevoerde inspecties 2014-2017

Als we kijken naar het aantal uitgevoerde inspecties per oorsprong dan is duidelijk dat inspecties op eigen initiatief (van de afdeling of van de inspecteur) het grootste deel uitmaken van het totaal aantal uitgevoerde inspecties. Aan de samenwerking met andere inspectiediensten wordt eveneens veel belang gehecht aangezien het aantal arrondissementele cel acties ook een groot deel vertegenwoordigt. Op de derde plaats komen de vragen tot onderzoek van de dienst economische migratie van het departement. Wanneer hun eerste lijnscontrole wijst op een mogelijks risico, vragen zij om een inspectie uit te voeren. In beperkte mate ontvangt de afdeling vragen van andere diensten (bv gerechtelijke instanties, andere inspectiediensten,...) en klachten en meldingen van burgers.

Grafiek: Aantal uitgevoerde inspecties per oorsprong

4.3.1.2

Sectoren waarin inspecties werden uitgevoerd

SECTOR	# GECONTROLEERDE ONDERNEMINGEN DOOR VSI	# GECONTROLEERDE ONDERNEMINGEN IN AC-VERBAND
Land-, tuinbouw en visserij	7	174
Vervaardiging van voedingsmiddelen	12	25
Vervaardiging van overige producten en industrie	23	31
Energie	0	1
Afvalverwerking	2	1
Bouw	36	552

SECTOR	# GECONTROLEERDE ONDERNEMINGEN DOOR VSI	# GECONTROLEERDE ONDERNEMINGEN IN AC-VERBAND
Onderhoud en reparatie van motorvoertuigen	25	55
Groothandel (excl. motorvoertuigen)	34	22
Detailhandel (excl. motorvoertuigen)	59	116
Transport	14	71
Horeca	87	379
ICT en media	12	2
Dienstverlening inzake financiën, immobiliën, verzekeringen, ...	9	12
Arbeidsbemiddeling	68	72
Particuliere huishoudens	120	0
Andere	95	128
Totaal	603	1641

Tabel: Aantal uitgevoerde inspecties per sector

Zoals uit bovenstaande tabel blijkt voerde de Vlaamse sociale inspectie haar toezichtstaken uit in alle sectoren maar was ze prominenter aanwezig in die sectoren die meer fraudegevoelig zijn. Particuliere huishoudens, en dan hoofdzakelijk gastgezinnen voor au pairs, worden in AC-verband niet gecontroleerd dus besteedde de afdeling er extra aandacht aan aangezien deze controles door geen enkele andere inspectiedienst worden opgenomen.

4.3.1.3

Top 25 van geïnspecteerde nationaliteiten

In totaal werden er in 2017 9675 personen geïnspecteerd in het kader van de tewerkstelling buitenlandse werknemers (excl AC-acties). Het overgrote deel hiervan zijn Belgen en Europeanen. Iedereen die wordt aangetroffen op een tewerkstellingsplaats of administratief wordt geïnspecteerd wordt immers geregistreerd, ook al ligt de focus op buitenlandse werknemers.

Er werden 128 verschillende nationaliteiten aangetroffen tijdens de inspecties. Hieronder wordt de top 25 weergegeven van de nationaliteit van de geïnspecteerde derdelanders.

NATIONALITEIT	# GEÏNSPECTEERDE PERSONEN	% TOV TOTAAL DERDELANDERS
Marokko	131	9,77%
Turkije	106	7,90%
China	76	5,67%
Afghanistan	63	4,70%
Congo	63	4,70%
Ghana	56	4,18%
Filipijnen	51	3,80%
Thailand	51	3,80%
India	41	3,06%
Vluchteling	41	3,06%
Irak	38	2,83%
Albanië	34	2,54%
Pakistan	31	2,31%
Brazilië	29	2,16%
Kameroen	27	2,01%

NATIONALITEIT	# GEÏNSPECTEERDE PERSONEN	% TOV TOTAAL DERDELANDERS
Russische Federatie	27	2,01%
Nigeria	26	1,94%
Syrië	26	1,94%
Guinee	20	1,49%
Kosovo	20	1,49%
Oekraïne	20	1,49%
Tunesië	18	1,34%
Nepal	17	1,27%
Armenië	15	1,12%
Iran	14	1,04%
...		
Totaal derdelanders	1341	100,00%

Tabel: Top 25 van geïnspecteerde nationaliteiten

4.3.1.4

Inbreuken en vaststellingen

Het tewerkstellen van een werknemer zonder geldig verblijf en zonder geldige arbeidskaart (sanctieniveau 4), alsook het tewerkstellen van een werknemer met een geldig verblijf maar zonder geldige arbeidskaart (sanctieniveau 3) zijn de meest voorkomende inbreuken.

Volledigheidshalve wordt het totaal aantal andere inbreuken met sanctieniveau 3 en 4 ook mee-geven.

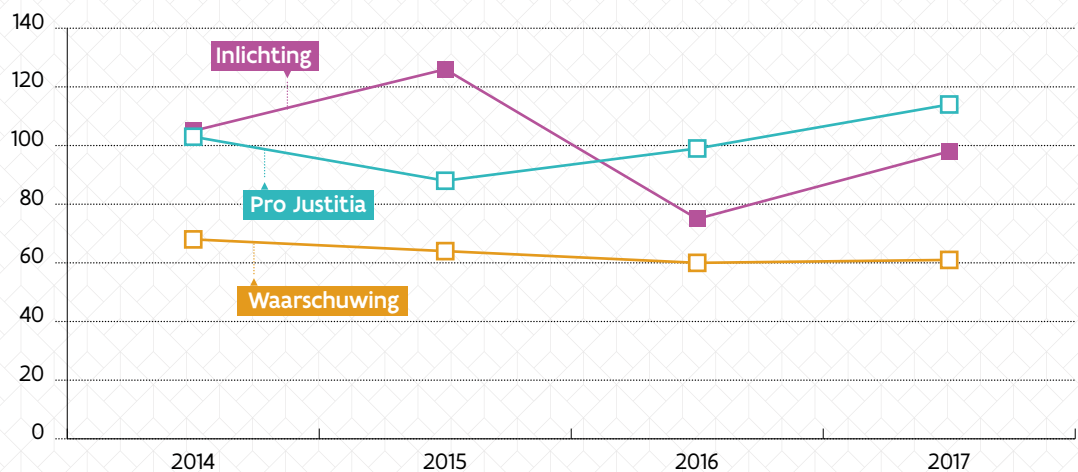
	2014	2015	2016	2017
Illegaal verblijf en geen arbeidskaart	75	74	68	95
Wettig verblijf maar geen arbeidskaart	68	44	65	62
Andere inbreuken sanctieniveau 4	51	54	65	74
Andere inbreuken sanctieniveau 3	59	54	67	94
Totaal aantal inbreuken	253	226	265	325

Tabel: Aantal vastgestelde inbreuken

In de 603 controles die autonoom door de afdeling werden uitgevoerd (dus niet in samenwerking met andere inspectiediensten), werden in 198 dossiers inbreuken op de wet betreffende de tewerkstelling van buitenlandse werknemers vastgesteld. Dit komt overeen met ongeveer 1 onderneming op 3 waar inbreuken worden vastgesteld.

De sociaalrechtelijke inspecteurs beschikken over een appreciatiebevoegdheid. Dit houdt in dat zij ervoor kunnen kiezen om processen-verbaal op te stellen, maar evengoed waarschuwingen te geven of een termijn vast te stellen voor de overtreder om zich in regel te stellen, of inlichtingen en adviezen te geven om decretale bepalingen na te leven. Indien er vaststellingen worden gedaan voor zaken waar de afdeling niet voor bevoegd is, wordt een inlichtingenverslag overgemaakt aan de bevoegde dienst.

Onderstaande grafiek geeft de evolutie weer van het aantal opgestelde pro justitia's, waarschuwingen en inlichtingenverslagen van de voorbije 4 jaren. Het aantal waarschuwingen is vrij constant gebleven over de jaren heen terwijl het aantal inlichtingen erg fluctueert. Het aantal opgestelde pro justitia's is gestegen ondanks een daling van het aantal uitgevoerde inspecties.

	2014	2015	2016	2017
Pro Justitia	103	88	99	114
Waarschuwing	68	64	60	61
Inlichting	105	126	75	98

Grafiek: Aantal opgemaakte documenten 2014-2017

	PRO JUSTITIA	WAARSCHUWING	INLICHTING
2014	103	68	105
2015	88	64	126
2016	99	60	75
2017	114	61	98

Tabel: Evolutie van het aantal opgestelde pro justitia's, waarschuwingen en inlichtingenverslagen

Wanneer we het aantal pro justitia's, waarschuwingen en inlichtingenverslagen opgesteld in 2017 opsplitsen naar de oorsprong van de inspectie krijgen we onderstaand resultaat:

	PRO JUSTITIA	WAARSCHUWING	INLICHTING
Eigen initiatief	65	43	63
AC-actie	11	1	3
Aanvraag departement	24	12	25
aanvraag andere dienst	6	1	6
Klacht / Melding	8	4	1
Totaal	114	61	98

Tabel: Opsplitsen naar de oorsprong van de inspectie

Deze cijfers op zich zeggen weinig. Daarom worden deze gegevens afgezet tegenover het totaal aantal uitgevoerde inspecties per oorsprong. Dit geeft onderstaand beeld:

	PRO JUSTITIA	WAARSCHUWING	INLICHTING
Eigen initiatief	17%	11%	17%
AC-actie	5%	0%	1%
Aanvraag departement	14%	7%	14%
aanvraag andere dienst	16%	3%	16%
Klacht / Melding	44%	22%	6%
Totaal	14%	7%	12%

Tabel: Oorsprong van de inspectie tegenover het totaal aantal uitgevoerde inspecties

In 14% van de dossiers met betrekking tot economische migratie werd een pro justitia opgesteld, in 7% van de onderzoeken werd een waarschuwing opgesteld en in 12% van de gevallen werd een vaststelling aan de daarvoor bevoegde dienst overgemaakt via een inlichtingenverslag.

Het percentage van het aantal opgestelde pro justitia's verschilt matig tussen de verschillende oorsprongen met uitzondering van AC-acties (laag percentage) en klachten / meldingen (hoog percentage). Deze laatste categorie betreft slechts 18 dossiers in 2017 waardoor het percentage heel snel kan fluctueren met een pro justitia meer of minder. Dat er minder vaak een pro justitia wordt opgesteld bij AC-acties is geen verrassing aangezien deze acties worden uitgevoerd in aanwezigheid van federale sociale inspectiediensten en gelet op de gezamenlijke bevoegdheid wat betreft economische migratie in combinatie met hun bevoegdheden inzake dimona, deeltijdse arbeid, verloning,... wordt er meestal voor geopteerd om alle inbreuken te bundelen en op te nemen in 1 pro justitia die dan wordt opgesteld door de federale collega's.

Dat het percentage van zowel pro justitia's, waarschuwingen en inlichtingenverslagen bij onderzoeken die op eigen initiatief werden opgestart hoger ligt dan gemiddeld toont aan dat opsporing op het terrein loont.

Hieronder wordt een overzicht gegeven van de top 10 van de diensten waarnaar in 2017 een inlichtingenverslag werd overgemaakt.

INLICHTINGENVERSLAG VERZONDEN AAN	AANTAL
Toezicht op de sociale wetten (TSW)	30
Dienst vreemdelingenzaken	16
Arbeidsauditoraat	11
Rijksdienst voor sociale zekerheid (RSZ)	10
Rijksinstituut voor de sociale verzekeringen der zelfstandigen (RSVZ)	6
Fod Economie Alg. Directie Controle & Bemiddeling	5
Sociale inspectie (SI)	4
Ruimtelijke ordening, woonbeleid en onroerend erfgoed (RWO)	2
Parket Van De Procureur Des Konings	2
Bijzondere belastinginspectie	1
...	
Totaal	98

Tabel: Top 10 van de diensten waarnaar in 2017 een inlichtingenverslag werd overgemaakt

4.3.1.5 Specifieke inspectierondes

Handcarwashes

De Vlaamse sociale inspectie had de voorbije 2 jaar extra aandacht voor de tewerkstelling van buitenlandse werknemers bij handcarwashes. In het verleden bleek reeds dat deze sector gevoelig is voor inbreuken tegen de wet van 30/04/99.

In de periode tussen 1 januari 2016 en 1 juni 2017 werden 148 ondernemingen en 583 personen geïnspecteerd. Onder deze werknemers werden 35 verschillende nationaliteiten aangetroffen. 17 nationaliteiten waren van buiten de EU. In totaal werden er 297 derdelanders gecontroleerd.

Hieronder wordt de top 10 weergegeven van derdelanders die werden geïnspecteerd.

NATIONALITEIT OMSCHRIJVING	TOTAAL GECONTROLEERD
Afghanistan	187
Pakistan	41
India	33
Vluchteling	9
Marokko	8
Syrië	5
Guinee	2
Tunesië	2
Turkije	2
Brazilië	1
Andere	7
Totaal	297

Tabel: Inspectie van derdelanders

Bij 30 van de 148 geïnspecteerde ondernemingen (20%) werd minstens 1 onregelmatigheid aangetroffen betreffende de tewerkstelling van buitenlandse werknemers.

De vastgestelde inbreuken op de wet betreffende de tewerkstelling van buitenlandse werknemers zijn:

INBREUK GESANCTIONEERD MET NIVEAU 4	AANTAL KEER VASTGESTELD
arbeid doen of laten verrichten door een buitenlandse onderdaan die niet is toegelaten of gemachtigd tot een verblijf van meer dan drie maanden of tot vestiging in België	21
Niet vooraf nagegaan heeft of deze over een geldige verblijfsvergunning of een andere machtiging tot verblijf beschikt	8
niet ten minste voor de duur van de tewerkstelling, een afschrift of de gegevens van zijn verblijfsvergunning of van zijn andere machtiging tot verblijf beschikbaar gehouden heeft voor de bevoegde inspectiediensten	12
INBREUK GESANCTIONEERD MET NIVEAU 3	AANTAL KEER VASTGESTELD
een buitenlandse onderdaan arbeid heeft doen of laten verrichten zonder een arbeidsvergunning te hebben verkregen van de bevoegde overheid en/of die niet over een arbeidskaart beschikt	7
Totaal aantal vastgestelde inbreuken betreffende de tewerkstelling van buitenlandse werknemers	48

Tabel: Inbreuken op de wet betreffende de tewerkstelling van buitenlandse werknemers

Asielzoekers

Sinds het voorjaar 2015 nam het aantal asielzoekers die hun thuisland ontvluchtten en hun heil zochten in Europa fors toe. Men sprak van een Europese vluchtelingen crisis. In een specifieke inspectieronde gestart in 2016 en afgerond in 2017 wou de Vlaamse sociale inspectie via een beperkte steekproef van een 100-tal asielzoekers in kaart brengen bij welk soort ondernemingen zij terecht komen en of deze ondernemingen de regels betreffende de tewerkstelling van buitenlandse werknemers en de rechten van de asielzoekers / werknemers respecteren.

Er werden in de periode 1 juli 2016 tot 1 mei 2017 in totaal 107 onderzoeken uitgevoerd.

Tijdens deze inspectieronde werden 1358 personen geïnspecteerd waarvan 323 ter plaatse werden aangesproken. Onder deze werknemers werden 76 verschillende nationaliteiten aangetroffen. 61 nationaliteiten waren van buiten de EU. Let wel, dit zijn niet allen asielzoekers. Elke werknemer van de onderneming werd immers (administratief) gecontroleerd.

Hieronder wordt de top 10 weergegeven van derdelanders die werden geïnspecteerd.

NATIONALITEIT	# WERKNEMERS
Afghanistan	315
Irak	45
Pakistan	44
Vluchteling	44
Nepal	31
Syrië	28
India	26
Marokko	25
China	23
Ethiopië	18
Andere	157
Totaal derdelanders	756

Tabel: Top 10 weergegeven van geïnspecteerde derdelanders

De 107 inspecties werden uitgevoerd in 17 verschillende sectoren. Hieronder wordt de top 5 meegegeven van geïnspecteerde sectoren.

SECTOR	AANTAL DOSSIERS
Horeca	28
Carwash / Garage	20
Uitzend	18
Landbouw	12
Kleinhandel	7
Andere	22
Totaal	107

Tabel: Top 5 van geïnspecteerde sectoren

De selectie van sectoren gebeurde niet gericht aangezien de selectie gebeurde op toegekende arbeidskaarten aan asielzoekers. Men zou dus kunnen stellen dat, op basis van deze beperkte inspectieronde, de meeste asielzoekers die aan werk geraken, hoofdzakelijk in bovenvermelde 5 sectoren worden tewerkgesteld.

In 20 dossiers (19%) werden er 29 inbreuken tegen de wet van 30/04/99 vastgesteld:

	AANTAL KEER VASTGESTELD
INBREUK GESANCTIONEERD MET NIVEAU 4	
arbeid doen of laten verrichten door een buitenlandse onderdaan die niet is toegelaten of gemachtigd tot een verblijf van meer dan drie maanden of tot vestiging in België	7
Niet vooraf nagegaan heeft of deze over een geldige verblijfsvergunning of een andere machtiging tot verblijf beschikt	2
niet ten minste voor de duur van de tewerkstelling, een afschrift of de gegevens van zijn verblijfsvergunning of van zijn andere machtiging tot verblijf beschikbaar gehouden heeft voor de bevoegde inspectiediensten	8
INBREUK GESANCTIONEERD MET NIVEAU 3	
een buitenlandse onderdaan arbeid heeft doen of laten verrichten zonder een arbeidsvergunning te hebben verkregen van de bevoegde overheid en/of die niet over een arbeidskaart beschikt	8
een buitenlandse onderdaan arbeid heeft doen of laten verrichten zonder de grenzen van deze arbeidsvergunning en/of arbeidskaart te respecteren	2
een buitenlandse onderdaan arbeid heeft doen of laten verrichten voor een duur welke de duur van de arbeidsvergunning en van de arbeidskaart overschrijdt	2
Totaal aantal vastgestelde inbreuken betreffende de tewerkstelling van buitenlandse werknemers	29

Tabel: Inbreuken op de wet betreffende de tewerkstelling van buitenlandse werknemers naar sector

Voor deze inbreuken stelde de afdeling 30 sanctiedocumenten op: 8 Pro Justitia, 11 waarschuwingen en 11 inlichtingenverslagen.

4.3.1.6 Globale beschouwing

In 2017 werden er minder controles uitgevoerd op de tewerkstelling van buitenlandse werknemers in vergelijking met de voorgaande jaren. Met ongeveer eenzelfde beschikbaar VTE moest er immers ook ingezet worden op andere materies die voortvloeien uit de staatshervorming. Ondanks deze daling van het aantal inspecties werden er meer inbreuken vastgesteld dan de voorbije jaren. De uitgevoerde onderzoeken resulteerden in 14% van de gevallen in een pro justitia, 7% in een waarschuwing en in 12% van de dossiers werden vaststellingen gedaan die behoren tot de bevoegdheid van een andere dienst die op de hoogte werden gesteld via een inlichtingenverslag.

4.3.2 Beroepskaarten

De beroepskaart is een verplichte toelating om een activiteit als zelfstandige uit te oefenen op Belgisch grondgebied voor elke buitenlander die niet onder een vrijstelling valt en wordt geregeld door de wet van 19 februari 1965 betreffende de uitoefening van de zelfstandige beroepsactiviteiten der vreemdelingen.

Sinds de publicatie op 9 februari 2017 van het decreet van 23/12/2016 houdende de implementatie van de zesde staatshervorming en houdende diverse bepalingen met betrekking tot het beleids-

domein Werk en Sociale Economie is de Vlaamse sociale inspectie bevoegd voor de controle op de beroepskaarten.

Gelet op deze recente bevoegdheid kunnen enkel cijfers worden weergegeven over de controles in 2017 en kan er geen vergelijking worden gemaakt met de voorgaande jaren.

De beroepskaart is een verplichte toelating om een activiteit als zelfstandige uit te oefenen op Belgisch grondgebied voor elke buitenlander. Sinds 2017 is de Vlaamse Sociale Inspectie bevoegd voor de controle op de beroepskaarten.

Er werden 67 onderzoeken afgerond in 2017 waarbij in 18 dossiers 1 of meerdere inbreuken werden vastgesteld. Dit resulteerde in 21 Pro Justitia en 11 inlichtingenverslagen overgemaakt aan andere diensten.

4.3.2.1 Aantal uitgevoerde inspecties

Er werden 67 onderzoeken afgerond in 2017. 61 van deze onderzoeken werden uit eigen initiatief opgestart, 1 dossier naar aanleiding van een melding en 5 onderzoeken werden aangevraagd door een andere dienst.

4.3.2.2 Sectoren waarin inspecties werden uitgevoerd

SECTOR	# CONTROLES
Land-, tuinbouw en visserij	1
Vervaardiging van voedingsmiddelen	1
Bouw	8
Onderhoud en reparatie van motorvoertuigen	5
Groothandel (excl. motorvoertuigen)	3
Detailhandel (excl. motorvoertuigen)	28
Horeca	11
Dienstverlening inzake financiën, immobiliën, verzekeringen, ...	2
Arbeidsbemiddeling	1
Andere	7
Totaal	67

Tabel: Geïnspecteerde sectoren

De meeste controles op beroepskaarten werden uitgevoerd in de kleinhandel, de horeca en de bouwsector. Deze 3 sectoren zijn samen goed voor 70% van de verrichte controles.

4.3.2.3 Geïnspecteerde nationaliteiten

In totaal werden er 105 personen geïnspecteerd tijdens de controles op beroepskaarten. Er werden 30 verschillende nationaliteiten aangetroffen tijdens de inspecties. 59 personen hadden een nationaliteit van buiten de Europese Economische Ruimte. Hieronder wordt de top 10 weergegeven van de nationaliteit van de geïnspecteerde derdelanders.

NATIONALITEIT	# GEÏNSPECTEERDE PERSONEN	% TOV TOTAAL DERDELANDERS
India	10	16,95%

NATIONALITEIT	# GEÏNSPECTEERDE PERSONEN	% TOV TOTAAL DERDELANDERS
Syrië	8	13,56%
Turkije	8	13,56%
Vluchteling	4	6,78%
Bangladesh	3	5,08%
Pakistan	3	5,08%
Afghanistan	2	3,39%
China	2	3,39%
Ecuador	2	3,39%
Jordanië	2	3,39%
...		
Totaal derdelanders	59	100,00%

Tabel: Geïnspecteerde nationaliteiten

4.3.2.4 Inbreuken en vaststellingen

Het uitoefenen van een zelfstandige beroepsactiviteit zonder toegelaten of gemachtigd te zijn tot een verblijf van meer dan drie maanden of tot vestiging in België (sanctieniveau 4) werd 7 keer vastgesteld. Daarnaast werden 16 inbreuken vastgesteld tegen het uitoefenen van een zelfstandige activiteit zonder in het bezit te zijn van een beroepskaart (maar met een geldig verblijf) (sanctieniveau 3).

	2017
Illegaal verblijf en geen beroepskaart	7
Wettig verblijf maar geen beroepskaart	16
Andere inbreuken sanctieniveau 4	-
Andere inbreuken sanctieniveau 3	-
Totaal aantal inbreuken	23

Tabel: Inbreuken vastgesteld tegen het uitoefenen van een zelfstandige activiteit zonder in het bezit te zijn van een beroepskaart

In totaal werden er in 18 dossiers 1 of meerdere inbreuken vastgesteld. Op een totaal van 67 onderzoeken werden dus in 27% van de dossiers onregelmatigheden vastgesteld.

In deze 18 dossiers werden 21 pro justitia's opgesteld. Er kunnen dus meerdere pro justitia's in 1 dossier worden opgesteld omdat elke zelfstandige vreemdeling die in overtreding is met de regelgeving wordt geverbaliseerd. Indien meerdere vennoten van eenzelfde onderneming in overtreding zijn, wordt voor elke vennoot een pro justitia opgesteld.

Indien er vaststellingen worden gedaan voor zaken waar de afdeling niet voor bevoegd is, wordt een inlichtingenverslag overgemaakt aan de bevoegde dienst. In 2017 werden er in het kader van de onderzoeken beroepskaarten 11 inlichtingenverslagen overgemaakt aan andere diensten.

INLICHTINGENVERSLAG VERZONDEN AAN	AANTAL
Rijksinstituut voor de sociale verzekeringen der zelfstandigen (RSVZ)	4
Dienst vreemdelingenzaken (DVZ)	1
Toezicht op de sociale wetten (TSW)	1
Fod Economie Alg. Directie Controle & Bemiddeling	1

INLICHTINGENVERSLAG VERZONDEN AAN	AANTAL
Sociale inspectie (SI)	1
Rijksdienst voor sociale zekerheid (RSZ)	1
Rijksinstituut voor ziekte- en invaliditeitsverzekering (RIZIV)	1
FOD Financiën	1
Totaal	11

Tabel: Aantal overgemaakte inlichtingenverslagen aan de bevoegde diensten

4.3.2.5 Globale beschouwing

Het toezicht op de naleving van de wet van 19 februari 1965 is een recente bevoegdheid die voortkomt uit de zesde staatshervorming. De Vlaamse sociale inspectie heeft de inspecties opgestart zodra ze bevoegd was. In het eerste jaar heeft ze reeds 67 inspecties uitgevoerd waarbij in 27% van de dossiers inbreuken werden vastgesteld en geverbaliseerd.

In 2018 worden deze controles verder uitgebouwd en zullen er specifieke inspectierondes worden georganiseerd naar analogie met de controles op de arbeidskaarten.

4.4 Private arbeidsbemiddeling

4.4.1 Situering

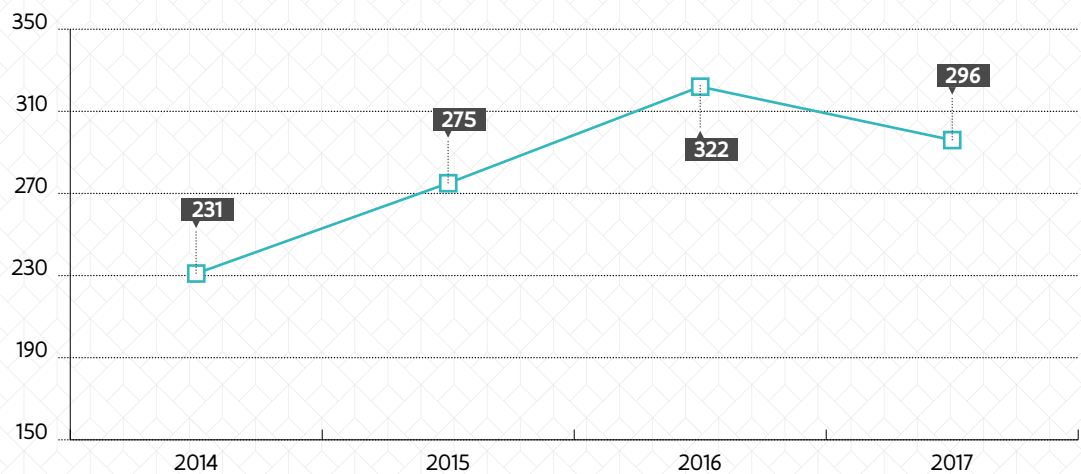
De Vlaamse Sociale Inspectie is volgens art. 2, 7° van het Inspectiedecreet bevoegd voor het uitoefenen van het toezicht op het decreet van 10 december 2010 betreffende de private arbeidsbemiddeling. In dit decreet wordt verstaan onder private arbeidsbemiddeling: het geheel van diensten uitgeoefend door een tussenpersoon die gericht zijn op:

- het bijstaan van werknemers bij het zoeken van een nieuwe tewerkstelling;
- het bijstaan van werkgevers bij het zoeken naar geschikte werknemers;
- het in dienst nemen van werknemers om hen ter beschikking te stellen met het oog op de uitvoering van een tijdelijke arbeid zoals bepaald bij of krachtens de wet van 24 juli 1987 betreffende de tijdelijke arbeid, de uitzendarbeid en het ter beschikking stellen van werknemers ten behoeve van gebruikers.

4.4.2 Uitgevoerde inspecties

In 2017 werden 296 inspecties uitgevoerd in de sector van de private arbeidsbemiddeling.

Ten opzichte van de voorbije jaren kende het aantal inspecties in de private arbeidsbemiddeling de volgende evolutie:

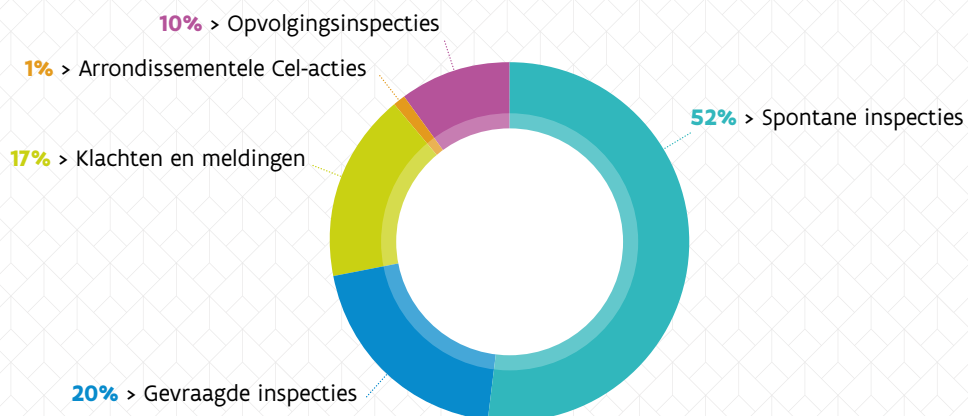
Grafiek: Overzicht van het aantal uitgevoerde inspecties periode 2014- 2017

Wanneer de verdeling over de verschillende vormen van bemiddelingsactiviteit bekeken wordt, stellen we vast dat het aandeel inspecties in de uitzendsector nog steeds toeneemt. De hogere aanwezigheid in de uitzendsector komt onder andere door de aanwezigheid van buitenlandse zogenaamde detacheringsbureaus – binnen de bemiddelingssector de meest fraudegevoelige sector.

	2014		2015		2016		2017	
	#	%	#	%	#	%	#	%
Werving en Selectie	21	9%	54	20%	12	4%	8	2%
Uitzend	188	81%	208	76%	300	93%	280	95%
Sportmakelaar	2	1%	-	-	-	-	1	0,3%
Artiestenbureau	1	1%	-	-	-	-	-	-
Outplacementbureau	-	-	4	1%	-	-	-	-
Andere	19	8%	9	3%	10	3%	7	2%
Totaal	231	100%	275	100%	322	100%	296	100%

Tabel: Overzicht van het aantal inspecties en het procentueel aandeel per type bemiddelingsactiviteit periode 2014-2017

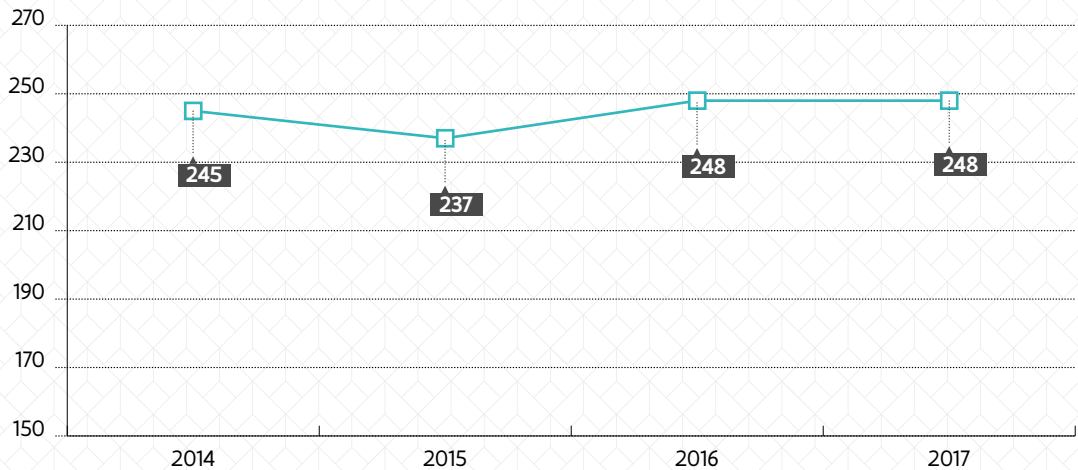
Wanneer de verdeling per oorsprong wordt bekeken, stellen we net als de voorgaande jaren vast dat het grootste aantal inspecties door de afdeling zelf werd gegenereerd. In 2017 bedraagt dit 52% van het totale aantal inspecties (zie spontane inspecties in grafiek hierna).

Grafiek: Overzicht van het aantal inspecties 2017 naar oorsprong

4.4.3 Resultaten van de wijze van optreden

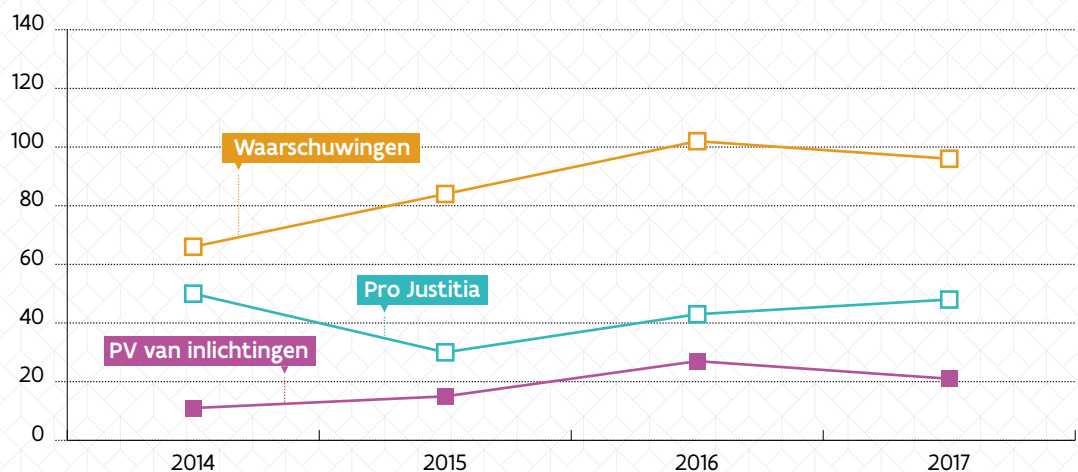
Hieronder wordt een overzicht gegeven van het aantal vastgestelde inbreuken van de laatste 4 jaar.

Grafiek: Overzicht van het aantal inbreuken periode 2014-2017

De aard en zwaarte van deze inbreuken, alsook het gevolg dat eraan gegeven werd, verschilt uiteraard en wordt verder in deze tekst besproken.

Naargelang de ernst en de sanctioneerbaarheid van de vastgestelde inbreuken beschikt de inspecteur over de mogelijkheid om hiertegen op te treden met o.a. een Pro Justitia of een Waarschuwing (al dan niet met een termijnstelling waarbinnen de geïnspecteerde zich in regel dient te stellen). Voor het vaststellen van inbreuken die niet tot de bevoegdheid van de Vlaamse Sociale Inspectie behoren, wordt een Proces-verbaal van Inlichtingen opgemaakt en verzonden aan de bevoegde dienst.

	2014	2015	2016	2017
Pro Justitia	50	30	43	48
Waarschuwingen	66	84	102	96
PV van inlichtingen	11	15	27	21

Grafiek: Overzicht van het aantal Pro-Justitia's en waarschuwingen, periode 2014-2017

In 5 dossiers werd tevens een voorstel geformuleerd tot intrekking van de erkenning als uitzendkantoor. Dit is een beperkt aantal maar dit betreft dan ook een zeer zware sanctie aangezien alle uitzendactiviteiten dienen te worden gestaakt als de erkenning effectief wordt ingetrokken. In

beide dossiers werd dan ook o.a. vastgesteld dat het uitzendkantoor diensten uitoefende waarvan het wist of behoorde te weten dat die leiden tot een tewerkstelling die strijdig is met de openbare orde of die een inbreuk inhouden op de sociale en fiscale wetgeving.

Van de 21 opgestelde processen-verbaal van inlichting werden er 19 overgemaakt aan de federale Inspectiedienst Toezicht op de Sociale Wetten, 1 aan het arbeidsauditoraat en 1 aan de Nederlandse inspectiediensten.

4.4.4 Vaststellingen – inbreuken

In 2017 waren de meest voorkomende inbreuken:

INBREUK	PJ	WAARSCHUWINGEN
Voor het verrichten van uitzendactiviteiten is een erkenning als uitzendbureau vereist (art. 9§1 van het bemiddelingsdecreet)	28	27
Een gebruiker mag geen beroep doen op een uitzendbureau dat niet beschikt over een voorafgaande erkenning (art. 23, 14° (28) en art. 24, 15° (wetens en willens, (6)) van het bemiddelingsdecreet)	16	24
Het bureau bemiddelt werknemers van vreemde nationaliteit volgens de betreffende reglementering (art. 5, 11° van het bemiddelingsdecreet)	6	3
Het bureau onderschrijft de gedragscode en leeft die na (art. 5, 15° van het bemiddelingsdecreet)	3	20
Het bureau maakt bij externe communicatie melding van zijn erkenningsnummer (art. 9§2, 5° van het bemiddelingsdecreet)	-	17
Het uitzendbureau leeft de wettelijke voorwaarden inzake de uitzendarbeid na (art. 9§2, 2° van het bemiddelingsdecreet)	3	5
Het bureau is verplicht om een tekst met de rechten van de sollicitant uit te hangen (art. 5, 24° van het bemiddelingsdecreet)	-	16
Het bureau voldoet aan de sociale en fiscale wettelijke verplichtingen (art. 5, 4° van het bemiddelingsdecreet)	3	8

Tabel: Overzicht van de voornaamste inbreuken met gevolgeving in 2017

Het verrichten van uitzendactiviteiten zonder de nodige erkenning blijft met stip bovenaan als meest gevaloriseerde inbreuk. Nieuw is dat de gebruikers meer en meer in het vizier komen en ook gevaloriseerd worden.

Niet alle inbreuken worden gesanctioneerd met een Pro Justitia of een waarschuwing. In bepaalde gevallen wordt soms gewacht met op te treden om niet te interfereren met andere onderzoeksda- den.

4.5 Sociale interventie

Wanneer een werkgever de outplacementbegeleiding niet zelf kan betalen, kan hij beroep doen op het Sociaal Interventiefonds van de Vlaamse Dienst voor Arbeidsbemiddeling en Beroepsopleiding. Het Sociaal Interventiefonds betaalt de outplacementbegeleiding voor werknemers, gefailleerde zelfstandigen, helpers van gefailleerde zelfstandigen en werknemers die tot een jaar voor het fail-

lissementsvonnis in de onderneming werkten, indien ze aan de slag waren in het Vlaamse Gewest en werkloos werden ten gevolge van:

- een faillissement van de onderneming;
- een gerechtelijke reorganisatie van de onderneming;
- de gerechtelijke ontbinding van een vzw door kennelijke staat van onvermogen;
- de vrijwillige vereffening van een vzw door kennelijke staat van onvermogen;
- financiële moeilijkheden in de onderneming.

Outplacementbegeleiding moet de ontslagen werknemers in staat stellen om zo vlug mogelijk een betrekking bij een nieuwe werkgever te vinden of een beroepsactiviteit als zelfstandige te ontplooiën. De mogelijkheid om eventueel eerst een opleiding te volgen is eveneens voorzien.

Het Sociaal Interventiefonds werkt voor de opvang en begeleiding van de werknemers samen met de outplacementkantoren. Het Sociaal Interventiefonds regelt de betaling van de outplacementbegeleiding én de eventuele kosten van opleidingen rechtstreeks met het outplacementkantoor.

De afdeling voert steekproefsgewijs, na afloop van de vooropgestelde begeleidingstermijn, inspecties uit bij de outplacementkantoren die de begeleiding in deze dossiers uitvoerden.

4.5.1 Vaststellingen

Globaal werden in 16 van de 19 geïnspecteerde dossiers afwijkende vaststellingen geconstateerd.

	ADMINISTRATIEVERGOEDINGEN			BEGELEIDINGSPREMIES			BEDRAG OPLEIDINGEN		
	2015	2016	2017	2015	2016	2017	2015	2016	2017
# geïnspecteerde dossiers	62	66	19	62	66	19	62	66	19
# toegekend door stuurgroep	1297	725	497	466,5	286	118	16.537	18.267	3760
# dossiers met afwijkende vaststellingen	4	1	1	10	6	1	2	1	1
# voorgesteld door de Afdeling	1295	661	502	448	257	117	16.803	18.127	3.265

Tabel: Overzicht van de vaststellingen bij Sociale Interventiedossiers periode 2015–2017.

VOORGESTELDE SCHRAPPINGEN	ADMINISTRATIEVERGOEDINGEN			BEGELEIDINGSPREMIES			BEDRAG OPLEIDINGEN		
	2015	2016	2017	2015	2016	2017	2015	2016	2017
in eenheden	2	64	-5	18,5	29	1	2	1	1
in %	0,15	8,82	-1,00	3,97	2,10	0,85	1,61	0,77	13,16
in euro	124	3.981	-311	46.246	72.484	2.499	-266	140	495

Tabel: Overzicht voorgestelde schrappingen bij Sociale Interventiedossiers periode 2014–2016

Voor de 19 geïnspecteerde dossiers samen betaalde de Vlaamse Dienst voor Arbeidsbemiddeling en Beroepsopleiding oorspronkelijk in totaal 497 administratievergoedingen uit. In 1 dossier was het voorstel van de Vlaamse Sociale Inspectie afwijkend van het aantal uitbetaald door de Vlaamse Dienst voor Arbeidsbemiddeling en Beroepsopleiding en deed inspectie een voorstel tot toekenning van 5 bijkomende administratievergoedingen.

Voor de 19 geïnspecteerde dossiers samen betaalde de Vlaamse Dienst voor Arbeidsbemiddeling en Beroepsopleiding oorspronkelijk in totaal 118 begeleidingspremies uit. In 1 dossier was het voorstel van de Vlaamse Sociale Inspectie afwijkend van het aantal uitbetaald door de Vlaamse Dienst voor Arbeidsbemiddeling en Beroepsopleiding waarbij werd voorgesteld 1 premie te schrappen. Een

voorstel tot schrapping kan wanneer de begeleiding of de registratie ondermaats is, het actieplan ontbreekt of bij fouten in het dossier.

In 1 dossier wees de Vlaamse Sociale Inspectie de Vlaamse Dienst voor Arbeidsbemiddeling en Beroepsopleiding erop aandacht te hebben voor de terugbetaling van de kostprijs van een opleiding. In dit dossier werd de betreffende opleiding niet gevolgd en werd deze kost dus ook niet aanvaard.

4.6 Antidiscriminatie

De Vlaamse Sociale Inspectie is bevoegd voor toezicht op het decreet houdende evenredige participatie op de arbeidsmarkt dd. 8 mei 2002 (EPA-decreet) en de antidiscriminatie-erkenningsvoorwaarden uit de regelgeving dienstencheques (Wet 20/07/2001 ter bevordering van buurtdiensten en -banen).

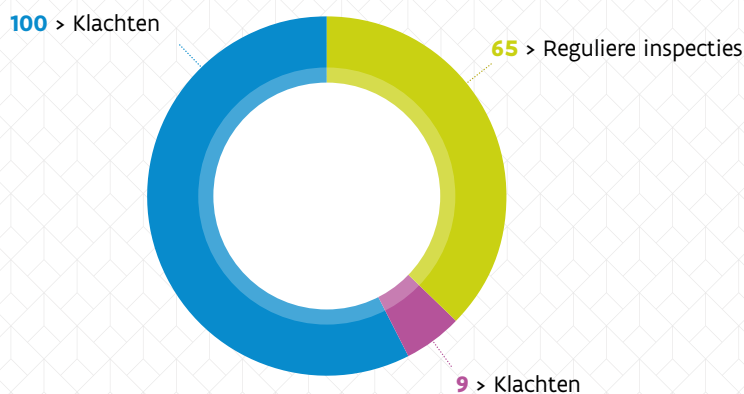
De werkzaamheden van de Vlaamse Sociale Inspectie worden gevat door het actieplan ter bestrijding van arbeidsgelateerde discriminatie (ABAD). Bij de laatste actualisering werd het addendum m.b.t. de afdeling geïntegreerd in het actieplan zelf, ook naar aanleiding van de resolutie 415 dd. 28 oktober 2015 waarin de Vlaamse Regering verzocht wordt:

8° erop toe te zien dat de Afdeling Toezicht en Handhaving van het Departement Werk en Sociale Economie prioritaire aandacht zal geven aan het vermijden van alle vormen van wettelijk verboden discriminatie, voornamelijk in de risicovolle sectoren. Dat moet vertaald worden in versterkte controles.

De afdeling neemt haar toezichtstaken waar d.m.v. (1) reguliere inspectierondes, waarbij wordt toegezien op de algemene toepassing van de regelgeving o.b.v. steekproeven; (2) inspecties n.a.v. klachten en meldingen, en (3) preventieve inspectierondes. Bij die laatste worden zogenoemde quickscans ingezet om ondernemingen te bevragen over hun kennis, ervaringen en aanpak van discriminatie binnen hun organisatie. De enquêtes worden ook aangewend om meer informatie te geven over de regelgeving.

Daarnaast werkt de Vlaamse Sociale Inspectie samen met o.a. Toezicht Sociale Wetten en Unia voor het uitwisselen van klachten die niet binnen de eigen bevoegdheden vallen. Voor de samenwerking met Unia werd een samenwerkingsovereenkomst (2009) en een intentieverklaring (2007) opgesteld met de voorganger, het Centrum voor Gelijkheid van Kansen en Racismebestrijding.

In 2017 werden in totaal 174 inspecties uitgevoerd (zie onderstaande grafiek).

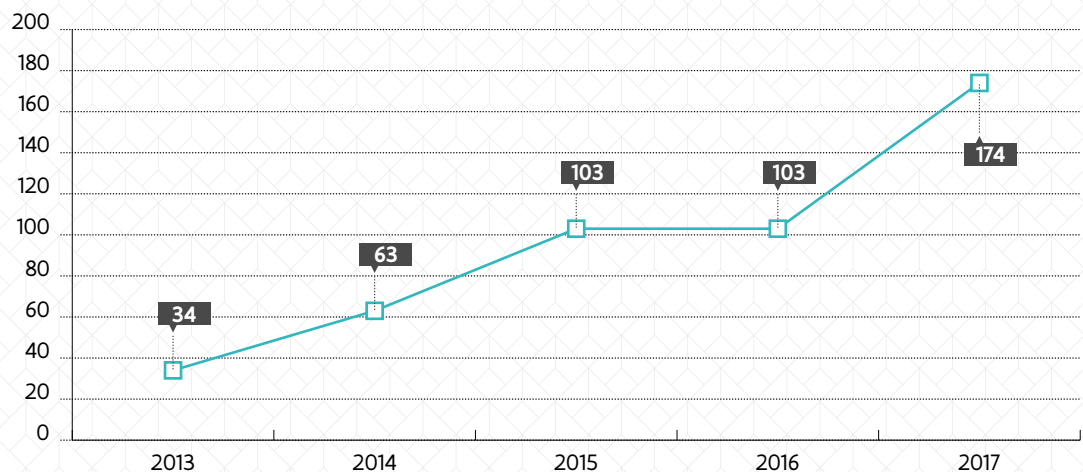

Grafiek: Verdeling inspecties antidiscriminatie en diversiteit naar oorsprong.

- Er werd een preventieve inspectieronde georganiseerd van 100 quickscans bij dienstencheque-ondernemingen, gekoppeld aan de wijziging van de Wet ter bevordering van buurtdiensten en -banen dd. 20 juli 2001 op 1 januari 2017.
- Er werden 65 reguliere inspecties uitgevoerd, op initiatief van de afdeling.
- Er werden 9 klachten geïnspecteerd.

Daarmee haalt de afdeling het vooropgestelde objectief van 200 inspecties niet. Die viel uiteen in 3 kwantitatieve subdoelstellingen: 100 quickscans (subdoelstelling behaald); 50 reguliere inspecties (subdoelstelling behaald); en 50 klachten n.a.v. de campagne. Het aantal klachten m.b.t. onze bevoegdheden, bleef echter onder de vooropgestelde verwachting (cf. infra). Voor de grootschalige campagne werd voldoende capaciteit vrijgehouden om klachtindieners snel te kunnen helpen. Aangezien de campagne pas in het vierde kwartaal echt op gang kwam, waarna bleek dat de meeste ontvangen klachten moesten doorgestuurd worden naar andere instellingen, konden geen bijkomende reguliere inspecties in onderzoek geplaatst worden om de operationele doelstelling alsnog te halen.

Niettemin blijkt uit onderstaande grafiek duidelijk een stijging van het aantal onderzoeken over de voorbije jaren. De stijging in het afgelopen jaar is uitzonderlijk, en te wijten aan de extra preventieve inspectieronde.

Grafiek: Aantal uitgevoerde inspecties antidiscriminatie en diversiteit 2013 – 2017.

Naar aanleiding van de vaststellingen werden in 2017 2 pro justitia's, 6 waarschuwingen en 5 PV's van inlichtingen opgesteld. Dit ligt in de lijn van de voorbije jaren (zie onderstaande tabel). Dat een stijging van het aantal inspecties niet heeft geleid tot een stijging van vaststellingen, is uiteraard te verklaren door de specifieke doelstelling van de grootschalige preventieve inspectieronde.

GENOMEN MAATREGEL	2013	2014	2015	2016	2017
Pro Justitia	0	0	1	2	2
PV van Waarschuwing	4	2	7	6	6
PV van Inlichting	1	4	0	2	5

Tabel: Overzicht genomen maatregelen 2013 – 2017.

4.6.1

Preventieve inspectieronde quickscans

Begin 2017 veranderde de regelgeving van dienstencheques, o.a. met betrekking tot de anti-discriminatiebepalingen waar een dienstenchequesonderneming zich aan dient te houden.

Vanaf 1 januari 2017 werd een proportioneel sanctie instrumentarium ingevoerd. Naast het intrekken van de erkenning wordt nu ook voorzien in strafrechtelijke en administratiefrechtelijke sancties. De erkenningsvoorwaarden rond discriminatie uit het koninklijk besluit werden overgenomen in de wettelijke erkenningsvoorwaarden³ en er werden sanctiebepalingen opgenomen in de wet en in het inspectiedecreet. Ook werd een verplichting opgenomen voor de Vlaamse Sociale Inspectie om de inbreuken op de erkenningsvoorwaarden door te geven aan de adviescommissie voor dienstencheque-activiteiten.

Om deze wijzigingen onder de aandacht te brengen, organiseerde de Vlaamse Sociale Inspectie in het voorjaar van 2017 een preventieve inspectieronde quickscans. Daarmee hernam de afdeling een gelijkaardige preventieve inspectieronde uit 2012, toen gericht op organisaties gevat door het EPA-decreet.

Inspectierondes d.m.v. quickscans hebben een sterk preventief karakter. De afdeling komt daarmee tegemoet aan de informatiebehoefte bij ondernemingen en burgers. Daarnaast wordt uitgegaan van een ontradend effect van deze actie. De zichtbaarheid op het terrein verhoogt de aandacht voor de controles die worden uitgevoerd en de pakkans indien overtredingen zouden plaatsvinden.

De dienstencheque-ondernemingen werden op willekeurige wijze geselecteerd. Dit leverde 82 bruikbare vragenlijsten op. Voor het afnemen van de vragenlijst werden vooraf geen geprefereerde functieprofielen bepaald. Er werd afgesproken de enquête te doen bij degene die op kantoor aanwezig was op het moment van het inspectiebezoek. In de praktijk blijkt dit evenwel veelal een vertegenwoordiger van het management te zijn. De bevroegden representeren met gemiddeld 9,6 jaar in de sector de nodige ervaring. Alle respondenten hebben vrijwillig deelgenomen aan de bevraging.

Om gelijkvormige bevraging te verzekeren, werd een enquête opgesteld. Het gebruik van de bevragingsmethodiek onderstreept het preventieve karakter van de inspectieronde, waarvan het opzet niet gericht is op het vaststellen van inbreuken maar op het informeren van de respondenten.

De vragenlijst werd door de inspecteurs mondeling afgenomen van de respondenten. Anders dan in 2012, werd afgesproken om bij deze quickscanronde de vooraf bepaalde antwoordmogelijkheden niet te overlopen. Dat betekent dat de respondenten de gestelde vraag beantwoorden vanuit hun eigen kennis, en daarmee eerder de 'top of mind'-antwoorden opgeven. Hiermee werd het sociaal wenselijke karakter van de enquête tegengegaan. Bij het overlopen van de antwoordalternatieven riskeren we immers een overschatting van de peiling te bekomen, omdat respondenten onbewust affirmatief reageren vanuit de veronderstelling dat de aangenomen houding als 'beter' zou beschouwd worden.

Het gebruik van gestandaardiseerde vragenlijsten laat toe informatie te verzamelen over enkele themata. Meer in het bijzonder werd gepeild naar (1) *kennis van de regelgeving en discriminatiegronden*, (2) *ervaring met discriminatie* en (3) *acties en maatregelen* die de onderneming hiertegen neemt. Hierin kwamen een aantal duidelijke tendensen naar voor.

Vanaf 1 januari 2017 werd een proportioneel sanctie instrumentarium ingevoerd met betrekking tot de anti-discriminatiebepalingen waar een dienstencheques-onderneming zich aan dient te houden.

Om deze wijzigingen onder de aandacht te brengen, organiseerde de Vlaamse Sociale Inspectie in het voorjaar van 2017 een preventieve inspectieronde quickscans. Meer in het bijzonder werd gepeild naar (1) *kennis van de regelgeving en discriminatiegronden*, (2) *ervaring met discriminatie* en (3) *acties en maatregelen* die de onderneming hiertegen neemt.

3 zie Wet 20/07/2001 ter bevordering van buurtdiensten en -banen.

Uit de resultaten blijken discriminerende vragen vaak voor te komen binnen de sector. Van de 82 respondenten geven 54 personen (66%) aan één of meerdere keren geconfronteerd te zijn geweest met een discriminerende klantenvraag.

Bij de bevraging gaf 61% aan geen structurele acties te ondernemen, ondanks de veelvuldige ervaringen met discriminatie. Dat betekent niet dat de sector geen maatregelen neemt. Ondernemingen zelf nemen eigen occasionele initiatieven (bv. antidiscriminatie-clausules in de gebruikersovereenkomst), en de sector organiseert zich nu o.a. naar aanleiding van de nieuwe sectorconvenant.

De resultaten van deze quickscanronde werden kenbaar gemaakt aan de sector, zodat eventueel rekening kan gehouden worden met deze bevindingen.

1. Kennis van de regelgeving en discriminatiegronden

Vooraf dient te worden opgemerkt dat de theoretische kennis van regelgeving en discriminatiegronden hierin niet beschouwd wordt als doel, maar als middel. Louter kennis zegt niks over de manier waarop met discriminatie wordt omgegaan, maar het werkt wel faciliterend te weten welke discriminerende elementen wettelijk al dan niet toegelaten zijn.

In die zin valt de beperkte kennis van de respondenten dus wel op: 68% geeft aan niet te weten welke regelgeving van toepassing is m.b.t. discriminatiebestrijding in de sector. Ook de discriminatiegronden uit de regelgeving zijn over het algemeen niet erg goed gekend (zie onderstaande tabel). Geslacht is het best gekend, maar scoort met vernoeming door 'slechts' 67% van de respondenten onvoldoende hoog. Dat betekent immers dat 33% van de respondenten dit criterium niet spontaan hebben genoemd.

DISCRIMINATIEGROND	AANTAL	%
Handicap	28	34%
godsdienst of overtuiging (levensbeschouwing)	36	44%
Leeftijd	43	52%
zogenaamd ras	44	54%
etnische afkomst	46	56%
seksuele geaardheid	46	56%
Geslacht	55	67%

Tabel: Kennis discriminatiegronden wet van 20 juli 2001 tot bevordering van buurtdiensten en -banen

2. Ervaring met discriminatie

Uit de resultaten blijken discriminerende vragen vaak voor te komen binnen de sector. Van de 82 respondenten geven 54 personen (66%) aan één of meerdere keren geconfronteerd te zijn geweest met een discriminerende klantenvraag. Daarnaast komt ook discriminatie door collega's (7%) en poetshulpen (8%) voor. Uit de bevraging blijken discriminerende vragen o.b.v. geslacht en leeftijd vaak voor te komen, maar gecumuleerd vormt discriminatie o.b.v. etnische afkomst/zogenaamd ras toch het grootste probleem.

Daarnaast kan kennis van de taal een mogelijk struikelblok vormen voor gelijkwaardige tewerkstellingskansen, wanneer er bijvoorbeeld onredelijke talenkennis verwacht wordt gezien de functie.

3. Acties: interne organisatie en werking

Bij de bevraging gaf 61% aan geen structurele acties te ondernemen, ondanks de veelvuldige ervaringen met discriminatie. Dat kan te wijten zijn aan de grootte van de ondervraagde ondernemingen, met een oververtegenwoordiging van kleine bedrijven. Dat betekent niet dat ondernemingen geen antwoord bieden aan discriminerende vragen; 42 ondernemingen hebben een antidiscriminatieclausule opgenomen in de klantenovereenkomst, en 57 respondenten kunnen ook terecht bij een centraal aanspreekpunt. Sensibiliserings- en specifieke acties vinden eerder occasioneel plaats.

Opleiding met betrekking tot discriminatie is tamelijk beperkt; 72% organiseert geen opleiding. Nochtans kan opleiding medewerkers wapenen tegen discriminerende vragen van klanten en/of collega's. Hierbij dient evenwel te worden vermeld dat opleidingen omtrent antidiscriminatie intussen georganiseerd worden in het kader van het nieuwe sectorconvenant.

Er werd ook gefocust op digitale registratie van gegevens, aangezien het daarin veelal mogelijk is te filteren – en dus te selecteren/discrimineren – op bepaalde kenmerken. Uit de resultaten blijkt dat digitalisering van de werknemers- en klantenfiches vooralsnog niet ingeburgerd is. 20 ondernemingen hebben geen digitale registratie van (kandidaat-)werknemers, 47 ondernemingen geen digitale klantenregistratie.

Van kandidaten/werknemers wordt moedertaal opvallend vaak genoteerd. Algemeen gesteld én de beoogde doelgroep van werknemers in acht genomen, is het aangewezen de vereiste talenkennis niet onnodig hoog te leggen. Een alternatieve inschaling en registratie is meer aangewezen.

De resultaten van deze quickscanronde werden kenbaar gemaakt aan de sector.

4.6.2

Reguliere inspecties

In 2017 werden 65 reguliere inspecties uitgevoerd, die werden geïnitieerd op initiatief van de afdeling. Gezien de grootschalige preventieve inspectieronde bij dienstencheque-ondernemingen, werd vooral gefocust op het Decreet houdende evenredige participatie op de arbeidsmarkt dd. 8 mei 2002 (EPA-decreet). Er werd een inspectieronde georganiseerd bij werving- en selectiekantoren. Samen met de inspectieronde uit 2015 werd het overgrote deel van deze subsector intussen bezocht.

Daarnaast kregen de organisaties die in het verleden een inbreuk hebben gepleegd tegen het EPA-decreet of het aan discriminatie verwante art. 5.7° van het Decreet betreffende de private arbeidsbemiddeling dd. 10 december 2010, een herinspectie.

De inspecties op het EPA-decreet zijn nauw verbonden met inspecties op het Decreet betreffende de private arbeidsbemiddeling dd. 10 december 2010, omwille van de aard van de bevoegdheid. Bij elke inspectie op dit decreet wordt ook art. 5, 7° nagegaan, dat bepaalt dat het bureau de werknemer op een objectieve, respectvolle en niet-discriminerende wijze dient te behandelen. Enkel wanneer hier inhoudelijke reden voor is, wordt een afzonderlijk dossier opgesteld met betrekking tot de regelgeving antidiscriminatie. Soms wordt echter alleen bovenvermeld artikel aangewend, omdat dit een breder spectrum biedt dan de bepalingen die in het EPA-decreet geformuleerd worden.

In 2017 werden hiertegen 6 inbreuken vastgesteld. Het artikel werd opgenomen in 2 Pro Justitia en 4 waarschuwingen.

4.6.3 Klachten

In 2017 heeft de Vlaamse Sociale Inspectie 9 klachten onderzocht. Dit vormt geen stijging t.o.v. de voorbije jaren (zie tabel).

2013	2014	2015	2016	2017
6	12	5	9	9

Tabel: Overzicht klachten en meldingen 2013-2017

Dit staat haaks op de exponentiële stijging van het aantal klachten dat de afdeling heeft ontvangen. Op 21 september 2017 werd de sensibiliseringscampagne *Het is gauw gebeurd* afgetrapt. Tijdens de looptijd van de campagne – tot en met 8 maart 2018 – heeft de afdeling 53 meldingen ontvangen. Het merendeel daarvan kon niet zelf onderzocht worden. In 37 gevallen werd de klacht doorgestuurd naar de bevoegde instantie of werd de klachtindiener doorverwezen. Slechts 5 ingediende klachten gaven aanleiding tot onderzoek door de Vlaamse Sociale Inspectie, waarvan 4 in 2017 en 1 in 2018. Voor alle duidelijkheid, deze 5 dossiers zijn nog niet opgenomen in de gerapporteerde 9 klachtendossiers. Rapportering volgt pas wanneer het inspectieproces is beëindigd, en dat was niet in 2017.

De cijfers uit de campagne geven duidelijk aan dat het werkveld en de juridische bevoegdheden met betrekking tot discriminatie erg versnipperd zijn. Voor klachtindieners is het daardoor moeilijk om de juiste weg te vinden.

4.6.4 Algemene beschouwingen

Het Vlaamse antidiscriminatiebeleid stelt sensibilisering, preventie en zelfregulering voorop. De voorbije jaren werden verschillende impulsmaatregelen genomen in het kader van Focus op Talent, waarbij sociale en andere partners betrokken waren. Dit flankerend aan het non-discriminatiebeleid zelf, dat werd opgehangen aan een actualisering van het Actieplan ter Bestrijding van Arbeidsgerelateerde Discriminatie (ABAD).

Handhaving vormt het sluitstuk van dit beleid. De Vlaamse Sociale Inspectie probeert daarbij de beschikbare instrumenten – zowel preventief als repressief – zo breed mogelijk in te zetten binnen de eigen bevoegdheden.

Zowel de resultaten van de quickscans als het aantal doorgestuurde klachten tonen echter aan dat de Vlaamse Sociale Inspectie slechts beperkte bevoegdheden heeft inzake anti-discriminatie. Voor de burger zijn de verschillende regelgevende kaders, met vaak onderliggend andere discriminatiegronden én andere bevoegde organisaties – zowel gewestelijk als federaal – verwarrend. Met verschillende instanties onderling wordt dat ondervangen door een goede samenwerking.

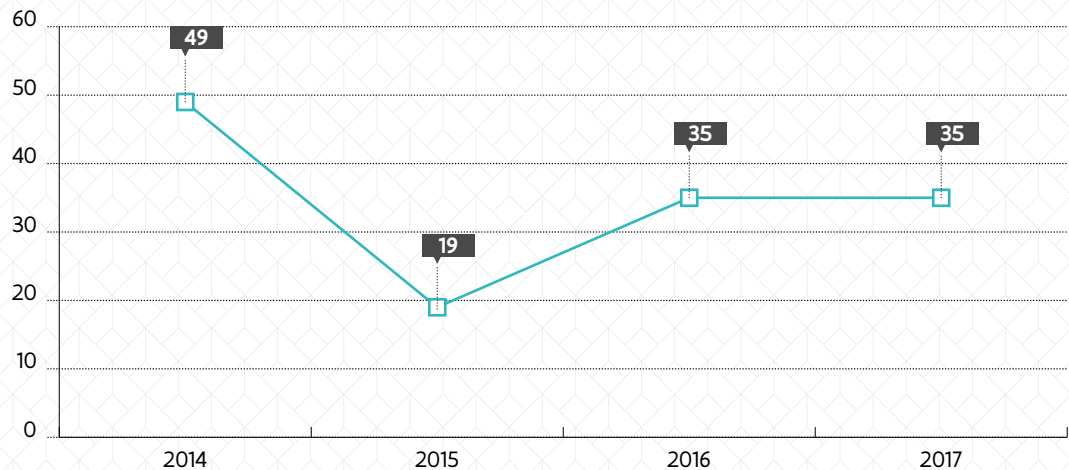
4.7 Taaldecreet

Het Taaldecreet van 19 juli 1973, voluit 'het decreet tot regeling van het gebruik van de talen voor de sociale betrekkingen tussen de werkgevers en de werknemers, alsmede van de voor de wet en de verordeningen voorgeschreven akten en bescheiden van de ondernemingen' bepaalt dat de Vlaamse Gemeenschap, met het oog op de bescherming van de werknemers en ter versterking van de sociale cohesie, het gebruik van de Nederlandse taal in de sociale betrekkingen tussen de werkgevers en de werknemers aanmoedigt. De te gebruiken taal tussen werkgevers en werknemers

dient in het Nederlands te zijn voor natuurlijke personen en rechtspersonen die een exploitatiezetel in het Nederlandse taalgebied hebben, of die personeel in het Nederlandse taalgebied tewerkstellen.

4.7.1

Inspecties

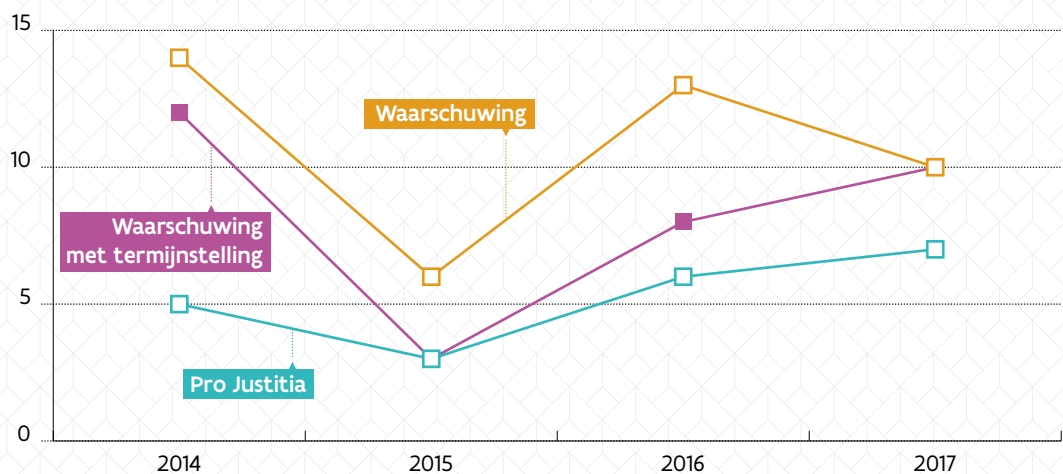

Grafiek: Uitgevoerde inspecties 2014-2017

Inspecties taaldecreet worden benaderd vanuit het integraal inspectieoptreden. Het grootste deel van deze inspecties komen tot stand n.a.v. inspecties binnen andere materiess. Daarnaast kan een taalinspectie ook voortvloeien uit een klacht, melding of opvolging specifiek gericht op de toepassing van het Taaldecreet. Binnen een breder onderzoek wordt enkel een inspectiedossier taaldecreet opgemaakt wanneer hierbij verder opzoekingswerk vereist is of effectief inbreuken taaldecreet werden vastgesteld.

Het aantal uitgevoerde inspecties in 2017 is toevallig gelijk aan 2016.

De 35 uitgevoerde inspecties resulteerden in 35 vaststellingen. De vastgestelde inbreuken werden gevat in 7 Pro Justitia, 10 Waarschuwingen en 10 Waarschuwingen met termijnstelling opgemaakt.

Maatregel	2014	2015	2016	2017
Pro Justitia	5	3	6	7
Waarschuwing	14	6	13	10
Waarschuwing met termijnstelling	12	3	8	10

Grafiek: Evolutie genomen maatregelen over de periode 2014-2017

Overzicht van de vaststellingen over de laatste 4 jaar:

VASTGESTELDE INBREUKEN	2017	2016	2015	2014
Wettelijk voorgeschreven akten en bescheiden: loonfiches	9	7	4	7
Wettelijk voorgeschreven akten en bescheiden: individuele rekeningen	2	5	2	11
Wettelijk voorgeschreven akten en bescheiden: jaarrekening	0	4	1	2
Wettelijk voorgeschreven akten en bescheiden: arbeidsovereenkomst	17	17	7	17
Wettelijk voorgeschreven akten en bescheiden: arbeidsreglement	1	6	1	4
Wettelijk voorgeschreven akten en bescheiden: prestatiefiche	0	0	1	0
Wettelijk voorgeschreven akten en bescheiden: werkrooster	0	0	1	0
Wettelijk voorgeschreven akten en bescheiden: facturen	0	3	0	1
Sociale betrekkingen: mededelingen	2	9	3	1
Sociale betrekkingen: cursussen	0	0	1	0
Sociale betrekkingen: onthaal nieuwe personeelsleden	0	5	1	1
Sociale betrekkingen: bevelen	3	5	1	2
Sociale betrekkingen dienst/personeelsvergadering	0	3	0	0
Sociale betrekkingen: ondernemingsraad	0	1	0	0
Sociale betrekkingen: publicaties	0	3	0	0
Sociale betrekkingen: disciplinaire procedures	0	1	0	0
Sociale betrekkingen: vervolmakingscursussen	0	2	0	0
Wettelijk voorgeschreven akten en bescheiden: belastingaangifte	0	1	0	0
Inbreuk niet gespecificeerd	1	1	0	1
Totaal	35	73	23	47

Tabel: Vastgestelde inbreuken 2014-2017

De vastgestelde inbreuken met betrekking tot het taaldecreet hebben voornamelijk betrekking op arbeidsovereenkomsten en loonfiches die niet in het Nederlands zijn opgesteld.

Ook naar de toekomst toe zal het aspect 'taaldecreet' telkens worden mee opgenomen in de uitgevoerde inspecties van de Vlaamse Sociale Inspectie.

4.8 Tewerkstellingsprogramma's en activeringsmaatregelen

Onder tewerkstellingsmaatregelen begrijpen we enkele maatregelen die de overheid in het verleden nam om de werkloosheid te bestrijden. Het arbeidsmarktbeleid was gericht op directe jobcreatie voor werklozen: de overheid creëerde jobs, subsidieerde de lonen en stelde personen tewerk in diverse statuten. Na de hervormingen van de afgelopen jaren blijven in deze categorie de projecten Derde Arbeidscircuit en GESCO veralgemeend stelsel over.

In 2017 heeft de afdeling – na enkele jaren afwezigheid bij deze projecten – opnieuw een inspectieronde georganiseerd⁴. In totaal werden in 2017 76 inspecties verricht op tewerkstellingsmaatregelen; 17 GESCO veralgemeend stelsel, 58 DAC en 1 koepelorganisatie.

⁴ Gezien de regelmaat van inspecties enkele jaren onderbroken werd, wordt geen historiek meegegeven betreffende de tewerkstellingsmaatregelen.

4.8.1 GESCO's veralgemeend stelsel

De gesubsidieerde contractuelen binnen het veralgemeend stelsel worden gereguleerd door het Besluit van de Vlaamse Regering tot veralgemening van het stelsel van gesubsidieerde contractuelen van 27 oktober 1993. Op basis van een overeenkomst worden aan instellingen en verenigingen GESCO-premies toegekend voor het tewerkstellen van risicogroepen op de arbeidsmarkt. Ze mogen enkel worden ingezet voor het uitvoeren van niet-commerciële taken.

Er werden in 2017 17 inspecties verricht, waarvan 8 inhoudelijke controles en 9 financiële.

4.8.1.1 Inhoudelijke inspecties

Bij de 8 inhoudelijke controles werden 3 inbreuken vastgesteld in 2 dossiers. Dat gaf aanleiding tot een waarschuwing in het ene geval, en in het andere tot een voorstel tot stopzetting of versnelde uitdoving van het project.

Onderstaande tabel geeft een overzicht van de vastgestelde inbreuken (Besluit Vlaamse Regering van 27/10/1993 tot veralgemening van het stelsel van gesubsidieerde contractuelen).

Niet naleven voorwaarden, uitvoeren van taken zoals omschreven in de overeenkomst (art 32)	1
Niet vermelden dat er voor zelfde tewerkstelling andere subsidies worden toegekend (art 34§5)	1
Zware of herhaalde inbreuken mbt de arbeids- en sociale wetgeving (art 34§8)	1

Tabel: Overzicht vastgestelde inbreuken inhoudelijke controles GESCO Veralgemeend Stelsel (2017).

4.8.1.2 Financiële inspecties

Een financiële inspectie is gebaseerd op controles van de individuele rekeningen, de prestatiestaten en van de gegevens uit het betaalprogramma. Er werden naar aanleiding van deze controles geen financiële correcties voorgesteld. Er werd, bijkomend aan de herhaling van de inbreuken uit de inhoudelijke inspecties, nog een inbreuk vastgesteld op art. 34 §8. Daarvoor heeft de betrokken promotor een waarschuwing gekregen.

4.8.2 Derde Arbeidscircuit

Het Derde Arbeidscircuit (DAC) werd begin de jaren 1980 opgestart met de bedoeling het aantal langdurig werklozen (vooral laaggeschoolden) te reduceren door middel van directe jobcreatie. De overheid neemt de loonkosten zo goed als volledig op zich en op deze manier krijgt de doelgroep meer kansen op de arbeidsmarkt.

De meeste projecten zijn ondertussen geregulariseerd. Dit houdt in dat de subsidies niet langer worden betaald vanuit het Vlaams werkgelegenheidsbudget, maar vanuit het functioneel bevoegde beleidsdomein.

Er werden 58 inspecties DAC verricht, waarvan 29 inhoudelijk, 28 financieel en 1 algemeen. 55 gebeurden op eigen initiatief van de Vlaamse Sociale Inspectie. Daarnaast gebeurden ook twee opvolginginspecties en één inspectie gebeurde op aanvraag.

4.8.2.1 Inhoudelijke inspecties

Er werden 3 inbreuken vastgesteld in evenveel dossiers. Onderstaande tabel geeft een overzicht (Koninklijk besluit nr. 25 van 24 maart 1982 tot opzetting van een programma ter bevordering van de werkgelegenheid in de niet-commerciële sector, zoals gewijzigd bij het koninklijk besluit nr. 473 van 28 oktober 1986).

Niet naleven voorwaarden (art. 13)	2
taken niet conform goedgekeurde aanvraag (art. 23 1°)	1

Tabel: Overzicht vastgestelde inbreuken inhoudelijke controles DAC (2017).

In alle betrokken dossiers werden de inbreuken zwaarwichtig genoeg bevonden om de onmiddellijke stopzetting van het project te vragen.

4.8.2.2 Financiële inspecties

N.a.v. de inspecties werden 3 positieve correcties en 2 negatieve correcties voorgesteld. Daarnaast werd in 1 dossier de inbreuk op art. 23, 1° uit de inhoudelijke inspectie herhaald, waarvoor de stopzetting van het project werd voorgesteld.

4.8.3 Globale beschouwingen

De projecten GESCO veralgemeend stelsel en DAC bevinden zich in een uitdoofscenario. Dat betekent dat er geen nieuwe plaatsen of projecten meer worden toegekend. Enkel de in dienst zijnde doelgroepwerknemers kunnen hun tewerkstelling nog behouden, tot de titularissen van deze arbeidsplaatsen uit dienst gaan.

De Vlaamse Sociale Inspectie bekijkt jaarlijks de opportuniteit om deze projecten te bezoeken, in functie van het aantal overblijvende aantal promotoren en betrokken arbeidsplaatsen. W.b.t. de inspectieresultaten van 2017 valt het op dat er niet zoveel inbreuken werden vastgesteld, maar de vaststellingen waren wel vrij ernstig. Dat betekent, ernstig genoeg om in verschillende gevallen de stopzetting van het project voor te stellen. Op basis van deze bevindingen werd alvast beslist in 2018 opnieuw een inspectieronde te organiseren.

4.9 Competentie en loopbaan

Onder deze cluster begrijpt de Vlaamse Sociale Inspectie de bevoegdheden inzake sectorconvenants, opleidingscheques, ervaringsbewijzen, loopbaanbegeleiding, en initiatieven met betrekking tot levenslang leren (waaronder betaald educatief verlof).

In 2017 heeft de afdeling ervoor gekozen verder in te zetten op de focus die in 2016 werd gelegd. Dat vertaalde zich in een verderzetting van het vooronderzoek m.b.t. betaald educatief verlof en een gerichte inspectieronde bij opleidingscheques.

Binnen deze cluster werden in totaal 90 inspecties uitgevoerd. Onderstaande tabel geeft een overzicht.

MATERIE OMSCHRIJVING	OORSPRONG OMSCHRIJVING	AANTAL DOSSIERS
Betaald Educatief Verlof	Klacht	2
	Vooronderzoek	70
Totaal Betaald Educatief Verlof		72
Opleidingscheques	Klacht	1
	Inspectieronde	17
Totaal Opleidingscheques		18
Eindtotaal Competentie en Loopbaan		90

Tabel: Totaal inspecties Competenties en Loopbaan 2017.

4.9.1 Betaald educatief verlof

In 2017 werden 72 dossiers betaald educatief verlof onderzocht. Bij een inspectieronde werden 70 dossiers uit schooljaar 2014-2015 ter plaatse onderzocht, inclusief 3 dossiers waarvan de Dmfa-controlle uit 2016 op onregelmatigheden wees. Daarnaast heeft de afdeling ook 2 klachten ontvangen.

4.9.1.1 Vaststellingen

In 2017 werd gefocust op de ingevulde gegevens van de steekkaart en alle aspecten van de regelgeving waarvoor de afdeling bevoegd is.

Bij de uitgebreide inspecties ter plaatse werden in 22 of 31% van de dossiers onregelmatigheden vastgesteld.

	AANTAL BETROKKEN DOSSIERS	TOTAAL ONDERZOCHE DOSSIERS	%
Steekkaart niet correct (geen correcte uitbetaling)	22	72	31%
Inbreuken op regelgeving	4	72	5%

Tabel: Overzicht inspectieresultaten 2017/vooronderzoek + klachten

- Steekkaart niet correct: Opnieuw bleek in 31% van de dossiers de steekkaart verkeerde gegevens te bevatten (ter vergelijking: in 2016 ging het over 20%).

Op basis van de vaststellingen zal de dienst Competenties van het Departement Werk en Sociale Economie in 19 dossiers terugvorderen en in 3 dossiers bijpassen.

- Inbreuken tegen de regelgeving: In 3 dossiers werd een inbreuk vastgesteld tegen art. 108 §1, 1° van de Herstelwet dd. 22/01/1985, hetgeen betekent dat de betrokken werknemers in feite geen recht hadden op betaald educatief verlof.

In een vierde dossier is sprake van vermeende fraude. De zaak kwam aan het licht n.a.v. een klacht. Er is sprake van inbreuken tegen art. 111, art. 112, art. 113 en art. 120 van voornoemde wet en tegen art. 17 en art. 21 van het KB van 23/07/1985.

- Overige vaststellingen: Overige bedenkingen hebben meestal te maken met opleidingen die in productiecontext gegeven worden. Dit werd vastgesteld in 11 dossiers.

Betaald Educatief Verlof dient vanuit de regelgeving gezien te worden als een recht dat wordt toegekend aan werknemers die bepaalde opleidingen volgen om op het werk afwezig te zijn met behoud van een normaal loon. Veelal zijn opleidingen in productiecontext echter op initiatief van de werkgever. Aangezien deze opleidingen op de werkvloer worden gegeven, is de betrokken werknemer niet afwezig, noch ondervindt de werkgever inkomstenverlies vermits tijdens de opleiding ook productie gegenereerd wordt. In voorliggend ontwerpdecreet Vlaams Opleidingsverlof worden opleidingen op de werkvloer niet uitgesloten, maar beperkt tot een afgebakende 'opleidingscontext'. We willen erop wijzen dat die beperking slechts ten dele een antwoord biedt aan mogelijk misbruik.

4.9.1.2 Toekomstige evoluties

Er is nieuwe regelgeving in de maak voor het Vlaamse Opleidingsverlof. Daarin werd rekening gehouden met de inspectieresultaten uit 2016 – 2017. Er werd een uitgebreid sanctiekader geschreven, in lijn met de andere bevoegdheden van de Vlaamse Sociale Inspectie. Dit moet het toelaten misbruik eenvoudiger te linken aan de regelgeving, en strenger te kunnen optreden. We gaan daarbij ook uit van een ontradend effect, hetgeen zou moeten leiden tot een verhoogde waakzaamheid bij het doorgeven van de gegevens.

Bij de inspecties ter plaatse werden in 2016 bij 25% van de dossiers onregelmatigheden vastgesteld. Een uitgebreidere steekproef leidde in 2017 tot vaststellingen in 31% van de dossiers. Deze cijfers zijn onmiskenbaar hoog. De voorliggende hervormingen pakken enkele vastgestelde problemen aan. De terugbetaling zal bijvoorbeeld gekoppeld worden aan de DmfA-aangifte, waardoor verkeerde gegevens minder zullen voorkomen. Anderzijds biedt de nieuwe regelgeving – door het toelaten van training-on-the-job – evenmin voldoende antwoord aan mogelijk misbruik.

In afwachting van de hervorming blijft de Vlaamse Sociale Inspectie alert op deze materie. In 2018 wordt daarom alvast opnieuw een globale inspectieronde uitgevoerd.

4.9.2 Opleidingscheques

De Vlaamse Sociale Inspectie voerde in 2016 een preventief onderzoek naar aanleiding van een wijziging aan het BVR betreffende de opleidingscheques voor werknemers dd. 18/07/2003. De regelgeving werd met ingang van 01/03/2015 gewijzigd, waardoor hooggeschoolde werknemers enkel nog gebruik kunnen maken van opleidingscheques indien zij vooraf loopbaanbegeleiding hebben gevolgd én de opleiding werd opgenomen in het persoonlijk ontwikkelingsplan waarin deze begeleiding resulteerde.

In 2017 werden 17 dossiers onderzocht, waarvan uit de registratie bij de Vlaamse Dienst voor Arbeidsbemiddeling en Beroepsopleiding bleek dat betrokken hooggeschoolde werknemer geen loopbaanbegeleiding zou gevolgd hebben.

4.9.2.1 Vaststellingen

In 6 van de onderzochte dossiers werd dit vermoeden bevestigd; de aanvraag van de opleidingscheques werd niet voorafgegaan door loopbaanbegeleiding. Dit vormt een inbreuk tegen art. 7 §2 van het BVR van 18/07/2003: De opleidingscheque mag door hooggeschoolde werknemers alleen gebruikt worden om de directe kosten te betalen van opleidingen die gevolgd worden in het kader van loopbaanbegeleiding als vermeld in artikel 4, § 2 van het besluit van de Vlaamse Regering van 17 mei 2013 betreffende de loopbaanbegeleiding, en die vastgelegd zijn in een persoonlijk ontwikkelingsplan.

In 5 dossiers werd aan de Vlaamse Dienst voor Arbeidsbemiddeling en Beroepsopleiding voorgesteld de opleidingscheques terug te vorderen. In het laatste geval had betrokkene de opleidingscheques niet gebruikt; intussen zijn ze vervallen. De operationele dienst zal overgaan tot 3 terugvorderingen. Uit bijkomend onderzoek bleken in twee dossiers de betrokken werknemers niet hooggeschoold te zijn.

In de overige dossiers werden geen inbreuken vastgesteld. Dat betekent ook dat de registratie in de toekenningsfase verkeerd is gebeurd: of de betrokken werknemer was niet hooggeschoold, of hij/zij had wel loopbaanbegeleiding genoten.

4.9.2.2 Toekomstige evoluties

Uit de inspectieresultaten van 2016-2017 blijkt dat de registratie bij aanvraag en toekenning van de opleidingscheques niet optimaal gebeurt, en zelfs leidt tot verkeerde gegevens en dus verkeerde beslissingen. Vlaamse Sociale Inspectie wijst op de opportuniteit regelgeving, praktijk en controleprocessen goed op elkaar af te stemmen bij de geplande hervormingen.

4.10 Sociale economie

Het afgelopen jaar was een overgangsjaar voor de sociale economie. In de lokale diensteneconomie werden voorlopig geen bijkomende inspecties uitgevoerd, met uitzondering van enkele uitlopers van de grote preventieve inspectieronde in 2016 (cf. jaarverslag 2016). De vernieuwde regelgeving, met inbegrip van enkele overgangsmaatregelen, is ingegaan op 1 januari 2015. Intussen zijn die overgangsmaatregelen afgelopen, waardoor het volledige nieuwe regelgevend kader sinds 1 januari 2018 van kracht is.

In februari 2017 werd een nieuw uitvoeringsbesluit voor het maatwerkdecreet goedgekeurd, waardoor de sector vanaf 1 januari 2019 met een nieuw elan van start kan gaan. Intussen blijft de 'oude' regelgeving voor beschutte en sociale werkplaatsen en invoegbedrijven van kracht.

Gezien de transitie waarin de hele sector zich in 2017 bevond, heeft de Vlaamse Sociale Inspectie beslist voornamelijk te inspecteren naar aanleiding van een klacht of op vraag van de administratie.

Onderstaande tabel geeft een overzicht van de uitgevoerde controles.

	OORSPRONG		AANTAL DOSSIERS
Sociale Economie	Aanvraag	Ondersteuningsstructuren	6
	Klachten		2
	Preventieve inspecties	Lokale Diensteneconomie	5
Totaal Sociale Economie			13

Tabel: Overzicht van uitgevoerde controles Sociale Economie, met oorsprong (2017).

Toekomstige evoluties

Na de hervormingen van de afgelopen jaren, kan de afdeling opnieuw de normale werkzaamheden m.b.t. sociale economie-inspecties hervatten. Dit wordt stapsgewijs aangepakt. W.b.t. lokale diensteneconomie zijn de overgangsmaatregelen intussen afgelopen, hetgeen betekent dat op alle aspecten de nieuwe regelgeving van toepassing is. Er zullen dan ook opnieuw reguliere inspecties worden uitgevoerd.

Collectief maatwerk gaat pas volgend jaar in voege. De Vlaamse Sociale Inspectie wil meewerken aan de voorbereiding door dit jaar in te zetten op preventieve inspecties. Daarmee willen we inzicht krijgen in de acties die de sociale economie-ondernemingen ondernemen voor een vlotte implementatie van het nieuwe kader.

Er volgt een terugkoppeling over de resultaten, zodat tijdige bijsturing mogelijk is.

4.11 Europees Sociaal Fonds

4.11.1 Situering

Het ESF (Europees Sociaal Fonds) is één van de fondsen binnen de Europese Structuur- en Investeringsfondsen (ESIF). Deze fondsen bevatten middelen die de lidstaten van de Europese Unie moeten helpen om de Europa 2020-doelen en streefcijfers op het vlak van werkgelegenheid te behalen.

Op basis van een aantal thematische doelen die de EU vooropstelt en de eigen Vlaamse beleidsdoelen werden onderhandelingen gevoerd tussen de Europese Commissie en Vlaanderen. Dit resulteerde in het ESF-programma. Dit programma investeert tussen 2014 en 2020 een klein miljard euro in de Vlaamse arbeidsmarkt. 600 miljoen euro komt uit de Vlaamse begroting en 400 miljoen euro uit de Europese begroting.

De prioriteiten voor de programmaperiode 2014-2020, waartoe de hieronder besproken audits behoren, zijn als volgt:

- investeren in duurzame en kwalitatieve jobs op de Vlaamse arbeidsmarkt en investeren in opleiding en levenslang leren (curatief: prioriteit 1 / preventief: prioriteit 2);
- het ondersteunen van sociale integratie en gelijkheid en het bestrijden van armoede (prioriteit 3);
- structurele maatregelen op bedrijfsniveau die mensen aanmoedigen om langer te werken (prioriteit 4);
- inzetten op transnationale uitwisseling en samenwerking en op innovatie of het stimuleren van vernieuwing van de dienstverlening op de arbeidsmarkt (prioriteit 5).

Keuze van de geauditeerden

Overeenkomstig art. 123 van de Europese Verordening nr. 1303/2013 werden drie autoriteiten aangeduid: de managementautoriteit, de certificeringsautoriteit en de auditautoriteit. In Vlaanderen werd Inspectie van Financiën aangeduid als auditautoriteit. De Vlaamse Sociale Inspectie werd aangeduid als mede-auditor op concrete acties (externe controle bij de promotoren). Deze structuur heeft tot gevolg dat de afdeling in opdracht van de auditautoriteit controles uitvoert op het terrein. De te auditeren dossiers worden door de auditautoriteit geselecteerd en aan de afdeling overgemaakt.

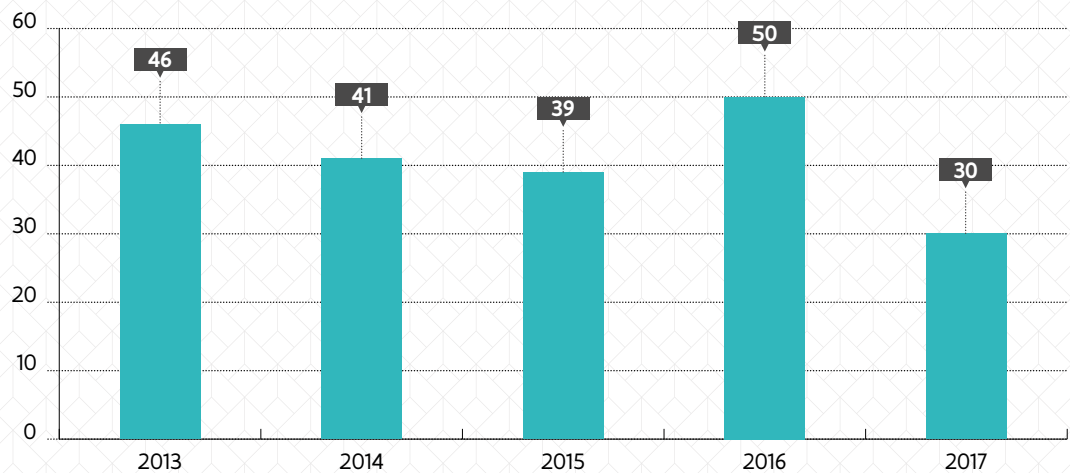
Dit heeft tot gevolg dat **de hieronder besproken resultaten geen betrekking hebben op de toelichting van de uitgevoerde audits op het ESF-programma**. Naast de audits op concrete acties die door de afdeling werden uitgevoerd, werden immers door de auditautoriteit nog andere audits uitgevoerd. De hieronder weergegeven resultaten zijn dus geenszins een weerspiegeling van de totale gecontroleerde kosten en kunnen **geen indicatie zijn van de vastgestelde foutenmarges over het volledige programma**.

4.11.2 Uitgevoerde audits

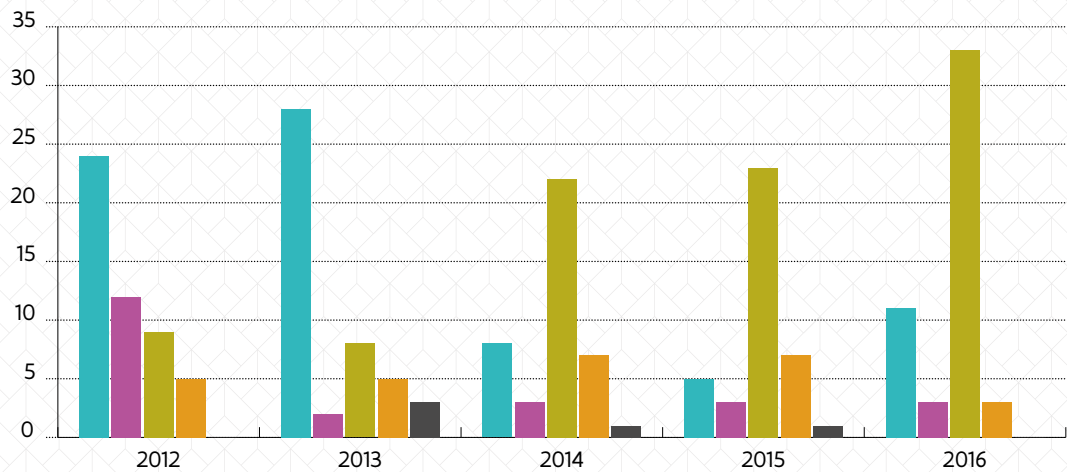
4.11.2.1 In aantallen

In 2017 werden 30 audits uitgevoerd. In vergelijking met de vorige jaren situeert het aantal audits zich als in onderstaande grafiek. Een geregistreerde audit komt telkens overeen met de audit van een bepaalde rapporteringsperiode. Tot en met 2015 werd jaarlijks 1 steekproef met te auditeren dossiers genomen. In 2016 wijzigde dit enigszins. Als gevolg van het feit dat het OP 2007-2013 tegen maart 2017 diende afgesloten te worden, werd in 2016 op 3 verschillende momenten in de tijd een steekproef genomen op een betalingsaanvraag van de certificerende autoriteit. Dit had geen invloed op het aantal geauditeerde dossiers, maar had wel tot gevolg dat de periode waarbinnen de audits dienden uitgevoerd te worden, relatief kort was. In 2017 werd opnieuw terug 1 steekproef genomen. Het aantal audits dat diende uitgevoerd te worden was relatief laag in vergelijking met de vorige jaren, maar de periode waarbinnen deze dienden afgerond te zijn, was kort.

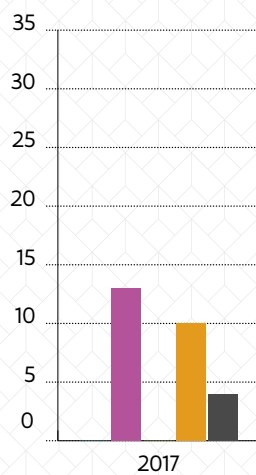

Grafiek: Aantal audits

In onderstaande grafieken wordt de verdeling van de audits over de verschillende prioriteiten weergegeven. De nummering van de prioriteiten binnen het vorige OP en het OP 2014-2020 is niet dezelfde. In de eerste 2 grafieken worden enerzijds de cijfers van het OP 2007-2013 gegeven en anderzijds deze van OP 2014-2020. Deze cijfers kunnen dus niet met elkaar vergeleken worden, aangezien de thema's van de prioriteiten anders liggen in het nieuwe OP.

	2012	2013	2014	2015	2016
PRIO 1	24	28	8	5	11
PRIO 2	12	2	3	3	3
PRIO 3	9	8	22	23	33
PRIO 4	5	5	7	7	3
PRIO 5	0	3	1	1	0

PRIO 1	0
PRIO 2	13
PRIO 3	0
PRIO 4	10
PRIO 5	7

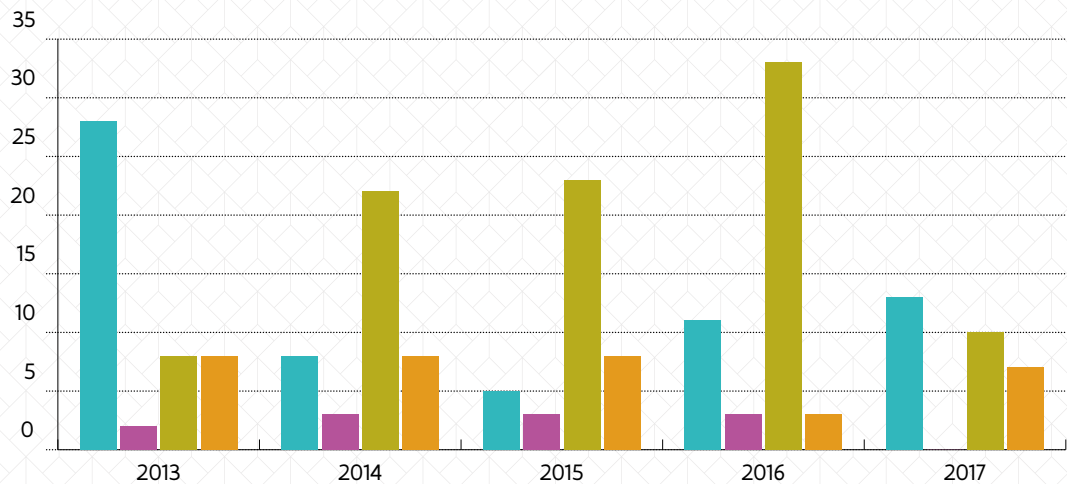
Grafiek: Aantal audits per prioriteit OP 2007-2013 en OP 2014-2020

In onderstaande grafiek worden deze cijfers gebundeld in 1 grafiek. Om een vergelijking min of meer mogelijk te maken, worden de prioriteiten in deze laatste grafiek op de volgende manier geclusterd volgens de thema's waarvoor ze staan:

OP 2007-2013	OP 2014-2020
PRIO 1	PRIO 1
	PRIO 2
PRIO 2	PRIO 3

OP 2007-2013	OP 2014-2020
PRIO 3	PRIO 4
PRIO 4	PRIO 5
PRIO 5	PRIO 6
PRIO 6	

Tabel: Aantal audits per prioriteit

PRIO 1 (OP 2007-2013)	28	8	5	11	13
PRIO 1 & 2 (OP 2014-2020)	2	3	3	3	0
PRIO 2 (OP 2007-2013)	8	22	23	33	10
PRIO 3 (OP 2014-2020)	8	8	8	3	7
PRIO 3 & 5 (OP 2007-2013)					
PRIO 4 (OP 2014-2020)					
PRIO 4 & 5 (OP 2007-2013)					
PRIO 5 (OP 2014-2020)					

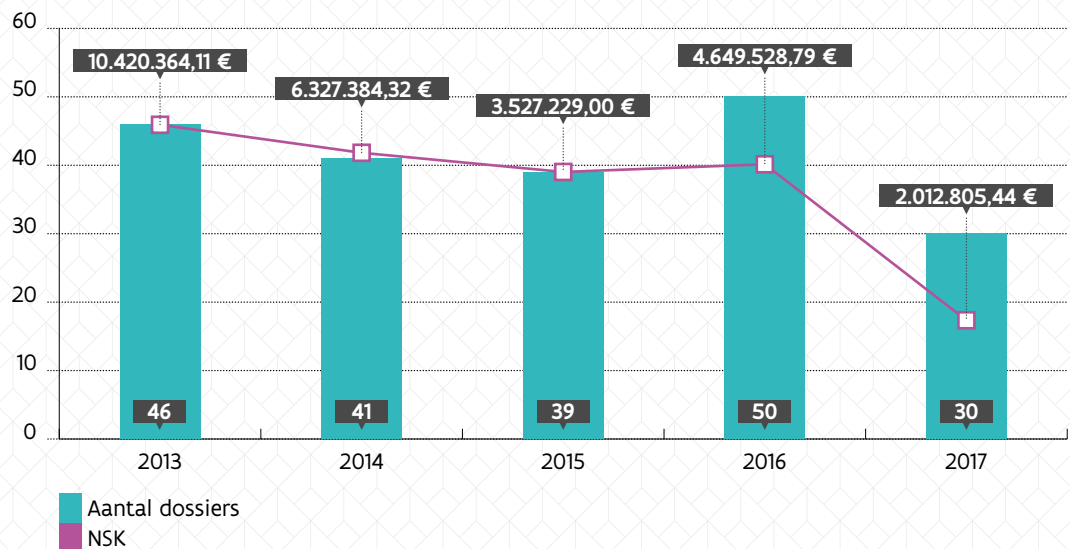
Grafiek: Aantal audits per prioriteit

Daar waar tot 2013 het zwaartepunt van de audits in prioriteit 1 lag, en dan voornamelijk bij de opleidingsprojecten, werden vanaf 2014 meer audits uitgevoerd binnen prioriteit 3. Binnen prioriteit 1 werden tot in 2016 geen dossiers uit oproep 100 (opleidingen in bedrijven) geauditeerd. Naar aanleiding van de auditrondes in eerdere jaren werd er immers door de auditautoriteit voor deze oproep een systeemfout vastgesteld. Naar aanleiding hiervan diende de beheersautoriteit de resterende projecten oproep 100 die in het verleden nog niet werden geauditeerd, zelf te controleren en de nodige bijstellingen uit te voeren. Hierdoor werden de dossiers oproep 100 tot in 2016 niet opgenomen in de steekproeftrekking voor de audits op concrete acties door de Vlaamse Sociale Inspectie.

Vanaf 2017 hadden de controles betrekking op het nieuwe operationeel programma en waren er geen beperkingen op de steekproef zoals in de voorgaande jaren. De meeste dossiers werden uitgevoerd binnen prioriteit 1 en 3. Binnen prioriteit 1 lag het zwaartepunt van de geauditeerde dossiers terug binnen oproep 307 – opleidingen in bedrijven.

4.11.2.2 In Netto Subsidiabele Kost

De 30 afgesloten integrale audits vertegenwoordigen een netto subsidiabele kost (NSK)⁵ van €2.012.805,44. In onderstaande grafiek wordt het verloop van de NSK over de voorbije 5 jaar weergegeven. Ook het aantal geauditeerde dossiers wordt ter vergelijking herhaald in deze grafiek. Aangezien de steekproef door de auditautoriteit wordt genomen, heeft de Vlaamse Sociale Inspectie geen invloed op het aantal audits, noch op de geauditeerde NSK.

Grafiek: Geauditeerde NSK

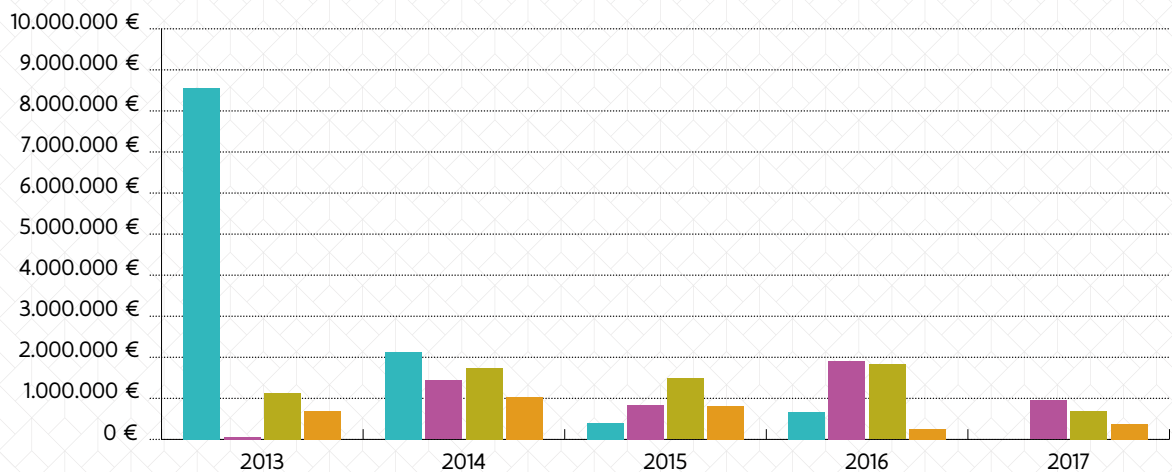
In onderstaande tabel en grafiek wordt meer in detail weergegeven hoe de audits in financiële massa zijn verdeeld over de verschillende prioriteiten. Ter informatie wordt ook hier eveneens de netto subsidiabele kost van de geauditeerde dossiers over de laatste 5 jaar weergegeven. Het jaar 2017 staat enigszins apart in de tabel, aangezien de prioriteiten niet met elkaar vergeleken kunnen worden aangezien de nummering wijzigde in het nieuwe OP, zoals hierboven reeds aangehaald.

PRIORITEIT	2013	2014	2015	2016	2017
PRIO 1	8.558.058,54 €	2.121.427,92 €	404.296,60 €	662.886,29 €	
PRIO 2	51.192,99 €	1.434.834,81 €	831.743,48 €	1.908.811,57 €	949.123,23 €
PRIO 3	1.125.785,05 €	1.730.401,61 €	1.481.482,35 €	1.823.013,29 €	
PRIO 4	414.905,04 €	900.385,93 €	664.968,56 €	254.817,64 €	688.902,93 €
PRIO 5	270.422,49 €	140.334,05 €	144.737,86 €		374.779,28 €
TOTAAL	10.420.364,11 €	6.327.384,32 €	3.527.228,85 €	4.649.528,79 €	2 012 805,44 €

Tabel: Geauditeerde NSK per prioriteit

Wanneer dit wordt omgezet in een grafiek (in de grafiek worden de prioriteiten gebundeld volgens hun inhoud om min of meer een thematische vergelijking te kunnen maken – in de bovenstaande tabel worden de cijfers puur volgens de prioriteit zoals het in het respectievelijke OP was, weergegeven), valt op dat de verdeling van de geauditeerde NSK ongeveer dezelfde verdeling volgt als het aantal geauditeerde dossiers in 2017. Er zijn dus geen grote uitschieters in grootte van dossiers.

⁵ De netto subsidiabele kost betreft de totaal subsidiabele kost waarbij de ontvangsten van het project in mindering werden gebracht.

PRIO 1 (OP 2007-2013)	8.558.058,54 €	2.121.427,92 €	404.296,60 €	662.886,29 €	-
PRIO 1 & 2 (OP 2014-2020)	51.192,99 €	1.434.834,81 €	831.743,48 €	1.908.811,57 €	949.123,23 €
PRIO 2 (OP 2007-2013)	1.125.785,05 €	1.730.401,61 €	1.481.482,35 €	1.823.013,29 €	688.902,93 €
PRIO 3 (OP 2014-2020)	685.327,33 €	1.040.719,98 €	809.706,42 €	254.817,64 €	374.779,28 €
PRIO 4 (OP 2007-2013)					
PRIO 4 & 5 (OP 2007-2013)					
PRIO 5 (OP 2014-2020)					

Grafiek: Geauditeerde NSK per prioriteit

4.11.3 Foutenmarge

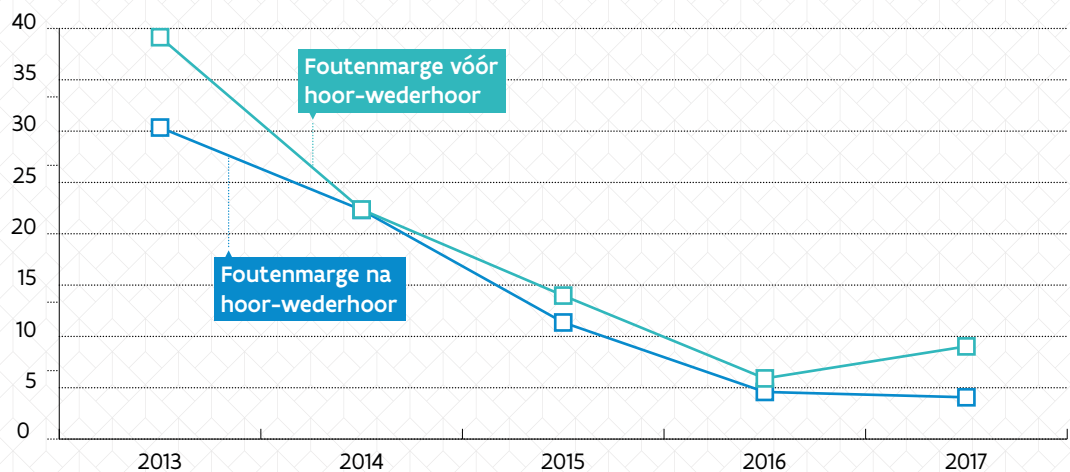
4.11.3.1 Globaal

De uitgevoerde audits kunnen resulteren in kortingen op de netto subsidiabele kost zoals ingediend door de promotor en aanvaard door de managementautoriteit, in casu de afdeling ESF. Deze kortingen resulteren in een foutenmarge, met name de marge aan verschil die nog bestaat na de eerstelijnscontrole door de managementautoriteit. De foutenmarge is bijgevolg het verschil tussen de door de afdeling ESF aanvaarde NSK en de door de inspecteur aanvaarde NSK.

Hieronder wordt de foutenmarge weergegeven voor de dossiers 'steekproef' over de periode 2013-2017. Enkel de foutenmarge van de dossiers die door de steekproef werden genomen, wordt door het DG Employment binnen de Europese Commissie beschouwd als werkelijke foutenmarge. Er is telkens sprake van een foutenmarge vóór en na de hoor-wederhoorprocedure, zijnde de periode waarin de promotor en, sedert 2015 ook de afdeling ESF, de kans krijgt om een reactie in te dienen tegen de door de inspecteur doorgevoerde kortingen. Tot en met 2014 werd een reactie op het eerste auditverslag door de inspecteur zelf behandeld. Vanaf 2015 werd deze taak echter verschoven naar de auditautoriteit en hakken zij de finale knoop door bij het binnen krijgen van een reactie op de voorgestelde kortingen.

Nog in 2015 werd door de auditautoriteit een wijziging doorgevoerd in de saldering van de auditor. Vanaf dat moment werd het bedrag dat de auditor aanvaard in alle gevallen afgetopt tot het bedrag dat door de managementautoriteit werd aanvaard. Een negatieve foutenmarge kan vanaf 2015 dus niet meer voorkomen. De reden hiervoor is dat de Europese Commissie stelt dat enkel de kosten die gecertificeerd zijn, kunnen geauditeerd worden.

	2013	2014	2015	2016	2017
Foutenmarge vóór hoor-wederhoor	39,15	22,36	13,98	5,91	9,03
Foutenmarge na hoor-wederhoor	30,35	22,32	11,36	4,59	4,07

Grafiek: Foutenmarge

De globale foutenmarge na hoor wederhoor is in de afgelopen 5 jaar stelselmatig gedaald.

Wij herhalen nogmaals **dat de hier aangehaalde foutenmarges geen betrekking hebben op de totaliteit van de uitgevoerde audits op het operationeel programma**. Zoals in het begin van deze nota werd aangehaald, werden naast de audits op concrete acties die door Afdeling Toezicht & Handhaving werden uitgevoerd, immers door de auditautoriteit nog andere audits uitgevoerd, die een impact hebben op de netto subsidiabele kosten van het programma. De foutenmarges op de dossiers onderzocht door afdeling Toezicht & Handhaving zijn dus geenszins een weerspiegeling van de totale geauditeerde kosten en kunnen geen indicatie zijn van de vastgestelde foutenmarges over het volledige programma.

De vermoedelijke redenen voor het dalen van de foutenmarge worden verder in dit verslag besproken.

Voor het eerst sinds 2013 is het verschil tussen de foutenmarge voor en na hoor-wederhoor terug gestegen. Dit betekent dat de argumenten die na de audit werden aangebracht door de afdeling ESF of door de promotor door de auditautoriteit werden weerhouden. Dit verschil is echter slechts aan 2 dossiers van de 30 te wijten. Dit verschil had betrekking op 2 regels die opgenomen zijn in de oproepcriteria en die voor interpretatiemoelijkheden tijdens de audit zorgden. Voor beide criteria wordt een verduidelijking / oplossing gezocht door managementautoriteit en auditautoriteit voor toekomstige oproepen en audits.

4.11.3.2 Per prioriteit

Voor de volledigheid wordt hieronder eveneens de foutenmarge per prioriteit gegeven. De hoogste foutenmarge wordt vastgesteld in prioriteit 2, en meer bepaald in oproep 307 – opleidingen in bedrijven. Ook in het verleden stelden we vast dat hoge foutenmarges werden vastgesteld in de soortgelijke oproepen (binnen prioriteit 1). Zoals hierboven reeds werd vermeld, werden in de periode 2014-2016 geen audits meer uitgevoerd binnen deze oproep uit het oude OP, aangezien een systeemfout werd vastgesteld. In die zin kunnen de foutenmarges per prioriteit van 2017 niet echt vergeleken worden met die uit deze periode. Daarenboven bevonden de opleidingen in bedrijven (oproep 100) zich voorheen in prioriteit 1 – nu is dit verschoven naar prioriteit 2 aangezien de

nummering van de prioriteiten thematisch wijzigde. Daarom worden de cijfers in 2 aparte tabellen weergegeven.

PRIORITEIT	2013		2014		2015		2016	
	FM VOOR REACTIE	FM NA REACTIE	FM VOOR REACTIE	FM NA REACTIE	FM VOOR REACTIE	FM NA REACTIE	FM VOOR REACTIE	FM NA REACTIE
PRIO 1	47,85%	36,87%	1,03%	1,03%	1,35%	1,43%	22,89%	17,70%
PRIO 2	1,42%	1,42%	38,85%	38,85%	18,85%	11,59%	0%	0%
PRIO 3	2,78%	2,78%	48,50%	48,35%	15,84%	13,65%	6,74%	5,26%
PRIO 4	2,01%	2,01%	3,85%	3,85%	10,02%	10,02%	0,03%	0,03%
PRIO 5	15,64%	15,64%	8,30%	8,30%	20,56%	20,56%		
	39,15%	30,35%	22,36%	22,32%	13,98%	11,36%	5,91%	4,59%

Tabel: Foutenmarge per prioriteit OP 2007-2013

PRIORITEIT	2017	
	FM VOOR REACTIE	FM NA REACTIE
PRIO 1		
PRIO 2	13,45%	6,81%
PRIO 3		
PRIO 4	6,87%	1,53%
PRIO 5	1,81%	1,81%
	9,03%	4,07%

Tabel: Foutenmarge per prioriteit OP 2014-2020

4.11.3.3 Per kostensoort

In het verleden werd de foutenmarge ook opgesplitst naar de verschillende kostenposten. Aangezien voor de berekening van de huidige foutenmarge het uiteindelijke bedrag in zijn globaliteit afgetopt wordt tot het gecertificeerde bedrag, is het niet zinvol meer om diezelfde foutenmarge op te splitsen per kostenpost. De aftopping gebeurt immers niet per kostenpost. Deze aftopping artificieel verdelen over de verschillende kostenposten om een foutenmarge per kostensoort te kunnen berekenen, geeft geen correct beeld.

Om toch nog een idee te hebben in welke kosten de grootste schrapingen worden doorgevoerd door de inspecteur, en dus voor de hoor-wederhoor, worden hieronder enkel de bedragen per kostensoort opgelijst.

	BEDRAG MANAGEMENTAUTORITEIT	BEDRAG AUDIT VOOR AFTOPPING EN VOOR HOOR-WEDERHOOR	DIFF
Personeel	293.793,93 €	217.282,70 €	76.511,23 €
Deelnemers	269.829,98 €	221.995,86 €	47.834,12 €
Werking			
Indirect			
Transnationaal			
Overheidsopdrachten			
Vast/forfaitaire percentages	270.330,89 €	278.400,33 €	-8.069,44 €

	BEDRAG MANAGEMENTAUTORITEIT	BEDRAG AUDIT VOOR AFTOPPING EN VOOR HOOR-WEDERHOOR	DIFF
Vast/forfaitaire bedragen			
Standaardkosten	1.149.140,47 €	1.174.725,65 €	-25.585,18 €
Lump sum	30.000 €	30.000 €	0
Totale Subsidiabele Kost	2.013.095,27 €	1.922.404,63 €	90.690,64 €
Opbrengsten	289,83 €	0 €	289,83 €
Netto Subsidiabele Kost	2.012.805,44 €	1.922.404,63 €	90.400,81 €
Globale Korting		7.959,04 €	-7.959,04 €
Netto Subsidiabele Kost II	2.012.805,44 €	1.914.445,59 €	98.359,85 €
Aftopping		83.353,05 €	
Definitieve NSK		1.831.092,54 €	

Tabel: Foutenmarge per kostensoort

Zoals hierboven reeds gesteld, kan het vanaf 2015 niet meer voorvallen dat een globale foutenmarge negatief is. Bij de kostenposten apart, kan dit echter nog steeds het geval zijn. Volgens de richtlijn van de auditautoriteit kan de auditor niet meer aanvaarden dan het globale gecertificeerde bedrag, maar bij een specifieke kostenpost, kan het wel nog steeds het geval zijn dat de auditor meer aanvaardt dan de beheersautoriteit.

De grootste schrappingen kwamen voor in de personeels- en deelnemerskosten. Het soort vaststelling wordt hieronder verder beschreven. Er werd voor ongeveer 8000€ globale kortingen voorgesteld – dit komt overeen met slechts 0,41% van de NSK. Het systeem van globale kortingen wordt met andere woorden niet frequent gebruikt. De toegepaste korting heeft voor het grootste deel betrekking op 1 dossier waar uit de audit ter plaatse bleek dat de voorgelegde registratie dermate onbetrouwbaar was dat een overkoepelende korting gerechtvaardigd was.

4.11.3.4 Vaststellingen

Uit de dossiers waarbij de foutenmarge meer dan 2% bedraagt, worden de volgende zaken het meest vastgesteld:

- Ontbreken van of gebrekkige/onbetrouwbare registratie van de tijdsbesteding van personeel of deelnemers. Tijdens het uitvoeren van de audit wordt ondermeer nagegaan of er een redelijke zekerheid kan verkregen worden over het betrouwbaarheidsgehalte van de door de promotor voorgelegde tijdsregistratielijsten.
- Opleidingen die ook zonder financiële steun zouden gerealiseerd worden. Dit is 1 van de interpretatieproblemen die ook reeds werd aangehaald hierboven bij het verschil tussen foutenmarge voor en na hoor/wederhoor.

4.11.4 Financiële outcome

Naast de foutenmarges, die een beeld geven van de voorgestelde kortingen op de door de afdeling ESF aanvaarde kosten, wordt hieronder een overzicht gegeven van de terugvorderbare bedragen. Met name de financiële outcome van de uitgevoerde audits door de Vlaamse Sociale Inspectie. De aanvaarde subsidiabele kost wordt immers gefinancierd vanuit verschillende bronnen, waaronder uiteraard de financiering uit het Europees Sociaal Fonds, maar ook uit de Vlaamse cofinanciering, private middelen en andere cofinancieringen, ...

Als onderdeel van het onderzoek wordt eveneens het financieringsschema geauditeerd. De Vlaamse Sociale Inspectie of de auditautoriteit vorderen zelf geen middelen terug, maar stellen kortingen voor. Daarom wordt er gesproken over het terugvorderbaar bedrag als outcome-gegeven en niet het teruggevorderd bedrag.

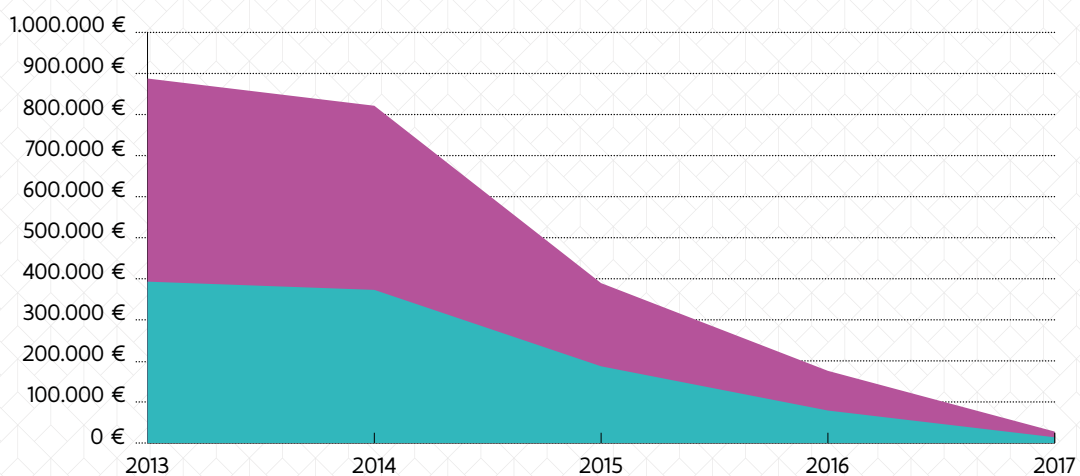
In de tabel hieronder werd voor het jaar 2016 het terugvorderbaar bedrag opgenomen zoals dit werd voorgesteld na de audits door de Vlaamse Sociale Inspectie en voor afronding van de hoor-wederhoorprocedure. Aangezien deze procedure volledig door de auditautoriteit werd uitgevoerd in 2016, beschikte de Vlaamse Sociale Inspectie over onvoldoende data om het terugvorderbaar bedrag te kennen. Gelet op het minimale verschil in foutenmarge voor en na hoor-wederhoor, wordt dit als een aanvaardbaar richtcijfer gezien. Voor 2017 beschikten we wel terug over de correcte cijfers na de hoor-wederhoor.

	2013	2014	2015	2016	2017
ESF	393.003,40 €	372.914,04 €	186.786,89 €	79.091,16 €	13.930,26 €
VCF	494.700,44 €	448.482,31 €	202.619,22 €	96.647,39 €	13.930,26 €
Totaal	887.703,84 €	821.396,35 €	389.406,11 €	175.738,55 €	27.860,52 €

Tabel: Terugvorderbaar bedrag

Zoals uit onderstaande grafiek duidelijk blijkt, is het terugvorderbaar bedrag jaar na jaar in dalende lijn. Dit is zowel te wijten aan de dalende geauditeerde netto subsidiabele kost (cf. 10,5 miljoen in 2013 t.o.v. 2 miljoen in 2017) en de dalende vastgestelde foutenmarge (cf. 30,35% in 2013 t.o.v. 4,07% in 2017). Volgens de Vlaamse Sociale Inspectie is het dalen van de foutenmarge en dus ook het terugvorderbaar bedrag een rechtstreeks gevolg van onderstaande zaken:

- de eerstelijnscontrole, waarvan gesteld kan worden dat deze jaar na jaar meer fouten ondervangt. De aanwezigheid van het ESF-archief, waardoor veel bewijsstukken online raadpleegbaar zijn, draagt hier zeker toe bij. Ook voor de afdeling T&H bewijst het archief zijn nut in de voorbereiding van de dossiers en controle ter plaatse.
- een meer doorgedreven afstemming tussen de auditautoriteit en beheersautoriteit omtrent interpretatieproblemen bij bepaalde financiële criteria. Tijdens deze auditronde is gebleken dat deze methodiek van afstemming ook in dit nieuwe OP noodzakelijk blijft, ondermeer zoals hierboven reeds beschreven met betrekking tot volgende interpretatie-issues:
  - subsidiabiliteit van opleidingen in bedrijven die ook zonder de financiële steun van het ESF zouden gerealiseerd zijn;
  - principe van verbonden ondernemingen;
  - al dan niet verrekenen door de auditor van positieve correcties op persoonsniveau.

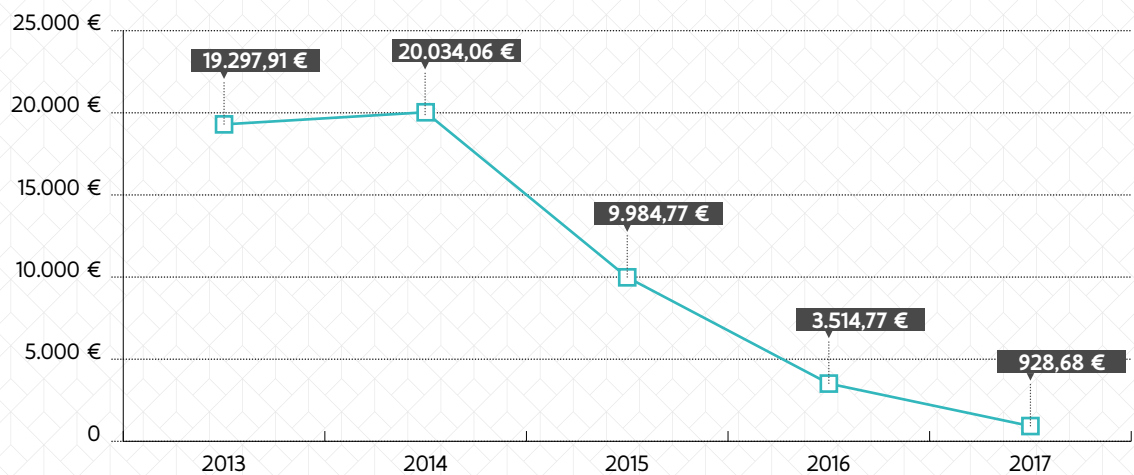
ESF	393.003,40 €	372.914,04 €	186.786,89 €	79.091,16 €	13.930,26 €
VCF	494.700,44 €	448.482,31 €	202.619,22 €	96.647,39 €	13.930,26 €

Grafiek: Terugvorderbaar bedrag

In onderstaande tabel en grafiek wordt het terugvorderbaar bedrag per dossier weergegeven. Dit volgt uiteraard dezelfde dalende lijn. In de tabel wordt in een tweede lijn het verschil met het voorgaande jaar weergegeven.

	2013	2014	2015	2016	2017
Per dossier	19.297,91 €	20.034,06 €	9.984,77 €	3.514,77 €	928,68 €
Diff tov n-1	43%	-4%	50%	65%	74%

Tabel: Terugvorderbaar bedrag per dossier

Grafiek: Terugvorderbaar bedrag per dossier

Administratieve geldboeten

5

5.1 Procedure

5.1.1 Decreet van 30 april 2004 houdende sociaalrechtelijk toezicht

In het decreet houdende sociaalrechtelijk toezicht⁶ worden twee soorten administratieve geldboeten voorzien. Enerzijds zijn er de administratieve geldboeten die kunnen worden opgelegd voor inbreuken die vatbaar zijn voor strafvervolging. Deze volgen een tweesporen-stelsel, dit is een systeem waarbij een inbreuk ofwel een strafrechtelijke vervolging krijgt, ofwel een procedure administratieve geldboete tot gevolg heeft.

Anderzijds zijn er de 'andere' administratieve geldboeten naar aanleiding van inbreuken die niet strafrechtelijk beteugeld worden. Het betreft lichtere inbreuken op bepalingen die evenwel essentieel zijn. Om de afdwingbaarheid van ook deze bepalingen te verhogen, maar tevens te vermijden dat onmiddellijk zware administratieve beslissingen moeten worden getroffen (bijvoorbeeld in-trekking van de erkenning), werd voorzien in lagere administratieve geldboeten.

5.1.2 Procedure tot verwerking van de dossiers administratieve geldboeten

Het besluit van de Vlaamse Regering van 14 januari 2005⁷ geeft uitvoering aan een aantal belangrijke bepalingen uit het decreet houdende sociaalrechtelijk toezicht, onder meer met betrekking tot de te volgen procedure voor het opleggen en het innen van administratieve geldboeten. Binnen het Departement Werk en Sociale Economie werd hiertoe een cel Administratieve Geldboeten opgericht, die onafhankelijk en op zelfstandige basis optreedt.

Het onderscheid bleef behouden bij het uittekenen van de nodige procedures tussen de administratieve geldboeten naar aanleiding van feiten vatbaar voor strafvervolging, waarvoor de bevoegde inspectiedienst een Pro Justitia opstelt, en de "andere" administratieve geldboeten, waar de bevoegde inspectiedienst een Proces-verbaal voor opstelt.

Voor de administratieve geldboeten die voortvloeien uit een door de bevoegde inspectiedienst opgesteld Pro Justitia heeft het Arbeidsauditoraat vier maanden de tijd om te beslissen al dan niet strafvervolging in te stellen zonder dat de procedure tot oplegging van administratieve geldboeten kan worden opgestart. Bij gemotiveerde beslissing kan het Openbaar Ministerie die termijn verlenen met maximaal vier maanden.⁸ Als het Openbaar Ministerie beslist om af te zien van strafvervolging, brengt het de aangewezen ambtenaar, vermeld in artikel 15, tweede lid van het decreet houdende sociaalrechtelijk toezicht, op de hoogte. Deze ambtenaar is thans de Cel Administratieve Geldboeten. Na deze mededeling, of als het Arbeidsauditoraat nalaat binnen bovenvermeld termijn een beslissing te nemen, kan de cel Administratieve Geldboeten de procedure opstarten. Bij de 'andere' administratieve geldboeten kan de procedure, na ontvangst van het Proces-verbaal van de inspecteur, onmiddellijk opgestart worden.

6 Decreet van 30 april 2004 tot uniformisering van de toezichts-, sanctie- en strafbepalingen die zijn opgenomen in de regelgeving van de sociaalrechtelijke aangelegenheden, waarvoor de Vlaamse Gemeenschap en het Vlaamse Gewest bevoegd zijn.

7 Besluit van de Vlaamse Regering van 14 januari 2005 tot uitvoering van het Decreet van 30 april 2004 tot uniformisering van de toezichts-, sanctie- en strafbepalingen die zijn opgenomen in de regelgeving van de sociaalrechtelijke aangelegenheden, waarvoor de Vlaamse Gemeenschap en het Vlaamse Gewest bevoegd zijn.

8 Art. 17, §1, tweede lid van het decreet houdende sociaalrechtelijk toezicht.

De cel Administratieve Geldboeten zal vervolgens de opportuniteit van het dossier beoordelen. Als het dossier niet opportuun geacht wordt, zal ook geen administratieve geldboete opgelegd worden. Als het dossier wel opportuun geacht wordt, wordt de overtreder hiervan op de hoogte gebracht. De overtreder krijgt in hetzelfde schrijven de kans aangeboden om zijn verweermiddelen schriftelijk in te dienen of mondeling uiteen te zetten tijdens een onderhoud. Hiervoor wordt minimaal 1 maand de tijd voorzien. Daarenboven krijgt de overtreder het recht om, gedurende minstens drie weken voorafgaandelijk aan het onderhoud, zijn dossier in te kijken.

Na eventueel schriftelijk of mondeling verweer beslist de cel Administratieve Geldboeten of een boete zal worden opgelegd en bepaalt de gemachtigde ambtenaar de hoogte van deze boete. De minimale en maximale administratieve geldboeten werden vastgelegd in het decreet houdende sociaalrechtelijk toezicht. De werkwijze en richtbedragen om het uiteindelijke boetebedrag te bepalen binnen deze grenzen, is opgenomen in een interne dienstorder. De dienstorder werd aangepast naar aanleiding van de nieuwe materies waarvoor een administratieve geldboete kan worden opgelegd.

Voor de niet-strafrechtelijke inbreuken liggen de geldboeten tussen de € 50 en € 500.⁹ In geval van herhaling binnen vijf jaar dienen deze bedragen te worden verdubbeld.¹⁰

Voor de strafrechtelijk inbreuken liggen de boetes tussen de € 100 en de € 18.000.¹¹ Bij herhaling binnen de vijf jaar worden de genoemde bedragen verdubbeld.¹² Voor de inbreuken inzake migratie¹³ en enkele inbreuken dienstencheques¹⁴ en betaald educatief verlof¹⁵ wordt de administratieve geldboete ook vermenigvuldigd met het aantal werknemers betrokken bij de inbreuk.

Bij de strafrechtelijke inbreuken kan ook rekening worden gehouden met verzachtende omstandigheden en kan een administratieve geldboete worden opgelegd onder de voorziene minimumbedragen. Het bedrag van de geldboete mag evenwel nooit lager zijn dan 40% van het toepasselijk minimumbedrag.¹⁶

Op het moment dat de finale beslissing van de cel Administratieve Geldboeten ter kennis wordt gebracht van de overtreder, via een aangetekende brief, komt de strafvordering te vervallen. De Arbeidsauditeur kan dus, op elk moment van bovenstaande procedure en tot op het ogenblik dat de administratieve geldboete daadwerkelijk wordt opgelegd, beslissen om alsnog over te gaan tot strafvervolging. In dat geval wordt het dossier bij de cel Administratieve Geldboeten voorlopig geschorst en wordt een nieuw en definitief besluit van de Arbeidsauditeur afgewacht om de procedure al dan niet verder te zetten. Deze werkwijze geeft de Arbeidsauditeur de mogelijkheid om ook voor complexe dossiers, waar zijn onderzoek niet binnen een termijn van acht maanden kan worden afgerond, op te treden.

De overtreder heeft tenslotte twee maanden de tijd om beroep aan te tekenen tegen de beslissing tot het opleggen van een administratieve geldboete. Dit beroep gebeurt door middel van een verzoekschrift bij de Arbeidsrechtbank.¹⁷

Voor inbreuken migratie geldt een overgangsregeling: inbreuken gepleegd vóór 9 februari 2017¹⁸ worden behandeld volgens de procedure uit het Sociaal Strafwetboek. Deze procedure verschilt op verschillende punten van de algemene procedure op basis van het decreet houdende sociaalrechtelijk toezicht (o.m. wat betreft de termijn voor het openbaar ministerie om te beslissen tot strafvervolging, de termijn om een administratieve geldboete op te leggen, de betalingstermijn...).

9 Art. 21 van het decreet houdende sociaalrechtelijk toezicht.

10 Art. 23, §4 van het decreet houdende sociaalrechtelijk toezicht.

11 Art. 13, 13/1, 13/2 en 13/3 van het decreet houdende sociaalrechtelijk toezicht en artikel 175 Sociaal Strafwetboek.

12 Art. 19 van het decreet houdende sociaalrechtelijk toezicht.

13 Art. 12 e.v. van het decreet houdende sociaalrechtelijk toezicht.

14 Art. 13/3 van het decreet houdende sociaalrechtelijk toezicht.

15 Art. 21/1 van het decreet houdende sociaalrechtelijk toezicht.

16 Art. 17, §3, 2de lid van het decreet houdende sociaalrechtelijk toezicht en artikel 115 Sociaal Strafwetboek.

17 Art. 17, §5, 2de lid van het decreet houdende sociaalrechtelijk toezicht.

18 De bevoegdheid werd overgeheveld door de zesde staatshervorming en wettelijk ingekanteld bij het decreet van 23 december 2016 (B.S. 9/02/2017). Voor inbreuken gepleegd na 1 januari 2015 maar voor de publicatie van het decreet, legt de Vlaamse cel AG administratieve geldboeten op op basis van het Sociaal Strafwetboek.

Inbreuken gepleegd vanaf 9 februari 2017 volgen de algemene procedure op basis van het decreet houdende sociaalrechtelijk toezicht.

5.1.3 Proces van innen van een administratieve geldboete

Na studie van het dossier en de ingediende verweermiddelen beslist de gemachtigde ambtenaar over de opportuniteit en desgevallend over de hoogte van de op te leggen administratieve geldboete. In een gemotiveerd schrijven wordt de beslissing ter zake aan de overtreder kenbaar gemaakt. Nadat de brief ondertekend is door het hoofd van de cel Administratieve Geldboeten, wordt het origineel overgemaakt aan de boekhouding van het beleidsdomein Werk en Sociale Economie. Deze zal vervolgens het schrijven aan de overtreder dateren, het betreffende overschrijvingsformulier bijvoegen en aangetekend versturen aan de overtreder.

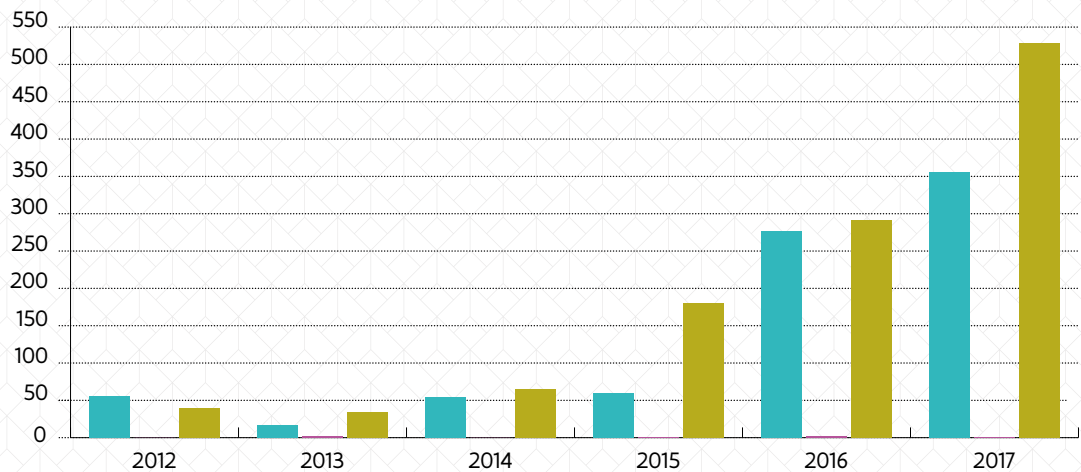
De boekhouding zorgt er verder voor dat de administratieve geldboeten effectief geïnd worden. In geval van niet-betaling binnen de voorziene termijn van twee maanden, wordt een eerste aanmaning verstuurd. Indien betaling opnieuw uitblijft, wordt een tweede aanmaning verstuurd, waarna bij gebrek aan betaling nog een laatste ingebrekestelling wordt verstuurd. Indien dan nog geen betaling volgt, wordt de cel Administratieve Geldboeten hiervan op de hoogte gebracht en gevraagd een gemotiveerd dossier 'gedwongen uitvoering' op te maken voor de Centrale Invorderingscel. Deze zal vervolgens de geldboete trachten te innen door middel van een dwangbevel, betekend bij exploit van een gerechtsdeurwaarder. Betaling van de geldboete beëindigt de procedure, tenzij beroep wordt ingesteld door de betrokkene. Bij niet-betaling blijft de vordering openstaan tot deze vervalt. De vervaltermijn in deze materie is de gemeenrechtelijke vervaltermijn van 10 jaar. Indien binnen deze periode zou blijken dat de onderneming niet meer bestaat of het faillissement is afgehandeld kan het dossier wel vroegtijdig worden afgesloten. In die gevallen is een invordering van de geldboete immers niet meer mogelijk.

5.2. Dossiers 2017

In 2017 werden 528 dossiers ontvangen, en werden 356 dossiers afgehandeld. Gezien het auditoraat in elk geval beschikt over een termijn van maximum 8 maanden waarbinnen het exclusief kan optreden, betreft een deel van de behandelde dossiers altijd oude dossiers.

In bijna alle behandelde dossiers waren feiten opgenomen vatbaar voor strafvervolgning. Er was één dossier waarin enkel inbreuken voorkwamen die niet vatbaar waren voor strafvervolgning (materie bemiddeling).

Wanneer we kijken naar het aantal ontvangen dossiers zien we dat er in 2017 een enorme stijging is geweest in het aantal dossiers dat werd doorgestuurd naar de cel administratieve geldboeten. De toename van het aantal dossiers naar aanleiding van de zesde staatshervorming is een vast gegeven sedert half 2015. In de materies migratie en dienstencheques tekenen we in 2017 een verdubbeling op van het aantal opgelegde boetes ten opzichte van 2016. Door de gedeelde controlebevoegdheid inzake migratie worden niet enkel door de Vlaamse sociale inspectie dossiers ter behandeling overgemaakt, maar tevens door de verschillende bevoegde federale inspectiediensten. Tot 70% van de ontvangen dossiers migratie betreffen federale vaststellingen. In 2017 werden ook de eerste dossiers met inbreuken beroepskaarten ontvangen.

	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Administratieve geldboeten n.a.v. feiten vatbaar voor strafvervolgning	55	17	54	60	276	356
"Andere" administratieve geldboeten	0	2	0	1	2	1
Ontvangen dossiers	40	34	65	180	291	528

Grafiek: Aantal ontvangen en afgehandelde dossiers administratieve geldboeten over de periode 2012-2017.

5.2.1 "Andere" administratieve geldboeten

In 2017 werd maar één dossiers "andere" administratieve geldboeten behandeld binnen de cel Administratieve Geldboeten (materie bemiddeling). Dat het aantal zo beperkt is ligt in lijn met de ontwikkelingen de vorige jaren. Omdat het aantal dossiers te beperkt is om conclusies te trekken worden de gegevens met betrekking tot deze dossiers meegenomen in de cijfers onder punt 5.2.2.

5.2.2 Dossiers administratieve geldboeten naar aanleiding van feiten vatbaar voor strafvervolgning

INBREUK	2015		2016		2017	
	AANTAL	PROCENT	AANTAL	PROCENT	AANTAL	PROCENT
Bemiddeling en Taaldecreet						
Verhinderend van toezicht	-	-	1	0.5%	-	-
Uitzendbureau zonder erkenning	8	13%	15	6%	19	4%
Beroep doen op een niet erkend bureau	6	10%	6	2%	6	1%
Migratie in uitzend	7	12%	-	-	1	0.2%
Taaldecreet	3	5%	1	0.5%	1	0.2%
Decreet van 8 mei 2002 (EAD)	-	-	-	-	-	-
Strijdigheid met sociale of fiscale wetgeving	1	1.5%	1	0.5%	1	0.2%
Gedragscode	1	1.5%	-	-	1	0.2%
Uitzendbureau vereist vergoeding van de werknemer	2	3%	-	-	-	-
Geen melding erkenningsnummer	1	1.5%	2	0.75%	-	-
Dossiers met verschillende inbreuken	15	25%	14	5%	15	3%
Totaal Bemiddeling en Taaldecreet	44	72.5%	40	15.25%	44	8.8%

INBREUK	2015		2016		2017	
	AANTAL	PROCENT	AANTAL	PROCENT	AANTAL	PROCENT
Migratie						
Illegale tewerkstelling	14	23%	144	52%	309	59%
Tewerkstelling zonder arbeidskaart	1	1.5%	27	10%	22	4%
Geldigheidsduur arbeidskaart overschrijden	1	1.5%	3	1%	1	0.2%
Geen afschrift verblijf	-	-	2	0.75%	2	0.4%
Optreden als tussenpersoon	1	1.5%	-	-	-	-
Dwaalspoor	-	-	-	-	1	0.2%
Grenzen AK niet respecteren	-	-	11	4%	6	1%
Verhinderend van toezicht	-	-	1	0.5%	-	-
Illegale tewerkstelling door aannemer	-	-	1	0.5%	1	0.2%
Dossiers met verschillende inbreuken	-	-	27	10%	73	14%
Totaal Migratie	17	27.5%	215	78.75%	415	79%
Dienstencheques						
Registratie dienstencheques	-	-	1	0.5%	-	-
Vertegenwoordiging	-	-	1	0.5%	-	-
DC's aannemen voor geen buurtwerken en -diensten	-	-	1	0.5%	2	0.4%
Fraude om ten onrechte DC's te verkrijgen	-	-	1	0.5%	-	-
Uitvoeren buurtwerken door WN bedoeld in art. 3	-	-	1	0.5%	-	-
Wetens en willens inbreuken 1° tem 7°	-	-	-	-	2	0.4%
Dossiers met verschillende inbreuken	-	-	9	3.5%	29	6%
Totaal Dienstencheques	-	-	14	5.25%	33	6.8%
Sociale Economie						
Artikel 32 tot 34 Maatwerkdecreet niet naleven	-	-	6	6%	-	-
Totaal Sociale Economie	-	-	6	6%	-	-
Beroepskaarten						
Zelfstandige activiteit zonder beroepskaart	-	-	-	-	22	4%
Zelfstandige activiteit zonder verblijf	-	-	-	-	3	0.6%
Dossiers met verschillende inbreuken	-	-	-	-	4	0.8%
Totaal Beroepskaarten	-	-	-	-	29	5.4%
Totaal	61	100 %	276	100%	529	100%

Tabel: Aantal dossiers administratieve geldboeten voor strafbare feiten over de periode 2015-2017 ingedeeld per materie.

Bovenstaande tabel geeft een overzicht van de inbreuken die in aanmerking komen voor het opleggen van een administratieve geldboete. Bij de behandeling van deze dossiers is de cel Administratieve Geldboeten afhankelijk van de beslissing die genomen wordt door het bevoegde arbeidsauditoraat (zie supra).

Indien we de typologie van de dossiers 2017 vergelijken met 2016, doen we een dubbele vaststelling. Enerzijds blijft het absolute aantal dossiers inzake uitzendarbeid, taaldecreet, discriminatie of verhinderend van toezicht zeer beperkt. Anderzijds is het aandeel dossiers inzake migratie sterk gestegen. Deze materie werd naar aanleiding van de zesde staatshervorming een gewestelijke bevoegdheid. Dientengevolge worden de federale dossiers, die inbreuken bevatten die werden vastgesteld na 1 januari 2015, overgemaakt aan en behandeld door de cel Administratieve Geldboeten van het departement.

In de materie sociale economie werden in 2017 geen administratieve geldboeten opgelegd. Dit ten gevolge van de schorsing door de Raad van State van het maatwerkbesluit.¹⁹ Als gevolg van deze schorsing trad met ingang van 8 februari 2016 de reglementering inzake de beschutte en sociale werkplaatsen opnieuw in werking. Bijgevolg zijn de maatwerkbesluiten vanaf deze datum voorlopig niet meer van toepassing. Op 17 februari 2017 keurde de Vlaamse Regering het hernieuwde maatwerkbesluit goed. De maatwerkregelgeving zal in werking treden vanaf 1 januari 2019. Bijgevolg blijven de regelgevingen beschutte en sociale werkplaatsen van kracht tot die datum.

Het aantal dossiers in de materie dienstencheques waarbij een administratieve geldboete opgelegd werd, verdubbelde ten opzichte van 2016. Dossiers inbreuken dienstencheques zijn vaak complexe dossiers omdat ze verschillende inbreuken bevatten.

In de tabel hieronder geven we ook een overzicht van de verdeling van de inbreuken vastgesteld in de meervoudige dossiers.

INBREUK	AANTAL		
	2015	2016	2017
Totaal	15	50	121
Bemiddeling			
Uitzendbureau zonder erkenning	10	9	7
Beroep doen op een niet erkend bureau		1	8
Migratie	4	2	1
Taaldecreet	3		
Decreet van 8 mei 2002 (EAD)			
Strijdigheid met sociale of fiscale wetgeving	6	6	4
Gedragscode	1	3	2
Schending privacy			
Vergoeding vragen aan de werknemer	1	1	
Niet vermelden erkenningsnummer			1
Gebrek aan deskundigheid	2		1
Niet aanplakken van tekst met rechten en plichten	1	1	1
Geen juiste of volledige informatie	1		1
Fictieve vacatures			
Niet eerbiedigen persoonlijke levenssfeer	1	3	1
Voorwaarden bemiddeling	1	1	
Achterstallige belastingen, boetes of interesten verschuldigd zijn	1		
Wettelijke voorwaarden inzake uitzend niet naleven	1	1	2
Schadevergoeding vragen bij stopzetting bemiddeling		1	
WN niet objectief, respectvol en niet-discriminerend behandelen		1	2
Inwinnen medische gegevens		1	
Evenredige participatie op de arbeidsmarkt		2	2
Voorwaarde bemiddeling stellen			1
Verhinderende van toezicht		1	2

¹⁹ Op 26 januari 2016 heeft de Raad van State het besluit van de Vlaamse Regering van 19 december 2014 tot uitvoering van het decreet van 12 juli 2013 betreffende maatwerk bij collectieve inschakeling en ook het ministerieel besluit van 26 maart 2015 geschorst.

INBREUK	AANTAL		
	2015	2016	2017
Dienstencheques			
Registratie dienstencheques		6	15
DC enkel voor gepresteerde arbeidstijd		2	4
DC aannemen voor geen buurtwerken- en diensten		3	12
Loon en arbeidsvoorwaarden		1	3
Billijke arbeidsvoorwaarden		1	
DC's niet gegroepeerd overmaken			1
DC's aanvaarden wanneer buurtwerken of -diensten nog niet zijn uitgevoerd			6
Meer DC's aanvaarden dan aangegeven aan RSZ		3	1
Ten onrechte verkregen DC's (valsheid in geschrifte)		4	3
Ten onrechte verkregen DC's (bedrog)			1
Wetens en willens deelnemen aan de inbreuken vermeld in punt 1° tem 7° en art. 10sexies van de wet		4	9
Wetens en willens weigeren of nalaten verklaringen af te leggen		2	1
Fraude om ten onrechte DC's te verkrijgen of behouden		2	4
Geen sui-generisafdeling		1	4
Buurtwerken of -diensten laten uitvoeren door werknemer bedoeld in artikel 3		2	1
Vertegenwoordiging		2	9
Wetens en willens onjuiste verklaringen afleggen om DC's te bekomen of behouden		2	5
Wetens en willens weigeren verklaringen af te leggen			1
Wetens en willens deelnemen aan inbreuken vermeld in artikel 1° tem 5°		1	1
Buurtwerken of -diensten door werknemer die niet werd aangeworven voor de uitvoering hiervan		1	1
Buurtwerken of -diensten leveren zonder erkenning of niet meer voldoen aan voorwaarden voor erkenning		1	
Activiteiten thuishulp van huishoudelijke hulp			2
Beroep doen op niet erkende DC onderneming		1	
Wettelijk en reglementaire bepalingen niet naleven			6
Inbreuken migratie			1
Inbreuk dimona aangifte			1
Migratie			
Tewerkstelling zonder verblijf		18	59
Geen afschrift verblijf		12	13
Tewerkstelling zonder arbeidskaart		10	36
Grenzen AK niet respecteren		8	10
Niet vooraf nagaan verblijf		5	21
Dwaalspoor		2	6
Taaldecreet		1	6
Duur AK overschrijden		2	9
Inbreuken Bemiddeling			1
Verhinderen van toezicht			1
Optreden als tussenpersoon			1
Vreemdelingen België laten binnenkomen			1

INBREUK	AANTAL		
	2015	2016	2017
Beroepskaarten			
Zelfstandige activiteit zonder beroepskaart		3	3
Zelfstandige activiteit zonder verblijf		4	4
Tewerkstelling zonder verblijf		1	1

Tabel: Typologie inbreuken in dossiers met verschillende inbreuken over de periode 2015-2017

Ook uit bovenstaande tabel blijkt dat vooral bij controles in de materie uitzend en dienstencheque verschillende inbreuken worden vastgesteld. Bij de controles inzake uitzendarbeid zijn deze vaak gekoppeld aan een inbreuk op de erkenningsregeling. Bij dienstencheques stellen we vast dat er vaak een probleem is bij de registratie als er andere inbreuken worden vastgesteld. Een gebrekkige registratie is inzake dienstencheques ook problematisch aangezien er zonder registratie slechts zeer moeilijk een controle kan worden gevoerd op de onderneming. Dit kan wijzen op mogelijke andere inbreuken. Dat in gevallen van meervoudige inbreuken vaak een probleem is met de registratie bevestigt dit alleen maar. Inbreuken in de materies discriminatie, taaldecreet, verhinderend van toezicht of sociale economie komen slechts zeer beperkt voor.

Het is eveneens nuttig om na te gaan hoe deze dossiers werden afgehandeld. Een overzicht van de wijze van optreden in de ontvangen dossier kan worden teruggevonden in onderstaande tabel.

Aantal afgehandelde dossiers	356
Aantal dossiers niet opportuun	97
Aantal dossiers met boete	259
Bedrag opgelegde boeten	€ 786.210
Bedrag geïnde boeten	€ 295.737,51

Tabel: Wijze van optreden in dossiers administratieve geldboeten in 2017.

Van de 356 dossiers die volledig werden afgehandeld werden er 97 niet opportuun verklaard. Hier waren vierhoofdredenen voor. Ten eerste werd er in 33 dossiers opgetreden door het openbaar ministerie, waardoor voor die dossiers een administratieve geldboete niet opportuun was. Ten tweede ressorteerden 17 dossiers die werden overgemaakt aan de Cel administratieve geldboeten van het departement Werk en Sociale Economie onder de bevoegdheid van de cel administratieve geldboeten van de Federale Overheidsdienst Werkgelegenheid, Arbeid en Sociaal Overleg. Ten derde stelden we vast dat in 25 dossiers niet alle noodzakelijke elementen aanwezig waren om een administratieve geldboete op te leggen (gebrek aan bewijs, weerhouden van de foutieve inbreuk, enz). Ten vierde kon er niet worden opgetreden in 15 dossiers omwille van het faillissement van de onderneming. Verder was in één dossier de termijn voor de oplegging van een administratieve geldboete verstreken.

In 259 dossiers werd wel een administratieve geldboete opgelegd. De cel Administratieve Geldboeten heeft voor een totaal bedrag van 786.210 euro administratieve geldboeten opgelegd. Op 1 februari 2018 was hiervan 295.737,51 euro geïnd. Dit betekent dan ook dat een belangrijk deel van de opgelegde administratieve geldboeten (€ 490.472,49) nog niet was geïnd. In de tabel hieronder gaan we dieper in op de niet-geïnde boeten. We splitsen ze op naar ligging van de onderneming in binnen- of buitenland. Ook gaan we na of de niet geïnde bedragen nog binnen de betaaltermijn zitten of de betaaltermijn reeds verlopen is. In dat tweede geval dient immers de procedure tot gedwongen uitvoering te worden opgestart.

	BUITENLANDSE ONDERNEMING	BELGISCHE ONDERNEMING	TOTAAL
Aantal dossiers	6	159	165
Te laat	5	57	62
Binnen termijn	-	24	24
Afbetalingsplan	-	62	62
Beroepsdossiers	1	16	17
Bedrag	€ 16.825	€ 473.647,49	€ 490.472,49
Te laat	€ 13.825	€ 174.800	€ 188.625
Binnen termijn	-	€ 77.450	€ 77.450
Afbetalingsplan	-	€ 156.697,49	€ 156.697,49
Beroepsdossiers	€ 3.000	€ 64.700	€ 67.700

Tabel: Typologie niet geïnde boeten in 2017

Betalingen door buitenlandse ondernemingen verlopen meestal moeizaam. Zoals duidelijk blijkt uit het overzicht van dossiers per materie is het aandeel dossiers inzake bemiddeling sterk gedaald. In deze materie ligt traditioneel het aandeel van buitenlandse ondernemingen iets hoger (bv. niet erkende buitenlandse ondernemingen).

Migratiedossiers vormen ook een belangrijk aandeel van de te late betalingen bij de Belgische ondernemingen. Dit valt deels te verklaren door het hoge boetebedrag in deze materie. Gezien de hoogte van de boetes is er voor deze materie aanzienlijk meer vraag naar afbetalingsplannen, wat resulteert in langere betalingstermijnen.

Het aantal beroepsdossiers is in 2017 gestegen van 7 naar 17 dossiers. De belangen van de Vlaamse overheid worden in beroepsdossiers voor de Arbeidsrechtbank en eventueel het Arbeidshof verdeeld door een advocaat. Er werden in 2017 8 vonnissen geveld, waarvan 4 in ons voordeel. In twee dossiers werd de opgelegde administratieve geldboete verlaagd en in 2 dossiers werd na een vonnis in ons voordeel hoger beroep ingediend.

5.3 Conclusies

In 2017 is het aantal ontvangen en behandelde dossiers voor het derde jaar op rij sterk gestegen. Deze stijging is het rechtstreeks gevolg van de zesde staatshervorming en de overheveling binnen de materie migratie en van de dienstencheques naar de Vlaamse overheid. Sedert 2017 worden alle inbreuken uniform behandeld binnen het Vlaamse kader. Enkel voor inbreuken migratie gepleegd vóór 9 februari 2017 geldt nog een overgangsregeling.

Externe relaties – Samenwerken en Netwerken

6

6.1 Sociale Inlichtingen- en Opsporingsdienst (SIOD)

Ook in 2017 was de samenwerking binnen de SIOD onderhevig aan de invoering van de nieuwe structuren, overlegorganen en de aanduiding van (federale) verantwoordelijken waaronder een nieuwe leidinggevende. Omwille van de continuïteit zijn er wel diverse overlegmomenten doorgegaan. De gewesten werden hier slechts sporadisch bij betrokken, zodat de interesse vanuit dit bestuursniveau dalende was. Wanneer zij werden uitgenodigd hebben zij steeds hun volle medewerking verleend, hun positie ten aanzien van de wijzigingen vertolkt, en het principe van samenwerking en de daaruit voortvloeiende verantwoordelijkheden bevestigd en opgenomen.

Zo werd in het voorjaar van 2017 door het departement en de afdeling de reeds in 2016 aangekondigde vorming met betrekking tot de nieuwe decretale wetgeving economische migratie en administratieve geldboeten, voor zowel de eigen inspecteurs als deze van de federale bevoegde sociale inspectiediensten, georganiseerd.

Een gelijkaardige toelichting werd ook gegeven aan de arbeidsauditoraten binnen het Vlaamse gewest (cf. infra).

Dit initiatief werd breed geapprecieerd en positief geëvalueerd. Op diverse plaatsen werden in totaal 330 inspecteurs bereikt.

6.2 Arrondissementele cellen en Regionale Interventiegroepen (AC's en GRI's)

Was de werking binnen de organen van de SIOD eerder onregelmatig ingevolge de evolutie en de gewijzigde SIOD structuren, deze binnen de AC's en GRI's werd gehandhaafd op niveau van het vorige jaar. Zowel de vertegenwoordigingsrol binnen de structuren als de deelname aan gecoördineerde acties werd verzekerd en in alle AC's versterkt.

In 2017 werd door de afdeling meer en meer de coördinatie van gezamenlijke inspecties opgenomen; coördinatie die langzaam maar zeker door de andere deelnemers aan de AC werking werd aanvaard. De beweging en actie die eind 2016 werd ingezet met betrekking tot gecoördineerde inspectie van dienstencheque ondernemingen werd gecontinueerd. Maar ook met betrekking tot een aantal andere materies greep dit plaats. Hierbij kan tevens worden vermeld dat de samenwerking en samspraak met de arbeidsauditoraten intensiever is geworden (cf. infra)

De samenwerking met andere inspectiediensten gebeurde niet louter of uitsluitend binnen de AC's. Daarbuiten werd door de inspecteurs regelmatig geappelleerd op andere diensten om, ingevolge vragen en specifieke dossiers, gezamenlijk op te treden. Dat gebeurde ook in omgekeerde zin.

6.3 Andere gewestelijke sociale inspectiediensten

Zoals vorige jaren is het overleg tussen deze diensten, dat een informeel karakter heeft, doorgegaan. Het blijft de bedoeling om in een positieve en constructieve geest kennisdeling te organiseren en kennis te nemen van de diverse wettelijke en methodologische nieuwigheden, en dit zonder afbreuk te doen van ieders bevoegdheid. Ook de informatie-uitwisseling was een belangrijk agendapunt, temeer daar de implementatie van de zesde staatshervorming in de diverse gewesten volledig opgestart is. Bepaalde specifieke casussen en interpretatievragen werden gewikt en gewogen en er werden, ten behoeve van de aandrager, voorstellen en oplossingen gesuggereerd.

Naast deze informele momenten werd er ook meer formeel met mekaar samen gezeten rond de wijze van optreden in verband met dienstencheque ondernemingen. Het ging dan, zoals voorheen, rond interpretatievragen met betrekking tot wetgevingen, opgedane ervaringen en ondernemingen in de diverse gewesten werkzaam.

In de loop van het jaar werd, op basis van de over diverse jaren opgestane ervaring en kennis, de nood gevoeld om te komen tot een formeel en gestructureerd overleg, alsook om het vastleggen van een aantal principes van samenwerking in een samenwerkingsakkoord en / of protocol.

De overgedragen bevoegdheden naar aanleiding van de zesde staatshervorming en de diverse daaruit voortvloeiende gewestelijke regelgevingen nopen meer dan ooit daartoe.

De afdeling heeft de voorbije jaren voortdurend gewerkt aan de verbetering van de kwaliteit van haar optreden en de daaruit voortvloeiende vaststellingen en documenten zoals processen-verbaal, verslagen van vaststellingen, en dergelijke.

Een belangrijke actor in de handhavings- en vervolgingsketen zijn de arbeidsauditoraten.

Daarom zat de Vlaamse Sociale Inspectie en de Secretaris-Generaal van het Departement samen met de arbeidsauditeurs werkzaam binnen het Vlaams Gewest, inclusief Brussel.

Het departement en de afdeling stelden de nieuwe organisatiestructuur voor waarbij ook de doelstellingen voor 2017 werden geduid. Bovendien werd een omstandige toelichting verschaft rond nieuwe decretale bepalingen als gevolg van de staatshervorming en overdracht van bevoegdheden.

Tevens werd van gedachten gewisseld over de wijze waarop de samenwerking kan worden versterkt, met het oog op versterking van de impact van het optreden. Ook de beleidsprioriteiten van zowel de inspectie als de auditoraten werden besproken. Een overzicht van de beslissingen en vonnissen in kader van de administratieve geldboeten werd toegelicht en speciale aandacht werd geschonken aan de inspectie en wijze van optreden bij dienstencheque ondernemingen.

6.4 Benelux

De afdeling heeft ook in 2017 het voorzitterschap van de Benelux werkgroep “frauduleuze uitzendbureaus” opgenomen. Deze kwam 4 maal bijeen en is samengesteld uit delegaties van de Benelux lidstaten Nederland, België en Luxemburg. De gewesten zijn ook vertegenwoordigd. Tussentijds zijn ook nog bilaterale overlegmomenten doorgegaan, evenals voorbereidingsvergaderingen met het Benelux secretariaat.

De werkgroep heeft zich voornamelijk gebogen enerzijds over de resultaten van in vorige jaren (2015 en 2016) gezamenlijk uitgevoerde inspecties, alsook de voorbereiding en opvolging van nieuwe gezamenlijke inspecties. Wat de opvolging en verwerking van de vaststellingen en resultaten betreft kan gesteld worden dat deze nu eens meer dan weer minder voor de ene of andere dienst en lidstaat dienstbaar waren, en in een aantal gevallen aanleiding gaven tot bijkomend onderzoek. De werkgroep zal met betrekking tot de verwerking en communicatie van de resultaten nagaan op welke wijze dit sneller en adequater kan geschieden.

In het vorig jaarverslag werd melding gemaakt dat met de Luxemburgse delegatie voorbereidende gesprekken gaande waren tot het organiseren van een gezamenlijke inspectie. Dat heeft er toe geleid dat in 2017 bij verschillende werkgevers een gezamenlijke controle werd uitgevoerd door de Belgische inspectiediensten, de Waalse Sociale Inspectie en de Luxemburgse Inspectie voor Arbeid en Mijnen. Het betrof een inspectie rond onderaanneming en uitzend / terbeschikkingstelling in de vleesverwerkende sector.

Ook met de Belgische inspectiediensten en Nederland werd een gezamenlijke controle uitgevoerd.

De werkgroep heeft zich dus gefocust op een belangrijke kerntaak die ook door het Benelux secretariaat en de Benelux Ministers is vooropgesteld, namelijk het organiseren van gezamenlijke inspectierondes. Ten behoeve van het Benelux-secretariaat werd ook een overzichtsnota van de periode 2015-2017 opgesteld.

Dit is de weg die ook in 2018 zal worden bewandeld. Daarbij zal gestreefd worden naar het inzetten op nog meer gezamenlijke controles en de efficiëntere voorbereiding er van. Het betrekken van andere (flankerende en fiscale) diensten valt hieronder, alsook de in het in het Benelux jaarplan 2018 opgenomen actiepunten met betrekking tot deze problematiek (onder andere grensoverschrijdende inspecties).

6.5 Gestructureerd overleg met de arbeidsauditoraten

De afdeling heeft de voorbije jaren voortdurend gewerkt aan de verbetering van de kwaliteit van haar optreden en de daaruit voortvloeiende vaststellingen en documenten zoals processen-verbaal, verslagen van vaststellingen, en dergelijke. Tevens heeft zij bijzondere aandacht geschonken aan de vergroting van haar expertise en de impact van haar optreden.

Een belangrijke actor in de handhavings- en vervolgingsketen zijn de arbeidsauditoraten die op basis van de hen bezorgde processen-verbaal desgevallend de overtreder kunnen dagvaarden.

De inspectie en de auditoraten hebben, niet noodzakelijk, gelijklopende of dezelfde prioriteiten, noch inzake te controleren fenomenen noch inzake vervolging.

Toch wordt aangevoeld dat er tussen deze actoren, weliswaar elk met de eigen uit te oefenen bevoegdheden en te vervullen rollen, er nood is aan gestructureerd overleg, niet enkel omtrent concrete individuele dossiers en onderzoeken, maar ook inzake prioriteiten, beleidlijnen, keuze van controleobjecten, kwaliteit van de inspecties, vervolgingsbeleid, enz.

Door de afdeling en het Departement Werk en Sociale Economie werd daarom op 9 februari 2017 een eerste kennismaking en overleg georganiseerd tussen de Secretaris-Generaal van het Departement, het afdelingshoofd en een aantal sleutelfiguren, alsook de arbeidsauditeurs werkzaam binnen het Vlaams Gewest, inclusief Brussel.

Het departement en de afdeling stelden de nieuwe organisatiestructuur voor waarbij ook de doelstellingen voor 2017 werden geduid. Bovendien werd een omstandige toelichting verschaft rond

nieuwe decretale bepalingen als gevolg van de staatshervorming en overdracht van bevoegdheden, in het bijzonder inzake economische migratie en administratieve geldboeten.

Tevens werd van gedachten gewisseld over de wijze waarop de samenwerking kan worden versterkt, met het oog op verhoging / versterking van de impact van het optreden

Ook de beleidsprioriteiten van zowel de inspectie als de auditoraten werden besproken en toegelicht.

Op 6 december ging er een tweede vergadering door waarbij eerdere afspraken werden opgevolgd, recente wetgevingen werden besproken, een overzicht van de beslissingen en vonnissen in kader van de administratieve geldboeten werd toegelicht en speciale aandacht werd geschonken aan de inspectie en wijze van optreden bij dienstencheque ondernemingen.

6.6 Andere samenwerkingen en overleg

Naast de reeds vernoemde samenwerkingen heeft de afdeling, vanuit haar doelstellingen en kerntaken, maar ook omwille van een aantal wijzigingen, zowel op organisatorisch vlak als naar bevoegdheden en prioriteiten binnen het federaal sociaal inspectielandschap, met verschillende sociale inspectiediensten overleg gepleegd tot om tot een verdere en efficiëntere samenwerking te komen.

Dienaangaande is overleg doorgegaan met:

- De inspectiedienst Toezicht Sociale wetten (FOD WASO)

De bedoeling is gezamenlijke en strakkere inspecties uit te voeren rond de problematiek uitzend / terbeschikkingstelling en detachering overeenkomstig de respectievelijke bevoegdheden en maximale, op basis van ervaring en risicoanalyse controleobjecten te selecteren.

Tevens is bijzondere aandacht gewijd aan uitwisseling van informatie, algemene standpuntbepaling, vorming en kennisdeling.

Daarnaast is ook gestart met het opstellen van afspraken met betrekking tot inspecties rond discriminatie. Ook hier ligt het accent op gezamenlijk optreden, gezamenlijke keuze van controleobjecten, de gezamenlijke aanpak van klachten en meldingen, alsook de uitwisseling van informatie, vorming en kennisdeling.

- Met de federale dienst “Rijksdienst voor Sociale zekerheid” (RSZ)

Hiermee werd, in het kader van het Vlaams doelgroepenbeleid, intens geparticipeerd aan de (sub)werkgroep “RSZ-gewestelijke inspectiediensten”. Daarbij werd kennis genomen en info verzameld van de wijze van optreden van de RSZ controle-en inspectiedienst. Dit heeft ook geleid tot de uitwisseling van controleobjecten (pilotdossiers) op basis van een door de RSZ uitgevoerde risicoanalyse die, gelet op specifieke klemtonen van het Vlaams doelgroepenbeleid (doelgroepenverminderingen), nog kon en kan aangevuld worden.

Met beide diensten werden dus concrete werkafspraken gemaakt die zullen worden vertaald in een “afsprakenkader” en in 2018 worden geïmplementeerd.

6.7 Ambtelijke werkgroep Vlaams handhavings- en vervolgingsbeleid

De ambtelijke werkgroep heeft in 2017 intern de eigen werking geconsolideerd en de prioritaire thema's van haar werking vastgelegd. Het departement heeft actief deelgenomen aan de bijeenkomsten van deze werkgroep.

Het departement heeft vertegenwoordigers in de volgende expertisenetwerken:

- algemeen sociaal strafrecht;
- sociale fraude;
- criminaliteit tegen personen (discriminatie).

In 2017 werden voor alle beleidsdomeinen de prioriteiten strafrechtelijke vervolging gedefinieerd. De Vlaamse Regering keurde deze op 30 juni 2017 goed. Door de Minister-President werden zij bezorgd aan de federale minister van Justitie met het oog op, na advies van de procureurs – generaal, de omzetting in een algemeen bindende richtlijn van het strafrechtelijk beleid.

De Vlaamse Regering zal deze prioriteiten eveneens hanteren als onderdeel van het beoordelingskader voor de uitoefening van het injunctierecht.

Er werden ook algemene (V.O. breed) prioriteiten opgesteld op basis van afgelynde criteria, namelijk ernst, schade en leed, frequentie, financieel voordeel en moreel verwerpelijk karakter. Voor het domein Werk en Sociale economie zijn de specifieke prioriteiten:

- het vervolgen van inbreuken met betrekking tot de arbeidskaarten, beroepskaarten en verblijfsvergunningen (economische migratie);
- het vervolgen van inbreuken met betrekking tot de erkenning van de uitzendbureaus (illegale detacheringbureaus en niet erkende uitzendbureaus);
- het vervolgen van inbreuken op de dienstenchequereglementering;
- het vervolgen van inbreuken inzake de evenredige participatie op de arbeidsmarkt (discriminatie op de arbeidsmarkt).

In 2017 werd ook gewerkt rond het opstellen van een (voor)ontwerp van decreet bestuurlijke handhaving (handhavingscodex). De bespreking van zowel het ontwerp als de memorie in plenaire werkgroep, alsook bilaterale besprekingen met de beleidsdomeinen die hierom verzochten, werden eind 2017 gestart en zullen in 2018 hun verder verloop kennen.

Andere behandelde thema's waren: een eerste tussentijdse evaluatie van de uitvoering van de Kadernota integrale veiligheid en de betrokkenheid en wijze van samenwerking van de werkgroep en de beleidsdomeinen met en bij OLAF dossiers.

BESTE LEZER,

De strategische oefening van het departement Werk en Sociale Economie maakt van toezicht en handhaving een kernopdracht. Dit betekent dat er nog steeds een belangrijke rol is weggelegd voor de afdeling Toezicht en Handhaving – Vlaamse Sociale Inspectie.

De voorbije 10 jaar is er een belangrijke weg afgelegd richting professionalisering van de afdeling. Er is aanzienlijk gewerkt aan de kennisverwerving en kennisopbouw, het sluitend maken van de reglementering, en een optimalisering van het inbreuken- en sanctie-instrumentarium.

Gezien sociale en fiscale spitstechnologie ook in misbruik- of fraudedossiers stilaan gemeengoed zijn, is kennis en expertise een belangrijk goed voor inspectiediensten. Daarom wordt er binnen de afdeling heel wat aandacht besteed aan opleiding en vorming.

Door de professionalisering heeft de Vlaamse Sociale Inspectie zich de voorbije jaren meer en meer gericht op complexe dossiers in bijvoorbeeld economische migratie, uitzend/detachering en dienstencheques. Ook al heeft deze focus aanleiding gegeven tot een kwantitatieve daling van het aantal dossiers, het onmiddellijk kwalitatief effect van deze focus is dat het aantal vaststellingen de voorbije jaren stelselmatig is gestegen. Ook het aantal dossiers waarin een administratieve geldboete wordt opgelegd blijft gestaag groeien.

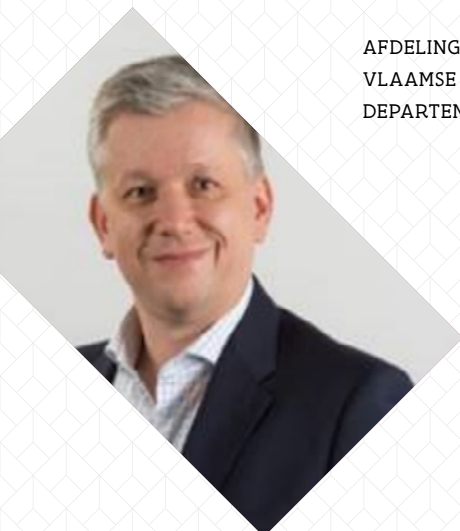
Sinds 2017 wordt meer dan ooit ingezet op samenwerking, niet alleen met de federale sociale inspectiediensten, maar ook met de andere gewestelijke inspectiediensten en de Arbeidsauditoraten. Deze samenwerking maakt het niet alleen mogelijk om de prioriteiten op mekaar af te stemmen, ze laat bovendien toe om mekaar wederzijds te versterken via onder meer informatie-uitwisseling, kennis- en expertiseopbouw, en vorming en opleiding. Deze samenwerking wordt de komende jaren uiteraard verder gezet.

Tot slot, beste lezer, wil ik een welgemeende dank richten tot mijn medewerkers, zonder wie deze mooie resultaten niet mogelijk zijn geweest.

Met vriendelijke groeten,

Vincent Vandenameele

AFDELINGSHOOFD
VLAAMSE SOCIALE INSPECTIE
DEPARTEMENT WERK EN SOCIALE ECONOMIE.

AC	Arrondissementele Cellen
Afdeling	Afdeling Vlaamse Sociale Inspectie
Art.	Artikel
BTW	Belasting over de Toegevoegde Waarde
BVR	Besluit van de Vlaamse Regering
CAG	College van Ambtenaren-Generaal
EPA	Evenredige Participatie op de Arbeidsmarkt
ERSV	Erkend Regionaal SamenwerkingsVerband
ESF	Europees Sociaal Fonds
e-PV	Elektronisch Proces-Verbaal
FM	Foutenmarge
FOD WASO	Federale Overheidsdienst Werkgelegenheid, Arbeid en Sociaal Overleg
GESCO	Gesubsidieerde Contractuelen
ICT	Informatie en Communicatie Technologie
KB	Koninklijk Besluit
KV/BB	Kwalitatief Veiligheidsplan/Budgetbegeleiding
LDE	Lokale DienstenEconomie
OCMW	Openbare Centra voor Maatschappelijk Welzijn
PJ	Pro Justitia
PV	Proces Verbaal
PWA	Plaatselijk WerkgelegenheidsAgentschap
RSZ	Rijksdienst voor sociale Zekerheid
RVA	Rijksdienst voor Arbeidsvoorziening
SERV	Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen
SIOD	Sociale Inlichtingen- en Opsporingsdienst
VCF	Vlaamse Cofinanciering
VDAB	Vlaamse Dienst voor Arbeidsbemiddeling en Beroepsopleiding
VSO	Vennootschap met Sociaal Oogmerk
VTE	Voltijds Equivalent

DEPARTEMENT **WERK & SOCIALE ECONOMIE**
Koning Albert II-laan 35 bus 20
1030 Brussel
www.werk.be